Megoldások
az MK-6063-X azonossági számú, Vállalkozások 1. című tankönyvhöz

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy egy-egy esettanulmánynak lehet több jó megoldása is a körülmények alakításától, az indoklástól függően. A gyakorlatban is az a jellemző, hogy a vállalkozói döntés nem könnyű, a legtöbbször nincs egy egyértelműen jó megoldás, és csak később derül ki, jól döntöttünk-e.

1. A vállalkozási formák, vállalkozások alapítása és megszüntetése

1.1 A vállalkozások általános jellemzői

IV. Esettanulmány

A Mancs Bt. 1997-ben Szegeden alakult meg 3 fővel. Fő tevékenysége az állateledel kereskedelem volt. A tevékenységet két szegedi üzletben folytatták. Megalakuláskor 2 500 000 Ft vagyona volt a vállalkozásnak. Az első két évben veszteségesek voltak, a következő 4 évben az éves adózott nyereség 2 és 4,7 M Ft között alakult. Mindhárom tulajdonos részt vett a vállalkozás munkájában, így még a veszteséges időben is munkabért tudtak fizetni maguknak. A 7. évben a piac ismeretében elhatározták, hogy nyitnak egy üzletet Békéscsabán és Kecskeméten is. Ehhez 2 fő alkalmazottat vettek fel. 2006-ban kibővítették a tevékenységüket: földet vásároltak és különböző növényeket kezdtek termeszteni, amit azután saját üzleteikben értékesítettek madáreleségként. A fejlesztésekhez az évek során keletkezett nyereséget használták fel. Jelenleg a vállalkozásnak 20 alkalmazottja van, a megtermelt növényekből már más kereskedésekbe is szállítanak, az egész ország területén.

Kérdések, feladatok

1. Hova sorolná be a vállalkozást tulajdonforma szerint?

Magánvállalkozás – társas vállalkozás

2. Milyen szükségleteket elégít ki a Mancs Bt., kinek hasznos?

- egyéni szükséglet: Jocó a hörcsögének meg tudja venni az eleséget
- társadalmi szükséglet: van Szegeden olyan üzlet, amiben a szegediek megvehetik a kisállataiknak az eleséget
- munkalehetőség 20 alkalmazottnak és a tulajdonosoknak
- tőkejövedelem a tulajdonosoknak (nyereséges cégnél kivehető osztalék)

3. A működés során milyen kockázati tényezőkkel kellett szembenézni a vállalkozásnak?

- az első két év veszteséges (bevétel<ráfordítás)
- piacbővítés (új városok)
- tevékenységbővítés – a növénytermesztés más szakma, mint a kereskedelem

4. Jellemezze a vállalkozást a tevékenység jellege szerint! Tekintse át az egyes fontosabb állomásokat!

Alapításkor fő tevékenység a kiskereskedelem, később belép a mezőgazdasági tevékenység is.

5. Az, hogy a vállalat más városokban, illetve az ország egészén megjelenik tevékenységével, milyen besorolásbeli változást jelent?

Alapításkor a működési terület városi, utána regionális (Szeged, Kecskemét, Békéscsaba), jelenleg pedig országos.

6. Véleménye szerint jó döntés volt-e más városban is üzletet nyitni?

Igen, mert feltételezhetően növelte a nyereséget, hiszen volt miből fejleszteni a tevékenységi kört.

1.2 Egyéni vállalkozás

IV. Esettanulmányok

IV/1. Eszes Ferenc kiváló informatikus. 3 társával 2000-ben alapított egy betéti társaságot „File” néven. A bt.-ben hármuknak korlátlan az anyagi felelőssége, a negyedik tagé korlátolt. Fő tevékenységük könyvelő- és irodai programok kialakítása, értékesítése, karbantartása. Eszes úr 2005-ben kialakított egy programot iskolák számára. Ez a program az iskolák működésének minden fontos területét képes volt kezelni az osztályok, diákok személyes adatait, az eszköznyilvántartást, a dolgozókkal kapcsolatos adatokat, és minden egyebet. Úgy gondolta, ezt a programot külön vállalkozásban hasznosítja, de nem akart a már jól működő vállalkozásból sem kimaradni.

Kérdések, feladatok

1. Eszes úr a program értékesítésére létrehozhat-e egy egyéni vállalkozást? Indokolja válaszát!

Nem, mert egy személy nem lehet egyidejűleg két vállalkozás korlátlanul felelős tagja.

2. A „File”Bt. 2006-ban átalakult kft.-vé, így minden tag felelőssége korlátolt lett. Eszes úr kiváltja a vállalkozói igazolványt. Szükséges-e erkölcsi bizonyítvány, ha ő már tagja egy másik vállalkozásnak és évek óta végzi ezt a tevékenységet?

A kft tagságnak alapesetben nem feltétele a büntetlen előélet, míg az egyéni vállalkozásnak igen. Tehát szükséges az erkölcsi bizonyítvány, ám azt nem kell külön igényelni.

3. Nézzen utána, a kérelemhez kell-e mellékelni valamelyik hatóság engedélyét! (okmányirodánál, kamaráknál, interneten informálódhat)

Az alapításhoz a szokásos eljáráson kívül nincs szükség külön hatósági engedélyre.

4. Érdeklődjön az APEH-tól (a honlapjukon is megtekintheti), milyen adószám szükséges az egyéni vállalkozónak, ezen kívül milyen adószámok léteznek!

IV/2. Szakács Barnabás egyéni vállalkozóként egy kis pecsenyesütőt működtet a piacon 10 éve. A piac mellett felépült egy hatalmas bevásárló központ, üzletekkel, éttermekkel és többek között 3 gyorsbüfével. Barnabás ismeri a vevőket, tudja, hogy szívesen vásárolnak a leendő üzletekben, így nem tudja fenntartani a saját kis sütödéjét. Ezért megkeresi az egyik gyorsbüfé tulajdonosát, és felajánlja, hogy együtt vigyék tovább a büfét. A büfé tulajdonosa elfogadja a feltételeket, és létrehoznak közösen egy kft.-t.

Kérdések, feladatok

1. Jogilag meg kell-e szüntetni a sütödére létrehozott egyéni vállalkozást?

Nem, mert Szakács Barnabás egyéni vállalkozóként korlátlan felelősségű tag, míg a kft-ben korlátolt felelősséggel bír.

2. Ön szerint megszünteti-e Szakács Barnabás a sütödét üzemeltető egyéni vállalkozást? (gondoljon a piaci kilátásokra)

Igen, mert várhatóan jelentősen visszaesne a pecsenyesütő forgalma, és egyébként sem lenne jó, ha a saját vállalkozása konkurense lenne.

3. Ha visszaadja a vállalkozói igazolványt, mik a teendői?

Az egyéni vállalkozás megszüntetését be kell jelenteni az illetékes önkormányzat jegyzőjének. Ki kell fizetni a tartozásokat. El kell készíteni a záró bevallást.

1.3 A gazdasági társaságok és közös jellemzőik

IV. Esettanulmányok

IV/1. A Kishajó kft. csónakokat gyárt 2002. óta. Három férfi alapította: Aladár 1,4 M Ft-tal, Béla 700 ezer Ft-tal szállt be az alapítói vagyonba, Csaba pedig bevitt egy szerelőműhelyt, aminek az értéke 3,5 M Ft. A cégvezetést Csabára bízták, mert neki volt tapasztalata a csónakok készítésében, és értékesítésében. Felvettek 3 alkalmazottat, akik szakmunkásként dolgoztak az üzemben, Aladár foglalkozott az anyagbeszerzéssel és az értékesítéssel, Béla nem vett részt a munkában. 2007-ben az árbevétel 24 M Ft, az adózott nyereség 1,8 M Ft volt. Elhatározták, hogy a nyereség felét osztalékként kiveszik, a többit fejlesztésre fordítják. A fejlesztés miatt szükség lesz még két munkás felvételére.

Kérdések, feladatok

1. Hogyan nevezzük Csaba hozzájárulását?

Apportnak

2. Kinek mekkora szavazati joga van?

Ha a társasági szerződés másképpen nem rendelkezik, akkor 10000 Ft után jár egy szavazat. Eszerint a szavazati jogok a következőképpen alakulnak:
Aladár: 1400000/10000=140 szavazat

Béla: 700000/10000=70 szavazat
Csaba: 3500000/10000=350 szavazat
összesen: 140+70+350= 560 szavazat

3. Ki dönt az osztalékról?

A tulajdonosok, vagyis a taggyűlés

4. Ki dönt arról, kit vegyenek fel?

Ha a tulajdonosok nem rögzítettek egyéb megoldást, akkor Csaba dönt a munkaerő felvételről, mert ő a cégvezető.

IV/2. Kocsis Szaniszló taxis vállalkozást szeretne indítani. Jelenleg egyéni vállalkozóként végzi ezt a tevékenységet, a saját autójával. A terve szerint két másik társával együtt alapítana egy kft.-t, mindenki beviszi a saját autóját (mindegyiket ugyanolyan értéken számítják be), ezen felül 100 ezer Ft készpénzt. A tevékenységet 2008. január 1-től kezdenék.

Kérdések, feladatok

1. Mi a teendője Kocsis úrnak az egyéni vállalkozással kapcsolatban?

Megszünteti. A megszüntetést be kell jelenteni az illetékes önkormányzat jegyzőjének, majd el kell készíteni a záró bevallást.

2. Lehet-e jogutódja az egyéni vállalkozásnak a kft.?

Elvileg lehetséges, átalakulással.

3. Javasolja-e, hogy jogutód legyen?

Alapvetően nem. Szerintem egyszerűbb, ha az új vállalkozás független marad az előző vállalkozástól.
Ám abban az esetben, ha az egyéni vállalkozás jó hírű, jól bevezetett vállalkozás volt, piaci szempontból érdemes megfontolni a jogutódlást.

4. Sorolja fel a legfontosabb teendőket, amit a tulajdonosoknak meg kell tenni!

A taggyűlés dönt a megalakulásról, elkészítteti és elfogadja a társasági szerződést
A tagok a kft rendelkezésére bocsátják a bevitt vagyont, mert ha alapításkor az apport értéke eléri a törzstőke felét, akkor ezt alapításkor teljes egészében a társaság rendelkezésére kell bocsátani
A társasági szerződést ellenjegyeztetik,
A kft megalakulását a cégbíróságon bejelentik. A bejegyzési kérelem mellé csatolják a társasági szerződést és az egyéb szükséges okmányokat.
Megválasztják a vezető tisztségviselőket.

5. Az alapítás során szükségük van-e külső segítségre?

Igen, jogász kötelező.

6. Megkezdhetik-e tevékenységüket január 1-jén, ha az alapító okiratot 2007. december 15-én adták be?

Igen, ugyanis az alapításkor már érvényes volt az a szabály, hogy ha a cégbíróság már befogadta a bejegyzési kérelmet, akkor már megkezdhető a tevékenység.
(2012-ben a cégbejegyzés 1 munkanap alatt megtörténik. Ha az alapítás szerződésmintával történik, akkor a gyorsított eljárással a benyújtástól számított egy órán belül bejegyzésre kerül a cég.)

7. Hogyan oldják meg az ügyvezetést?

A cégvezetést megoszthatják egymás között, de előnyösebb, ha valamelyiküket megválasztják cégvezetőnek, és a többiek más vezető pozíciót kapnak. Ekkor is egyértelműen rögzíteni kell a vezetői feladatok megosztását.

8. Szükség van-e felügyelőbizottságra, illetve könyvvizsgálóra?

Ha erről külön nem rendelkeznek a társasági szerződésben, akkor nincs szükség egyikre sem, mert:
Könyvvizsgálati kötelezettség áll fenn, minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál – kivéve, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó nettó árbevétele nem haladta meg a 100 millió forintot és a vállalkozó által foglalkoztatottak száma nem haladta meg átlagosan az 50 főt - egyéb esetekben a vállalkozó dönthet arról, hogy igénybe veszi-e könyvvizsgáló szolgáltatását, avagy sem.
Felügyelőbizottság kötelező Nyrt-nél bizonyos feltételek esetén. Bármely gazdasági társaságnál, ha a dolgozói létszám a 200 főt meghaladja, ha a köztulajdon védelme ezt indokolja

IV/3. Az első esettanulmányban bemutatott kft. tulajdonosai a fejlesztéshez 3 M Ft hitelt is felvettek. Azonban a piacon megjelent egy külföldi, tőkeerős cég, amelyik hasonló minőségben, de olcsóbban gyárt. Ezért hiába volt a fejlesztés, nemhogy többet, hanem inkább kevesebbet tudnak értékesíteni, mint eddig. A hiteltörlesztések, és a piacvesztés miatt veszteségessé vált a cég. A tulajdonosok úgy gondolják, érdemes lenne inkább megszüntetni a vállalkozást, és a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó vagyont felosztani.

Kérdések, feladatok

1. A megszűnés melyik módját modellezi a fenti példa?

Végelszámolást, mert még nem áll fenn tartós fizetésképtelenség és a tulajdonosok maguk döntenek a megszűnésről.

2. Mi kell a döntés meghozatalához?

Az általános szabályok szerint a döntéshez az kell, hogy a tagok háromnegyedes szavazati többséggel megszavazzák.
A kft-nél a szavazati jogok a következőképpen alakulnak:

Aladár:	140 szavazat
Béla:	70 szavazat
Csaba:	350 szavazat
összesen:	560 szavazat

A szavazatok 75%-a: 560*,75= 420 szavazat
Döntés a következő esetekben születhet:

- Csaba és Béla igen: 350+70=420 szavazat
- Aladár és Béla igen: 350+140=490 szavazat
- mindhárman igen: =560 szavazat

Mi a teendője a tulajdonosoknak?
A határozattal egy időben kijelölik a végelszámolót, ettől kezdve a cég vezetését a végelszámoló látja el. A végelszámolásról szóló határozatról, a végelszámolási eljárásról a cégbíróságot, valamint a cég alkalmazottait tájékoztatni kell.

3. Ha minden tartozást kiegyenlítenek, marad a szerelőműhely, amelynek az értéke 4,7 M Ft, és még 100 ezer Ft készpénz. Mennyit kap ebből egy-egy tulajdonos? Minek arányában kell felosztani?

Ellenkező megállapodás hiányában a törzsbetétek arányában kell felosztani a megmaradt vagyont:

- Aladár törzsbetétének aránya: 1400000/5600000*100= 25%
- Béla törzsbetétének aránya: 700000/5600000*100= 12,5%
- Csaba törzsbetétének aránya: 3500000/5600000= 62,5%

Egy-egy tulajdonos részesedése a végelszámolás után:

- Aladár: 0,25*4800000= 1200000 Ft
- Béla: 0,125*4800000= 600000 Ft
- Csaba: 0,625*4800000= 3000000 Ft
- összesen: 4800000 Ft

1.4 A gazdasági társaságok bemutatása

IV. Esettanulmányok

IV/1. Klári és Kati egyetemisták. Klári nagyon jól beszéli a finn és az angol nyelvet, Kati pedig anyanyelvi szinten kommunikál németül és olaszul. Elhatározzák, hogy alapítanak egy vállalkozást, aminek a fő tevékenysége a fordítás, tolmácsolás lesz. Ezt a tevékenységet az egyetemi tanulmányok mellett kiegészítésképpen végeznék. Induláskor csak ketten lennének tagok, alkalmazottat nem foglalkoztatnának. Klárinak van egy lakása, aminek az egyik szobáját használhatják, van benne telefon, számítógép, de nincs berendezve. Kati vállalja a bebútorozást, igaz szerény keretek között. Készpénzük induláskor 43 500 Ft, és nem kívánnak más társat bevonni, vagy hitelt felvenni. Néhány ismerős vállalkozót megkérdeztek, szerintük milyen vállalkozási formát válasszanak. A legtöbben a közkereseti társaságot ajánlották.

Kérdések, feladatok

1. Érveljen a közkereseti társaság mellett!

A tagok minden joga és kötelezettsége egyforma, így mindketten egyenlő kockázattal és felelősséggel szállhatnak be. Nem kell eldönteni, ki lesz a bel és ki a kültag. csak közösen dönthetnek mindenben és közös az irányítás is. …

2. Milyen érvek szólhatnak a betéti társaság mellett?

Elég, ha egyikőjük vállal korlátlan felelősséget beltagként, a másik maradhatna kültag és csak a bevitt vagyonát kockáztatná. Ekkor a beltag felelőssége nagyobb, de a kockázata is. A tagok gyűlése tevékenységében a kültag is részt vesz, tehát a tulajdonosi jogokat gyakorolni tudja mindkét tag. A **kültag** a társaság üzletvezetésére, képviseletére (cégjegyzésre) nem jogosult, kivéve, ha a társasági szerződés ezt tartalmazza. Tehát a cégvezetés egyszerűbb, hiszen az egyik tag dönthet. …

IV/2. Tegyük fel, hogy Önnek van 2 M Ft-ja, és elhatározza, hogy alapít egy betéti társaságot. Tervezze meg a tevékenységi kört, a működési területet!

Kérdések, feladatok

1. Keressen magának társat a vállalkozáshoz, jellemezze mindkettőjük anyagi hozzájárulását, jogait és kötelezettségeit!
2. Mit foglalna bele az alapító okiratba?
3. Rögzítse, ki milyen tevékenységet végez, milyen minőségben!

A megoldásra minden olyan terv elfogadható, ami a tanultaknak megfelelően alakítja a feltételeket. Érdemes a javaslatokat, terveket megvitatni a csoportban, mert ezzel mindenki tanulhat.

KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

IV. Esettanulmány

IV/1. TÁRSASÁGI SZERZŐDÉS (részletek)

Amely létrejött a 2006. évi IV. törvény alapján a **Vino Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** létrehozásáról a mai napon az alábbiak szerint:

I. A TÁRSASÁG NEVE, SZÉKHELYE, TAGJAI

1. A társaság cégneve: Vino Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
   A társaság rövidített cégneve: Vino Kft.

2. A társaság székhelye: Eger, Fürt u. 1.
   A társaság telephelye: Eger, Hordó u. 16.

3. A társaságot az alábbi személyek, mint alapító tagok hozzák létre:

Név:	Boros Kázmér
Születési hely, idő:	Eger, 1970. 01. 01.
Anyja neve:	Tóth Ida
Lakcíme:	Eger, Hárs köz 5.
Név:	Must Igor
Születési hely, idő:	Budapest, 1972. 12. 12.
Anyja neve:	Kató Katalin
Lakcíme:	Budapest, Palack tér 49.

II. A TÁRSASÁG TEVÉKENYSÉGI KÖRE, MŰKÖDÉSÉNEK IDŐTARTAMA

TEÁOR 52.25
Tevékenység: ital kiskereskedelem
Tagok a gazdasági társaságot határozatlan időre hozzák létre.

III. A TÁRSASÁG VAGYONA

Tagok alapításkor a vagyont 2 600 000 Ft-ban állapítják meg a következő megoszlásban:
Boros Kázmér: pénzbetét 600 000 Ft. Apportként a természetben Eger Hordó u. 16. szám alatt található pincét viszi be a társaságba, amelynek alapításkori értéke 1 200 000 Ft.
Must Igor pénzbeli hozzájárulása 800 000 Ft.

A többi fejezet címe:

IV. A TÁRSASÁG TAGGYŰLÉSE

V. ÜGYINTÉZÉS, KÉPVISELET, CÉGJEGYZÉS

VI. ÜZLETÉV, MÉRLEG, EREDMÉNYFELOSZTÁS

VII. A TÁRSASÁGI SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA

VIII. A TAGOK TAGSÁGI VISZONYÁNAK MEGSZŰNÉSE

IX. A TÁRSASÁG MEGSZŰNÉSE

X. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ellenjegyezte:
Dátum, aláírás

Kérdések, feladatok

1. Nézzen utána, mi az a TEÁOR-szám!

„Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere
A vállalkozás alapításával egy időben meg kell választani a vállalkozás főtevékenységét melyet meg is kell jelölni a cégbírósághoz benyújtandó dokumentációban.
A vállalkozás főtevékenysége mellett, egyéb tevékenységeket is lehet választani, de azokat már nem kell bejelenteni a cégbírósághoz, hanem elektronikus úton az arra meghatalmazott az ügyfélkapun keresztül is benyújthatja.
2008. január 1-jétől teljes egészében új szabályozás lépett életbe e területen, amelynek következtében a TEÁOR és szakmakód struktúra is jelentősen megváltozott. A változások következtében a tevékenységi besorolások módosítását az adminisztratív nyilvántartásokban is át kellett vezetni. A jelenlegi szabályozás lehetővé teszi, hogy az alapító okiratok csak a főtevékenységet tartalmazzák, míg a ténylegesen végzett tevékenységeket a TEÁOR ’08 alapján az NAV -nak kell bejelenteni.
A 2008. január 1-jén hatályban lépő TEÁOR-ban megjelölt tevékenységi köröket részben a cégbíróságok sorolták át a már működő és cégbíróságon nyilvántartott gazdasági társaságok esetén, részben a társaságoknak volt kötelező az átsorolást elvégezni.”[1]

2. Megfelelő-e a megjelölt törzstőke? Ha nem, a szükséges korrekciót Must Igor vállalja.

[1] Forrás: http://vallalkozas.munka.hu/web/vallalkozasok/17

A törzstőke megfelelő, mivel a kft. alapításhoz elegendő 500000 Ft.

3. Alapítás után hány szavazata van Kázmérnak, és hány Igornak?

Szavazatok:

Kázmér: (600000+1200000)/10000=	180 szavazat
Igor: 800000/10000=	80 szavazat
összesen:	260 szavazat

4. Mennyi pénzt kell elhelyezni a társaság számlájára, ami szükséges az alapítás engedélyezéséhez?

A pénzbetétek 50%-át, azaz (600000+800000)*0,5= 700000 Ft-ot.

5. Ön szerint előnyös-e ez a vagyonmegosztás a tulajdonosi jogok szempontjából mindkét félnek?

Ha a vagyoni hozzájárulás és az anyagi felelősség kapcsolata szempontjából vizsgáljuk a kérdést, akkor megfelelő ez a megosztás is, azonban a szavazati jog szempontjából nem. Ebben a megosztásban gyakorlatilag minden fontos kérdésben Kázmér egyedül is dönthet, hiszen az ő szavazata több mint 50%. Ezt a problémát áthidalhatják a IV. a társaság taggyűlése pontban, ha itt rögzítik a döntéshez szükséges szavazati feltételeket.

IV/2. Cirmos Valér és Egér Edömér kisállatmegőrzőt nyitnak, ahová akár egy órára, akár több napra, esetleg hétre be lehet adni a kedvenceket. Kiválasztottak egy 20 millió Ft értékű üzletet, amit erre a célra kibérelnének. Az üzlet forgalmas helyen található, egy 30 000 fős lakótelep frekventált helyén, ahol sok más üzlet és szolgáltató is működik, van benne egy 20 nm-es és egy 50 nm-es helyiség. Vásároltak kutyák, macskák és rágcsálók számára ketreceket; madárkalitkákat, terráriumokat, akváriumokat, más tárolókat, valamint az etetéshez szükséges eszközöket, egyéb kiegészítőket összesen 4 millió Ft értékben, a költségeket megfelezték. A vállalkozást kft.-ként kívánják működtetni.

Kérdések, feladatok

1. A felsorolt tételek közül melyiket vihetik be apportként a vállalkozásba?

Mindent, amit eddig már megvásároltak: ketreceket, madárkalitkákat, terráriumokat, akváriumokat, más tárolókat, valamint az etetéshez szükséges eszközöket, egyéb kiegészítőket összesen 4 millió Ft értékben. de dönthetnek úgy is, hogy nem apportként vonják be ezeket az eszközöket, hanem a készpénzt veszik bele a társasági szerződésbe, és a vásárolt készleteket előzetes ráfordításként veszik figyelembe.

2. Mennyi pénzbetétet kell vállalnia a két tulajdonosnak a törvényi előírások szerint?

Semennyit, hiszen egy kft. tisztán apporttal is alapítható, aminek feltétele, hogy ha a törzstőke 50%-át meghaladja az apport értéke, akkor a teljes apportot alapításkor kell a társaság rendelkezésére bocsátani. .

3. Mekkora lesz így a törzstőke nagysága?

Ha nem visznek be pénzbetétet, akkor 4000000 Ft.

4. Esetükben mikor határozatképes a taggyűlés?

Általános szabálykén a taggyűlés akkor **határozatképes**, ha azon a törzstőke legalább fele, vagy a leadható szavazatok többsége képviselve van. Ha a taggyűlés nem volt határozatképes, a taggyűlés és a megismételt taggyűlés között legalább három, legfeljebb pedig tizenöt napnak kell eltelnie. Ilyen esetben a taggyűlés az eredeti napirenden szereplő ügyekben a jelenlevők által képviselt törzstőke, illetve szavazati jog mértékétől függetlenül határozatképes.

A jelen kft-nél – eltérő határozat hiányában – a taggyűlés akkor határozatképes, ha legalább az egyik tag jelen van.

5. 3 év alatt a kft. vagyona 1,5-szeresére nő. Hány Ft lesz ekkor Edömér üzletrésze, ha a törzsbetétek aránya 50-50%?

Edömér üzletrésze: 200000*1,5= 3000000 Ft

6. Milyen nevet adna a vállalkozásnak?

IV/3. A Mendemonda Lapkiadó Kft. pletykalapok kiadásával foglalkozik. 1998-ban alapította három újságíró 3 millió Ft-os törzstőkével, mindegyikük 1 millió Ft-os törzsbetéttel rendelkezik. Akkor csak egy lapot indítottak. Jelenleg a társaság vagyona 38 millió Ft, összesen 8-féle lapot jelentetnek meg, 17 újságírót, 38 fős háttérgárdát, és 9 fő egyéb személyzetet alkalmaznak. A kft. meg kíván venni egy kisebb nyomdát, hogy ezzel is egyszerűsítse a kiadást, és egyébként is jó üzletnek ítélik a profilbővítést. A nyomdát 20 millió Ft-ért tudják megvenni. A megvásárolt céget egyesüléssel kívánják összevonni a jelenlegivel, teljes jogú utód a Mendemonda Lapkiadó és Nyomda Kft. lesz.

Kérdések, feladatok

1. Ki és hogyan dönt a cégvásárlásról?

A tulajdonosok döntenek 50%+1 szavazat igennel, illetve a társasági szerződésben rögzített szavazati aránnyal.

2. Mekkora az üzletrésze egy tulajdonosnak az egyesülés előtt és mennyi lesz utána?

- Ha a cégvásárlást a kft. meglévő vagyonából végzik, akkor a vagyon nem nő, csak a szerkezete változik. Ekkor az üzletrészek sem változnak, marad a vásárlás előtti érték.

Egy üzletrész értéke: 38000000/3= 12666667 Ft

- Ha a cégvásárlást a kft. tulajdonosai a magánvagyonukból finanszírozzák, és beviszik a cégbe, akkor a vagyon 20 M Ft.-tal nő.

Egy üzletrész értéke: (38000000+20000000)/3= 19333333 Ft

Ha a cégvásárlást hitelből finanszírozzák, akkor az üzletrészek a második lehetőségnek megfelelően alakulnak.

3. Változik-e a szavazati jogok aránya?

Nem, mert azt a törzsbetétek arányában osztották le.

4. Hogyan alakul a felügyelő bizottság és a könyvvizsgáló alkalmazásának feltétele az átalakulás előtt és után?

Ha a változás miatt a vagyon 50000000 Ft fölé emelkedik, akkor kötelező a felügyelő bizottság és a könyvvizsgáló is.

5. Ha az egyik tag ki akar lépni a cégből, mi történhet az üzletrészével?

Az üzletrészét eladhatja. Ilyen esetben a tagoknak elővásárlási joga van.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
EGYÉB TÁRSASÁGI FORMÁK

IV. Esettanulmányok

IV/1. A Részvény Nyomda működése
A nyomda 10 éves történetéről a majdnem minden évben kiadott éves jelentések tájékoztatnak. A társaság elnöke Kiss Gyula (gyógyszerész) lett, igazgatótanácsába olyan tekintélyes személyeket választott, mint Szeremlei Sámuel (lelkész, történetíró), Dr. Imre József (orvos), Bauer Gyula (gőzmalom-tulajdonos), Dr. Wilhelm Arnold (ügyvéd). A felügyelő-bizottság elnöke pedig Fári Antal (Vásárhely első hitelintézetének a „Nagytakaréknak" vezérigazgatója) volt.

Az üzem hamar átvette a városi beszállító pozíciót, ami érthető, hiszen a város vezetése szinte magának teremtett meg egy nyomdát. A társaság a nyomda vezetését először Müller Gézára bízta, aki már előtte a Hungária nyomdánál, majd Szegeden dolgozott és 1894 óta pedig a Vásárhely és Vidéke nyomdának volt művezetője. Az üzlet vezetését ezután Rózsa Izidor, majd 1901-től a későbbi felvásárló, Róth Antal vette át.

Az első fennmaradt jelentés az 1898-as évről szól. Az igazgatóság következőképpen tekintett vissza a részvénytársaság addigi működésére: „Társaságunk alapítását kettős czél tette megokolttá: az egyik az, hogy városunkban a nyomdaipar és a könyvkiadóüzlet versenyképes, a kor követelményeit, a nyomdai technika haladását elérő intézménnyel gyarapodjék, olyannal, mely ezen a téren a fokozottabb igényeket is képes kielégíteni és nem teszi szükségessé más városok hasonló intézetének felkeresését, a másik pedig az, hogy a társaság tulajdonát képező hírlapot tartalom és elterjedés tekintetében egyaránt emelje és azt minél szélesebb körben terjessze."

Ez volt az eredeti elképzelés és erre a későbbi években többször visszautalnak. A nyomda termelését és nyereségét nagyban meghatározta, hogy a város beszállítói pozícióját sikerült elnyerniük. Emellett nyomtattak még iskolai értesítőket, (a Békés-Bánáti Református Egyházmegyének vaskos kötetet képező jegyzőkönyveit, a helybeli pénzintézetek évi jelentéseit és mérlegeit).
(Magyar Könyvszemle 117. évf. 2001. 4. szám, PAP JÓZSEF: Hódmezővásárhelyi nyomdai részvénytársaságok 1896–1928)

Kérdések, feladatok

1. Milyen, a mai rt.-hez hasonló jegyeket fedez fel a részvénytársaság működésében?

- éves jelentés – éves beszámoló
- igazgatótanács
- felügyelő bizottság

2. Milyen tevékenységi körrel, és milyen működési területtel jött létre a társaság?

Tevékenységi kör: ipar – nyomdaipar
Működési terület: városi (Hódmezővásárhely)

3. Milyen okok indokolták az alapítást? Megalapozottak voltak-e az alapítók elképzelései?

A piaci igények magasabb szintű kielégítése. Az elképzelések megalapozottak voltak, mert volt megrendelés, városi beszállító lett.

IV/2. Kishajó Hajóépítő Zrt. Alapszabálya (részlet)
(A Zrt. a Kishajó Hajóépítő Kft. átalakításával, annak teljes körű jogutódjaként jött létre.)

A TÁRSASÁG ALAPTŐKÉJE ÉS A RÉSZVÉNYEK

6. A Társaság alaptőkéje: 900 001 000 Ft, azaz kilencszázmillió egyezer forint, amelyből 896 000 000 Ft, azaz nyolcszázkilencvenhatmillió forint apport és 4 001 000 Ft, azaz négymillió egyezer forint pénzbeli hozzájárulás.
7. A Társaság részvényei az alábbiak:
(a) 500 000 db, azaz ötszázezer darab, egyenként 1 000 Ft, azaz egyezer forint névértékű „A” sorozatú, névre szóló, dematerializált úton kibocsátott, azonos jogokat megtestesítő törzsrészvény.
(b) 400 000 db, azaz négyszázezer db, egyenként 1 000 Ft, azaz egyezer forint névértékű „B” sorozatú névre szóló, dematerializált úton kibocsátott, azonos jogokat megtestesítő, szavazati jogot nem biztosító osztalék elsőbbségi részvény. Az osztalékelsőbbséget biztosító részvény a részvényesek között felosztható adózott eredményből a más részvényfajtába, vagy részvényosztályba tartozó részvényeket megelőzően jogosít osztalékra. Az osztalékelsőbbségi részvények után a Társaság a részvény névértékére vetített minimálisan 5% osztalékot fizet.
Amennyiben valamelyik évben a Társaság az „A” sorozatú törzsrészvények után a részvény névértékére vetített 5%-ot meghaladó osztalékot fizet, akkor a „B” sorozatú osztalékelsőbbségi részvénnyel rendelkező részvényest az „A” sorozatú törzsrészvényekre megállapítottal azonos mértékű osztalék illeti meg.
(c) 1 db, azaz egy db, 1 000 Ft, azaz egyezer forint névértékű „C” sorozatú névre szóló, dematerializált úton kibocsátott, szavazati jogot nem biztosító osztalékelsőbbségi részvény. Az osztalékelsőbbséget biztosító részvény a részvényesek között felosztható adózott eredményből a más részvényfajtába, vagy részvényosztályba tartozó részvényeket megelőzően jogosít osztalékra. Az osztalékelsőbbségi részvények után a Társaság a részvény névértékére vetített fix 1% osztalékot fizet. A Társaság által kibocsátott törzsrészvények össz névértékének mindenkor meg kell haladnia az alaptőke felét.

Kérdések, feladatok

1. Vajon mi indokolja a magas apportot?

Mert a cég átalakulással jött létre, így a jogelőd vállalkozás vagyona beépül az új vállalkozásba.

2. Ismertesse a dematerializált részvény lényegét!

A dematerializált részvény informatikai eszközökkel nyilvántartott, elektronikus úton létrehozott részvény (virtuális). A részvény tartalmi követelményei megegyeznek a nyomdai előállításával, de nincs sorszám, és az aláírás helyett az okiratot cégszerűen aláírók nevét tartalmazza. A részvényes nevét, valamint az azonosításhoz szükséges egyéb adatait az értékpapír-forgalmazó által a részvényes javára vezetett **értékpapírszámla** tartalmazza, az átruházás is az értékpapírszámlán történik.

3. Jogszerű-e, hogy az osztalékelsőbbségi részvényesek szavazati jogát korlátozzák?

Igen, hiszen az elsőbbség feltételeként az alapító okiratban szabhatók korlátok.

4. Az elsőbbségi részvények milyen típusát ismeri még?

pl. szavazatelsőbbségi részvény, elővásárlási jogot vagy vezető tisztségviselő kijelölésére vonatkozó jogot biztosító részvény.

IV/3. Egy nyrt.-t kívánunk alapítani. A részvényjegyzés néhány adata:
Tervezett alaptőke: 40 000 000 Ft.
Apport tervezett értéke: 28 000 000 Ft

Kérdések, feladatok

1. Mekkora összeget kell befizetnie jegyzéskor annak, aki 800 000 Ft értékű részvényt kíván jegyezni? Mennyi pénz folyik be sikeres jegyzés esetén a bankba?

A 800000 Ft 10%-át, azaz 80000 Ft-ot. A befolyt pénz összesen 4000000 Ft.

2. Az alakuló közgyűlésen mekkora a rendelkezésre bocsátott vagyon? (Nem csak készpénz!) Mekkora ez az érték alapítás után 1 évvel?

Az alakuló közgyűlésen rendelkezésre kell állnia: jegyzett részvények névértékének 25%-ának + az apport egészének: 10000000+28000000= 38000000 Ft-nak.
Alapítás után 1 évvel a pénzbetétek egészének meg kell jelennie az rt. számláján, tehát ekkor már a teljes vagyon – 40000000 Ft – rendelkezésre áll.

3. Alapítás után öt évvel a társaság vagyona a sikeres gazdálkodás következtében 30%-kal gyarapodott. Mennyit fog érni az a) pontban szereplő részvényes 800 000 Ft névértékű részvénye? Változik-e a szavazati joga?

A részvény értéke: 800000*1,3= 1040000 Ft.
A szavazati jog természetesen nem változik.

IV/4. Egy zrt. alaptőkéje 810 millió Ft. A tárgyévi adózott eredmény 34 millió Ft, ennek 80%-át kívánják osztalékként kiosztani.

Kérdések, feladatok

1. Ki terjeszti a közgyűlés elé az éves beszámolót, azon belül az eredménykimutatást?

Az rt. igazgatósága

2. Ki dönt az osztalékról?

A közgyűlés

3. Mekkora osztalékot kap az a törzsrészvényes, akinek a birtokában van a részvények 25%-a?

Az osztalék 25%-át, vagyis 34000000*0,25= 8500000 Ft-ot.

4. Mekkora osztalékot kap az a részvényes, aki 500 ezer Ft névértékű osztalékelsőbbségi részvény tulajdonosa, és minimális osztalékát a névérték 6%-ában határozták meg?

Minimális osztalék: 500000*0,06= 30000 Ft
Rendes osztalék: (500000/810000000)*34000000= 20988 Ft
Tehát a részvényes 30000 Ft osztalékot fog kapni.

5. Kötelező-e felügyelő bizottság, ha csupán 10 tulajdonos van, és az alkalmazottak száma is 200 fő alatti? Válaszát indokolja!

A zrt-nél a felügyelőbizottság megválasztása kötelező függetlenül a paraméterektől.

1.5 A vállalkozásokhoz kapcsolódó hatóságok

IV. Esettanulmányok

IV/1. Ön ékszerüzletet szeretne nyitni, ahol két alkalmazottat foglalkoztatna. Az üzletet egyéni vállalkozásban működtetné.

Kérdések, feladatok

1. Hol kell megalapítania a vállalkozást? Milyen szerepet tölt be az egyéni vállalkozás működésében a kérdéses hivatal?

A vállalkozás székhelye szerint illetékes okmányirodába kell bemenni, illetve ügyfélkapun keresztül kell bejelenteni az alapítást.
2012-ben az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos egyes ügyekben a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH), valamint a körzetközponti feladatokat ellátó települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője jár el.
A bejelentés, nyilvántartás, ellenőrzés feladatai a két hivatal között oszlanak meg.

2. Az APEH-hel hogyan, miért kerül kapcsolatba?

Most már az APEH helyett a NAV-val áll kapcsolatban a vállalkozó. Innen kapja az adószámot, ide kell benyújtani az adóbevallást, a NAV felé kell bevallani, és megfizetni az áfá-t. Most már a NAV-hoz tartozik a tb is, tehát itt kell a társadalombiztosítási, járulékfizetési, eü. hozzájárulási, és egyéb ügyekben is eljárni.

3. Milyen hatósági engedélyt kell még beszereznie az induláshoz?

Be kell jelenteni az üzlet niytását, valamint az épület jellegétől függően be kell szerezni egyéb szakhatósági engedélyt (pl. tűzoltóságtól).

4. Az alkalmazottakat hová kell bejelenteni?

A NAV-hoz (eredetileg a társadalombiztosítási igazgatósághoz)

IV/2. Egy vállalkozás két tulajdonosa (akiknek a felelőssége korlátlan és egyetemleges) az alábbi szervezetekkel került kapcsolatba az alapítás során:
cégbíróság, városi önkormányzat, APEH, tűzoltóság, ÁNTSZ, VPOP, Társadalombiztosítási Igazgatóság.

Kérdések, feladatok

1. Milyen következtetéseket lehet levonni az adott információkból?

- A cégbíróság alapján valószínűsíthető, hogy gazdasági társaságot alapítottak,
- az önkormányzatnál ez esetben az üzlet, vagy a telep nyitását kellett bejelenteni, vagy engedélyeztetni,

- APEH – NAV adószám, áfa, ez minden vállalkozásnál elengedhetetlen, így nem tudjuk szűkíteni a kört.
- tűzoltóság: az épület, vagy a tevékenység jellege miatt szükséges.
- ÁNTSZ – a tevékenység ÁNTSZ engedélyhez kötött, mint például nem előrecsomagolt élelmiszerek forgalmazása,
- VPOP – külföldi céggel történő kereskedés, vagy jövedéki termékek forgalmazása,
- Alkalmazott foglalkoztatása, vagy a tulajdonosok önfoglalkoztatása.

Összefoglaló esettanulmányok

I. A „Nyerő üzlet 2005.” pályázat nyertese az Alvital Bt.

Az Alvital Bt. több mint 10 éve van jelen a hazai gyógyászati-termék piacon, olyan felnőttek részére kialakított segédeszközökkel, amelyek a gerincproblémák megelőzésében, illetve az előzőleg kialakult deformációk hatásainak csökkentésében nyújtanak segítséget. A cég fóti székhellyel gyógypárnák fejlesztésével, gyártásával és nagykereskedelmi forgalmazásával foglalkozik.

A felnőtteknek készült gyógy-ülőpárnák pozitív hatásait értékelve, valamint felismerve a preventivitás fontosságát, kifejlesztettek egy iskoláskorú gyermekek részére használható gyógy-ülőpárna családot is. Termékükkel megkeresték az Egészségügyi Minisztériumot, hogy a gyógy-ülőpárnák vizsgálatának elvégzéséhez kérjenek segítséget. A szakorvosi kísérletet a békéscsabai Réthy Pál kórház ortopéd osztály osztályvezető főorvosa, dr. Tóth János úr végezte el. Az eredmény alapján megállapíthatjuk, hogy a vizsgálatba bevont gyerekek 30%-ánál történt kimutatható javulás az ülőpárna használata hatására.

Az Alvital Bt. az Aranyhármas Gerincvédelmi Közhasznú Alapítvány létrehozója és támogatója, gyermek illetve iskoláskorú gerincvédelmi komplex program segítője.

Kérdések, feladatok

1. Sorolja be az Alvital Bt.-t tevékenységi kör és működési terület szerint!

Tevékenységi kör: termelés – feldolgozóipar, nagykereskedelem: kereskedelem – belkereskedelem – nagykereskedelem.

Működési terület: országos, mert a székhely Fót, a kipróbálás Békéscsaba, és maga a cég „több mint 10 éve van jelen a hazai gyógyászati-termék piacon”

2. A vállalkozás bt.-ként működik. Hozzon fel érveket a bt. mellett az egyéni vállalkozás ellenében!

A társas vállalkozásba több tulajdonos is bevonható, ezzel megoszlik a felelősségvállalás. Tulajdonosa lehet jogi személy is.
A bt-nek lehet cégnevet választani, ami az arculat kialakításával segíti a piaci érvényesülést.

3. A bt. alapító okiratát közokiratba foglalták. Ismertesse, mit jelent ez!

Az alapító okiratot közjegyző készítette és ő ellenjegyezte.

4. Milyen feltételek mellett szükséges felügyelőbizottság, illetve könyvvizsgáló alkalmazása a bt.-nél?

A bt-nél a következő esetekben kell könyvvizsgáló, illetve felügyelőbizottság:
Kötelező a felügyelőbizottság létrehozása, ha a társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak létszáma éves átlagban a 200 főt meghaladja, vagy ha a gazdasági társaság tagjainak száma, tevékenységének jelentősége vagy jellege indokolja, illetve a tagok ezt egyébként szükségesnek látják, és azt a társasági szerződésben rögzítik.
Kötelező könyvvizsgáló választása, olyan társaságnál, amelynél az alaptőke az ötven millió forintot meghaladja, vagy ha azt a számviteli törvény előírja (minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál, kivéve, akinek az éves nettó árbevétele kevesebb, mint ötven millió forint). A taggyűlés akkor is dönthet könyvvizsgáló választásáról, ha az nem kötelező.

5. Milyen szervezetekkel, hivatalokkal kell kapcsolatba kerülnie a bt.-nek a nagykereskedelmi tevékenység folytatása kapcsán?

A nagykereskedelmi raktár szerinti települési önkormányzatnál be kell jelenteni a telephelyet, illetve telepengedélyt kell kérni.
Alkalmazottak foglalkoztatása esetén NAV (APEH, TB) …

6. Tegyük fel, hogy a cég összes kültagja kiválik, és nem maradnak csak beltagok. Mit tehetnek a tagok a cég fennmaradása érdekében?

Egy beltag kültag lesz. Ehhez természetesen módosítani kell az alapító okiratot is.
Vagy: Átalakulnak kkt-vé.
Vagy: Keresnek új kültagot.

II. A Fornetti Kft. fagyasztott pékáruk gyártásával, értékesítésével, és egy speciális franchise rendszer működtetésével foglalkozik. A félkész termékeket a cég által biztosított sütőegységekben a boltban sütik készre, így a vevő teljesen friss árut kaphat. A Fornetti biztosítja a sütőket, adja az alapanyagot, az üzlet vállalja a sütést, és a cég által elvárt formai és technológiai elvárások teljesítését.

Néhány adat a cég történetéből:
1997. Palásti József pékmester 1997. március 1-jén létrehozta a Fornetti Kft.-t. Egy átalakított kecskeméti polgárházban kisipari jelleggel elindult a fagyasztott termékek gyártása. A termékválasztékot ekkor még a sajtos és tepertős pogácsák jelentették, melyeket az európai gyakorlattól eltérően nem darabáruként, hanem kilóra vásárolhattak meg a fogyasztók. A Fornetti termékek értékesítése, egy akkor még Magyarországon ismeretlen látványpékség-hálózatban, franchise rendszerben történt. Ennek alapját az egyszerűen telepíthető és bővíthető mobil sütőegységek jelentik.

1998. Január 1-jén a Franchise Master Licence megvásárlásával létrejött az igali székhelyű Fornetti Pannon Kft., mely a Dunántúl nagy részén működteti a franchise-t. Kiskunfélegyházán megépült a Fornetti első nagy gyártócsarnoka. Folyamatosan fejlődik a termékkör.

1999. A Fornetti Franchise megjelent Magyarországon kívül is: Szlovákiában, Lengyelországban és Horvátországban.

2002. Megjelennek a kiskereskedelemben a fagyasztott termékek, amit a vevő otthon süthet meg.

2007. A Fornetti franchise és kereskedelmi partnerei a következő országokban találhatók: Románia, Szlovákia, Csehország, Szerbia, Horvátország, Ukrajna, Lengyelország, Moldova, Kuvait, Spanyolország, Ausztria, Svédország. A Fornetti először átvett technológiával dolgozott, mára már kifejlesztette a saját gépeit. A cég tulajdonosa Palásti József, ügyvezető igazgató dr. Szabó József. A FORNETTI Fagyasztott Pékáru-termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaságnak kb. 1500 alkalmazottja van.

A Fornetti hálózat harmadik lett a Franchise Europe című lap közelmúltban közzétett 500-as európai listáján. A mostani összegzésnél a bevételt és a jelenleg működő egységek számát vették alapul. A Fornetti, amelynek hazai piaci részesedése a fagyasztott pékáru gyártásban és forgalmazásban jóval meghaladja az ötven százalékot, tavalyi nettó árbevétele megközelítette a hatmilliárd forintot, így került idén az amerikai McDonald's és az olasz ingatlanos Technocasa hálózat mögött a dobogó harmadik fokára. Mindkét másik cég évek óta jelen van a magyar piacon is.

Kérdések, feladatok

1. Melyik területileg illetékes cégbíróságon kellett bejegyeztetni a Fornetti Kft.-t?

Kecskeméti cégbíróság

2. Nézzen utána, mekkora indulóvagyon kellett minimálisan a kft. alapításához! Hogyan változott ez napjainkig?

1997-ben1 M Ft kellett a kft. alapításához, majd ezt felemelték 3 MFt-ra. 2012-ben kft már 500 ezer Ft törzstőkével indítható.

3. Magyarázza meg, hogyan lehetséges egy tulajdonossal kft.-t alapítani és működtetni! Miben tér el ez a megoldás egy átlagos kft.-től?

Egyszemélyes kft-t kell alapítani.

Egyszemélyes kft. alapításához alapító okirat elfogadására van szükség, alapítása esetén a cégbírósághoz történő bejelentés előtt a teljes pénzbeli hozzájárulást be kell fizetni, illetve a nem pénzbeli hozzájárulást a társaság rendelkezésére kell bocsátani.

Az egyszemélyes társaságnál a taggyűlési hatáskörbe tartozó kérdésekben az **egyedüli tag dönt**, és erről a vezető tisztségviselőket írásban köteles értesíteni. Ha az egyedüli tag természetes személy, egyszemélyes társaságnál az alapító okirat úgy is rendelkezhet, hogy a tag jogosult az ügyvezetésre és a képviseletre. Kötelező a könyvvizsgáló. Egyebekben a többszemélyes társaságokra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

4. Milyen a tulajdonos felelőssége? Jogilag megfelelő-e a cégvezetés, lehetséges-e, hogy ne a tulajdonos irányítsa a céget?

A tulajdonos felelőssége korlátolt. A cégvezetés megfelelő, mert egyszemélyes kft. irányíthat a tulajdonos, de vezetheti alkalmazott is.

5. Alapításkor szükséges volt-e a tulajdonosnak erkölcsi bizonyítvány beszerzése?

Nem, mert kft. alapításához nem kell.

6. Működési terület szerint milyen volt 1999-ig, és hová sorolható 1999. után a cég?

1999-ig országos, utána nemzetközi.

7. Mi a véleménye a cégnévről?

Minden meggyőző érvelés elfogadható pro és kontra is.

8. A rendelkezésre álló adatok alapján szükséges-e felügyelőbizottság és könyvvizsgáló alkalmazása a cégnél?

A cég vagyona, árbevétele, és az alkalmazottak száma alapján mindkettő kötelező.

9. Ha csődeljárás indulna a cég ellen, azt ki kezdeményezheti, milyen okból és hol?

A cégvezető fizetésképtelenség miatt a Bács-Kiskun Megyei Bíróságon.

10. Röviden ismertesse a csődeljárás menetét!

A cégvezető megindítja a csődeljárást. A kérelemhez csatolni kell:

- a legfőbb szerv (tulajdonosok) előzetes egyetértéséről szóló okiratot,
- három hónapnál nem régebbi mérleget (egyszerűsített mérleget),
- az adós adószámát,
- a hitelezők listáját (névsor, hitelek összege, lejárati időpontok),
- a közzétételi költségtérítés befizetését igazoló okiratot,
- az adós nyilatkozatát arról, hogy a kérelem benyújtását megelőző két éven belül fizetési haladékban nem részesült.

A kérelem benyújtásáról a munkavállalókat is tájékoztatni kell.
Csődegyezség előkészítése, megkötése a hitelezőkkel.
Fizetési moratórium.
Vagyonfelügyelő: segíti, felügyeli a fizetőképesség helyreállítását.
Tárgyalás a hitelezőkkel
Ha a tárgyalás nem vezet eredményre, akkor többször megismételhetik mindaddig, amíg nem születik a csődegyezség.

A csődegyezség írásba foglalása, a csődeljárás befejezetté nyilvánítása. Így az egyezség végrehajtása után működhet tovább a vállalat.
Egyezségkötés hiányában, illetve ha a felek között létrejött egyezséget nem hagyták jóvá, vagy nem felel meg a törvényben foglaltaknak, a bíróság az eljárást megszünteti. Ezzel egyidejűleg **meg kell indítani a felszámolási eljárást.**

2. A vállalkozás működéséhez szükséges tárgyi feltételek

2.1 Telephely

IV. Esettanulmányok

IV/1. Az alábbi két állítás közül melyik állja meg a helyét? Alakítsanak ki kis csoportokat, a csoportok fele gyűjtsön érveket az első, fele pedig a második állítás mellett! Legalább egy-egy csoport mondja el érveit a maga mondata mellett! A többiek kiegészíthetik a saját érveikkel, vagy vitázhatnak a másikkal.

Egy üzletet oda kell telepíteni, ahol sok a vevő.
Példa az érvekre:
Ha elébe megyünk a vevőknek oda, ahol koncentráltan vannak jelen, akkor egyszerűbb a vevők megnyerése, könnyebben megtalálnak minket. Így hamarabb, és kevesebb költséggel tudunk magasabb bevételt elérni, hamarabb lehetünk nyereségesek. Az állítás főként a tömegcikkeknél állja meg a helyét.
Egy üzletet úgy kell kialakítani, hogy odavonzza a vevőket.
A különleges áru, a különleges értékesítési körülmények, vagy akár az alacsony ár vonzhatja a vevőket. Ehhez elengedhetetlen a jó marketing.

IV/2. Lóti Futi csomagküldő céget szeretne nyitni. Tervei szerint ruházati termékeket fog értékesíteni, és interneten keresztül lehet tőle árut rendelni.

Kérdések

1. Milyen engedély szükséges az üzletnyitáshoz?
   Nem szükséges engedély, csupán be kell jelenteni a tevékenység megkezdését, az üzlet megnyitását.
2. Szükséges-e telephelyet kialakítania?
   Igen, mert legalább egy olyan üzletet kell kialakítani, ahol fizikailag el lehet érni a céget, illetve meg lehet tekinteni az árukészletet.
3. Keressen az interneten hasonló profilú cégeket! Nézze meg az elérhetőségüket!
   pl.: www.otto.hu vagy www.bonprix.hu

IV/3. Egy kereskedő nagykereskedelmi lerakatot akar nyitni. Két hely közül kell választania.

Az első egy várostól 4 km-re lévő régi raktáregyüttes, ami a főút mellett található és rendelkezik vasúti beállással is. A leendő beszállító partnerek közül kettő a várostól 30 km-es körzeten belül található, négy pedig átlagosan 80 km-re, de a főúton és a vasúton keresztül jól megközelíthetők. A vevők többsége viszont 60 km-re, vagy annál messzebb működik.

A másik lehetőség szintén egy régi raktár, ami egy 50 km-rel arrébb lévő falu határában van. Ez csak közúti kapcsolattal bír, de minden üzleti partner által egyszerűen megközelíthető. A beszállítók közül három 30 km-en belül lenne, a másik három 70 km-en belül. A vevők kétharmada 40 km-es körzetben található a helytől, míg a többi sincs messzebb 60 km-nél.

Kérdések

1. Milyen szempontok alapján lehet meghozni a döntést?

Néhány alapvető szempont:

- Milyen gyakori a beszerzés, a beszállítás?
- Milyen gyakori az értékesítés, a kiszállítás?
- Melyik a fontosabb: a szállítókhoz, vagy a vevőkhöz közelebb lenni?
- Az áru jellege (méret, tömeg, szállítási specialitások…)
- Egy-egy ki-, illetve beszállítás során mozgatott árumennyiség.
- A szállítási költségek közúton, illetve vasúton.

2. Hogyan döntsön a vállalkozó? Választását indokolja!

Érvek az első lehetőség mellett:

- Akkor érdemes ezt választani, ha a vasúti szállítás jóval gazdaságosabb a cég számára, mint a közúti.

Érvek a második lehetőség mellett:

- Általában a vevőkörhöz fontosabb közelebb lenni, mint a szállítókhoz. (A szállítót úgy is megtaláljuk, a vevő pedig kereshet más eladót.)
- A beszállítás ritkábban, nagyobb tételben történik. A vevők ehhez képest kisebb tételben vásárolnak.

IV/4. Kis Manó kertitörpe-boltot szeretne nyitni, ehhez a következő információk állnak rendelkezésére.

A belvárosban van egy kiadó üzlethelyiség, ami forgalmas helyen, egy sétálóutca mellett van, parkolási lehetőséggel ellátott, tömegközlekedéssel is jól megközelíthető. A környéken különböző profilú üzletek találhatók, többek között élelmiszerbolt, játéküzlet, bútoráruház, butikok, amelyek a közepes, vagy annál magasabb jövedelemmel rendelkező vevőkört célozzák. Sokan járnak ide vásárolni a kertvárosi területekről is.

A másik bérelhető helyiség a város szélén helyezkedik el, a városból kivezető forgalmas út mellett. Saját parkolója van, és kijár egy helyi busz, de csak óránként közlekedik. Szomszédságában szupermarket, barkácsáruház, bútorüzlet és egy kertészeti áruda működik. Az üzletek vevőköre átlagos, vagy annál kissé alacsonyabb jövedelmű, de több a kertvárosban élő közöttük, és sokan átutazóban térnek be.

Adjon tanácsot Kis Manónak, hol nyisson üzletet!

Kérdések

Minden döntést el lehet fogadni, ha megalapozottak, és meggyőzőek a mellette felsorakoztatott érvek.

1. Ön szerint mennyire fontos a tömegközlekedés minősége, és mennyire az autóval való megközelíthetőség egy ilyen profilú üzletnél? Eszerint hogyan döntsön a tulajdonos?

A tömegközlekedés kevéssé fontos, hiszen kerti törpét, vagy más kerti szobrot ritkán szállítunk buszon. A tömegközlekedés inkább az érdeklődő, tájékozódó vevők, illetve új potenciális vevők figyelmének felkeltése miatt lehet fontos. Ezek alapján a javaslat a külváros.

2. A vevőkör összetétele alapján milyen döntést javasolna?

A külvárosban több a kertvárosi vevő, kocsival jól megközelíthető, ingyenes a parkolás, nagy az autós forgalom.
Ám a belvárosban több a magasabb jövedelmű vevő, és ide is tudnak jönni autóval.
Mégis a külvárost javaslom, mert az ott megjelenő vevők igényeihez közelebb áll az üzlet profilja.

3. A boltok egymásra hatása alapján melyik helyszínt tartaná alkalmasnak az üzlet megnyitására?

A külvárost, mert ott több a kapcsolódó profilú üzlet.

4. Mi lenne a végső döntés?

A külváros.

IV/5. A Nagy Hohó halboltot akar nyitni.

Az egyik megoldási lehetőség, ha a város szélén a saját házához építene egy kis épületet, és abban nyitná meg az üzletet. Ehhez hitelt kellene felvennie, de ekkor nincs bérleti díj, és a fenntartási költségek is alacsonyabbak lennének. Az emberek a környéken ismerik és szeretik, szívesen vásárolnának tőle. A környék sűrűn lakott, bár az ott lakókon kívül kevesen járnak erre.

Lenne lehetőség a vásárcsarnokban bérelni egy üzlethelyiséget. Ennek a bérleti díja körülbelül annyi lenne, mint a törlesztő részlet, de az üzemeltetés költségei magasabbak, mint a külvárosinak. A vevőkör nagyobb és összetétele is kedvezőbb, mint az előző lehetőségnél, így a várható bevétel is magasabb.

Kérdések

1. Ha a költségeket tekinti kiindulópontnak, akkor melyik megoldást választaná?

Alacsonyabb költséggel lehet megvalósítani az otthoni üzletet.

2. A bevétel és költség együttes vizsgálatakor milyen érvek és ellenérvek sorakoztathatók fel a saját épület, illetve a vásárcsarnokban bérelhető mellett?

A saját üzlet üzemeltetése olcsóbb, de a vevőkör behatárolt, és véges.
A vásárcsarnokban magasabb a bevétel, de magasabb a költség is.
A reklám, és marketing költségek alacsonyabbak az otthoni üzletnél, mert már ismerik a Hohót, míg a vásárcsarnokban ki kell alakítani az ismertséget.

3. Milyen költség- és bevételarányok mellett érdemes a vásárcsarnoki üzletet választani?

Ha a 100 Ft árbevételre jutó költség alacsonyabb, mint az otthoni üzletnél.

4. Érveljen a saját üzlet nyitása mellett! Gondolja tovább az esetet és alakítson ki olyan feltételeket, amelyek a saját üzlet megvalósítását teszik indokolttá!

A saját üzletben rugalmasabb nyitva tartási időt tudnak kialakítani. Olcsóbb az üzemeltetés, a reklám.
Otthon a feleség is besegíthet.

IV/6. A kisbolt nagy üzlet?
Részletek Szalóky Tóth Judit, az ACNielsen Piackutató vállalat igazgatójának sajtótájékoztatójáról (Budapest, 2005. május 9.)

A vásárlóerő a 2500 négyzetméteresnél nagyobb üzletekbe vándorol, főleg a széles választék és a hatékony működésnek köszönhető alacsony árak miatt. Az élelmiszerek bolti eladásából a hipermarketekre értékben már 26 százalék jutott múlt évben, szemben a 2001-ben mért 17 százalékkal.

A hiperek növekedése majdnem mindegyik más boltkategória pozícióját rontotta. Kivétel csak az 51-200 négyzetméter közötti, szintén kicsinek számító, általában lakóhely közeli bolt, amely meg tudta őrizni 21 százalékos piaci részesedését. Ebben a kategóriában a boltszám 6936-ra emelkedett a múlt évre. A 11 százalékkal növekvő boltszám mellett változatlan piaci részesedés azonban azt jelenti, hogy átlagosan ennyivel esett vissza az egy boltra jutó forgalom.

A hiperek és diszkontok terjeszkedését könnyíti, hogy még mindig elaprózott a magyar bolthálózat, hiszen az összes élelmiszerüzlet 93 százalékának eladótere 200 négyzetméter alatt marad.

Hozzátette, hogy az ilyen kis méretű üzleteket viszonylag nagy költséggel lehet üzemeltetni, ami azután visszatükröződik a magasabb árszínvonalban. Ennek ellenére megmarad a kis boltok létjogosultsága, mert a lakóhelyek közelében könnyen elérhetők, választékukat és szolgáltatásaikat pedig rugalmasan alakíthatják vevőkörük igényeihez. A kényelem és a színvonalas kiszolgálás a kereskedelemben olyan hozzáadott érték, amit a magyar vevők növekvő része hajlandó is, képes is megfizetni.

Forrás: *http://www.acnielsen.hu/hirek/136.htm*

Kérdések

1. Értékelje az alapterület és a forgalom megoszlását!

A nagy alapterületű (2500 nm-nél nagyobb) üzletek száma jóval kisebb, mint a 200 nm alatti üzleteké (az üzletek 93%-a 200nm alatti), mégis a hiperek adják az összforgalom 27%-át. Az 51-200 négyzetméter közötti 6936 üzlet piaci részesedése 21 %.

2. Mi a versenyelőnye egy kisebb üzletnek a hipermarkettel ellentétben?

Rugalmasság, a vevőkkel való személyes kapcsolat, közelebb van. …

3. A fentiek tükrében a kisbolt nagy üzlet? (boltszám és forgalom)

Ha az országos adatokat tekintjük, akkor a nagy bolt a nagy üzlet, de a kisboltok tulajdonosainak lehet a kisbolt nagy üzlet.

4. Mi a véleménye, 2005. óta hogyan változhattak ezek az arányok? Nézzen utána piackutatási eredményekben, folyóiratokban, egyéb szakirodalomban!

Példa a szakirodalomra:

Hipermarketek száma
A számok 2010. július végére vonatkoznak.

Tesco hiper	106
Auchan	12
Interspar	31
Cora	7

Forrás: Nielsen piackutató vállalat

A Nielsen által mért 90 élelmiszer kategória – értékben mért - kiskereskedelmi forgalmából a bolttípusok piaci részesedése. Százalékban.

Bolttípus	2010. december-2011. július	2011. december-2012. július
2 500 nm felett	32	30
401-2 500 nm	33	35
201-400 nm	8	8
51-200 nm	18	18
50 nm és kisebb	9	9

Forrás: Nielsen (sajtóközlemény)

2.2 Az üzlet külső képe

IV. Esettanulmányok

IV/1. Ínyenc Cili a megyeszékhely belvárosában szeretne nyitni egy kis csemegeüzletet. A profil nem a hagyományos élelmiszerválasztékot öleli fel. Főként különleges sajtokat, fűszereket, italokat szeretne forgalmazni. Erre a célra a sétálóutcán egy épület aljában található 60 m^2-es üzletet bérel ki. Az üzlet portálja egy ajtóból és egy kirakatból áll, lehetőség van önálló cégfelirat elhelyezésére is.

Kérdések

1. Adjon nevet az üzletnek!
Akár a tulajdonos neve is lehet.
2. Tervezze meg a cégfeliratot! Milyen technikát alkalmazna (alapanyag, megvilágítás)? Tervezze meg a színeket, és a betűtípust! (Kitalálhat logót is.)

A hagyományos, természetes alapanyagokat használnám, ezzel is az üzlet klasszikus jellegét, különlegességét, minőségét hangsúlyozva.

3. Milyen kirakatot javasol, betekintőt vagy hátfalasat? Választását indokolja!

A betekintő melletti érvek:
Maga az üzlet lehet a reklám, a betekintő kirakat nem veszi el a teret a kis üzletbelsőtől, nem kell rendezni a kirakatot, élelmiszerüzletben egyébként is nehéz megtalálni a kihelyezhető árukat. …
A zárt, hátfalas melletti érvek:
Könnyebb az üzlet berendezése, jobban illik egy klasszikus üzlethez, külön használható reklámeszköz. …

IV/2. Hentes Tódor húsboltot nyit egy lakótelepi épület földszintjén. Az üzlet ideális a tevékenység végzéséhez, megtörténtek a szükséges átalakítások, így minden hatósági előírásnak megfelel. Egyetlen probléma a kirakat berendezése. Az üzlet portáljján ugyanis egy 2,5 m magas, 4 m széles zárt kirakat található. Tegyen javaslatot a kirakat üzletnyitásra történő berendezésére!

Kérdések

1. Mi lenne a kirakat témája?

Pl. állatok a tanyán (lehetőleg azok, amelyeknek a húsát árulják).

2. Hogyan oldaná meg az áru bemutatását a kirakatban?

Attrapokkal, vagy sehogy. Nem feltétlenül kell az árunak megjelennie a kirakatban.

3. Milyen anyagokat használna a kirakatrendezéshez?

Természetes anyagokkal, mint fa, natúr szövetek, zsákvászon, üveg, régi kis polcok, …

4. Milyen gyakran rendezné át a kirakatot?

Havonta, kéthavonta.

IV/3. Ön egy bevásárlóközpontban lévő ruházati üzlet vezetője. Az üzlet a „Mona” exkluzív márka forgalmazója, ez az üzlet neve is. Termékeit elsősorban a 30 feletti, az átlag felett kereső nőknek szánja. A bolt az épület 2. emeletén helyezkedik el, frekventált helyen. Az üzlet méretei, kialakítása miatt nincs lehetőség kirakat elhelyezésére, az eladóteret a bevásárlóközpont terétől egy ráccsal lezárható, ajtó nélküli bejárat választja el. Felette van hely a cégfeliratnak.

Kérdések

a. Készítsen cégfeliratot!

b. Milyen technikát választ?

Modern, lendületes technikát, pl. vékony hajlított neoncső feliratot írott betűkkel.

c. Milyen színvilágot képzel el egy ilyen típusú üzletnek? Érveljen álláspontja mellett!

Pl. lilását, vagy mélyzöldet. Sikert és fiatalos eleganciát sugározzon.

d. Szükséges-e világítást tervezni a cégfelirathoz?

Nem, hiszen a bevásárló központban van világítás. Azonban a színes világítás, vagy a jól beállított spot lámpa figyelemfelkeltő lehet, illetve javíthatja az összképet.

e. A bevásárlóközpont portálján van kirakat, amit az arra igényt tartó üzletek külön térítés ellenében használhatnak. Véleménye szerint az üzlet béreljen kirakatot vagy sem? Miért?

Előnyös lenne bérelni, mert így egy plusz reklámfelületen jelenhet meg az üzlet.

IV/4. Kis csoportokban keressenek lakóhelyükön vagy iskolájuk településén olyan portálokat, amelyek véleményük szerint jók, illetve ellenkezőleg: változtatásra érdemesek. Digitális géppel fotózzák le őket, és a fotókat az osztállyal közösen elemezzék ki! Külön csoport foglalkozzon az épület egészével, a színekkel, a bejárattal, a cégfeliratokkal, és a kirakattal.
A feladat inkább gondolatébresztő, megoldásában sok a szubjektivitás, így sok megoldás, és vélemény elfogadható.

IV/5. Elemezze az alábbi kirakatokat aszerint,

– milyen típusú, mi a témája,

a. Van egy alacsony hátfal, de be lehet látni az üzletbe, tehát inkább betekintő, téma meghatározhatatlan.
b. Betekintő kirakat, és mivel sál, és dzseki van a kirakatban, illetve felül karácsonyfadísz, ezért a téma a téli kollekció és a karácsony.
c. Betekintő, de itt is van egy kis alacsony elválasztó fal. Téma a tavasz (tavaszi virágok, tavaszi cipők) – és a cipőtisztítás☺.
d. Zárt, hátfalas kirakat, a téma az ünnep, a gömb díszek alapján vélhetőleg a karácsony.

– milyen színeket használhat, és az hogyan illik a témához, és a termékekhez

a. Gyakorlatilag minden szín lehetséges, a rendetlenségből ítélve nincs koncepció.
b. A sötét és a meleg színek dominálhatnak, ami inkább az évszakhoz, és a kollekcióhoz illik, mint a témához.
c. A tankönyv képe alapján inkább pasztell színekre lehetne gondolni, de a tavaszhoz az üde színek illenek, mint pl. a zöld, vagy a sárga.
d. A háttér világos semleges, a díszek valószínűleg fényesek, és a karácsonyhoz kötődnek. Itt a színes képen látható is az arany és a bordó, de jó megoldás lehet a zöld is. (Ugye ez itt látható, hogy az üveg színe, de a könyvben nem)

– milyen a stílus, az elrendezés, mennyire megnyerő az összkép?

a. Nincs stílus, még eklektikusnak sem nevezhető, az összkép katasztrofális. én biztos nem szívesen vásárolnék ilyen üzletben.
b. Véleményem szerint ez egy jól összeállított, de átlagos kirakat, ami bemutatja a termékeket, de nincs benne kiemelkedő. Összességében harmonikus.
c. Egyszerű stílus, egyszerű kivitelezés, nem valószínű, hogy sok vevőt csalogat be.
d. Egyszerű, letisztult, mégis ünnepi, elegáns. Szerintem itt van leginkább összhangban a reklámozott termék és a kialakított környezet, stílus.

a.

b.

c.

d.

2.3 A bolt belső képe

IV. Esettanulmányok

IV/1. Suba Márton a fővárosban, egy bevásárlóközpontban működtet egy szőrmeüzletet. A bolt az épület földszintjén található, a bejárattól nem messze, olyan helyen, ahol sok vevő megfordul, mégsem megfelelő a forgalom. A tulajdonos megkérdezett egy marketingszakembert, aki megállapította, hogy az üzlet belső képe nem a profilnak megfelelő. Mutasson rá a hiányosságokra az alábbi leírás alapján!

Az üzlet belső képe: Az alapterület 40 m^2. Az egyik fal végig tükrös, a többi élénk narancssárga, a mennyezet fehér. A világítás az álmennyezetről lelógó neon. A bejárat gyakorlatilag az üzlet egyik oldala, nincs kirakat, nincs beléptető kapu. A bejárattal szemben faliállványokon a szőrme és bőr kiegészítők találhatók, a másik oldalon, vállfákon a női szőrme- és bőráruk. Mindkét faliállvány (a polcos, és az akasztós) 3 m magas, így egymás felett két, a polcos elhelyezésnél több sorban helyezhetők el az áruk. A férfi termékek

középen, sztendereken tekinthetők meg. Az üzletben más árutároló vagy bemutató eszköz nincs. A faliállványok legfelső polca szolgálja a raktár szerepét. Az áruk méret szerint rendezve, egymáson vagy szorosan egymás mellett várják a vásárlókat. Az áruk közel fele olyan magasan került elhelyezésre, hogy a vevők csak az eladó segítségével férhetnek hozzá. A pénztár a bejárati oldalon van egy pulton.

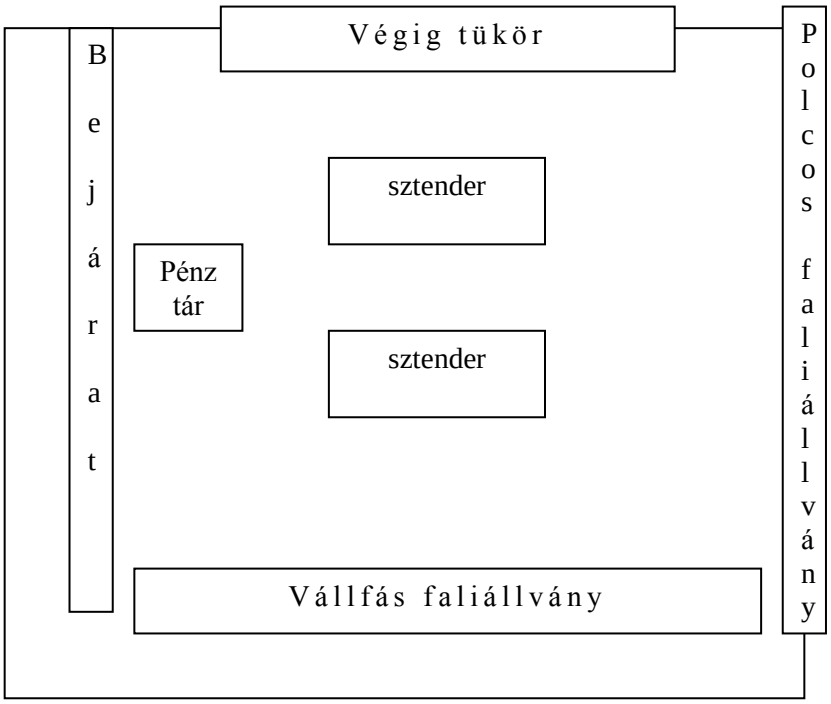

Kérdések

1. A fenti profil milyen értékesítési körülményeket igényel?

Exkluzív termékek, különleges értékesítési körülményekkel, elegáns, és nyugodt környezetben.

2. Mi a véleménye az alkalmazott színről, világításról?

Az alkalmazott szín a narancssárga, ami nem egy szőrmeüzlethez való, inkább esetleg egy fiatalos butiknak. Bár ott is meggondolandó, mert lehet, hogy túlságosan elvonja a figyelmet az árukról, illetve nagyon figyelni kell, milyen színű ruhákat helyezünk a fal mellé. A neon korszerűtlen, nem illik a szőrmék eleganciájához, és nem emeli ki az árukat.

3. A nagy árukészlethez képest kevés a hely. Hogyan oldaná meg ezt a problémát? Változtatna-e a készlet nagyságán vagy összetételén?

Pl.:

- Az üzletet önkiválasztó üzletté alakítanám. Az alsóbb, a vevő által jól látható és elérhető helyekre minden darabból csak mintát tennék ki, ami alapján válogathat a vásárló, a többit a magasabban lévő polcokra helyezném. A vevő tehát igénye szerint válogathat önállóan, vagy az eladó segítségével, de a próbához, a végleges döntéshez mindenképpen szükség van az eladó közreműködésére. Ehhez a megoldáshoz növelni

kell ugyan a létszámot, de úgy gondolom, hogy ez az értékesítési mód jobban megfelel az üzlet profiljának, vevőkörének.

- A másik kézenfekvő megoldás a készletcsökkentés gyakoribb árubeszerzéssel.
- A készlet nagyságát ajánlatos csökkenteni, esetleg a választék szélességét is. Mindkét döntés csak helytálló érvekkel fogadható el.

4. Mi a véleménye az áruelhelyezésről? A meglévő berendezési tárgyakat hogyan helyezné el az üzletben, alkalmazna-e újakat, mit?

Zsúfolt, áttekinthetetlen, nem illik a forgalmazott árukhoz, gátolja a különleges és nyugodt vásárlási környezet kialakítását, nem segíti a vevő elégedettségét, a forgalom növelését. Változtatás pl.: A vállfás és polcos faliállványokat megszakítással helyezném el a fal mellett, ha kell, kiselejteznék egyet-kettőt. Több sztendert tennék be, vagy középre néhány display-t. Érdemes lenne egy, vagy két próbababát is elhelyezni.
Feldobná az üzletet, ha lenne egy-két fotel kis asztallal, ahol esetleg a hozzátartozó várhat a vevőre, illetve megnézheti a választott darabot rajta. Persze ne feledjük, hogy az üzlet csupán 40 m^2-es.

IV/2. Sámfa Olivér cipőboltot szeretne nyitni. Vett egy üzletet egy lakóépület alján. Az üzlet egy 50 m^2-es eladótérből, valamint egy 15 m^2-es raktárból áll. A külső portálon egy bejárat és egy betekintő kirakat található. Az eladótér közel négyzet alakú, jelenleg teljesen üres.

Kérdések

1. Tervezze meg a falszíneket! Választását indokolja!

A választott szín széles skálán mozoghat, hiszen egy cipőbolthoz sok szín illhet. Így a választás helyessége alapvetően az indoklástól függ.

2. Hogyan rendezné be az eladóteret, ha tudja, hogy betekintő kirakata van? Elképzelését rajzzal is szemléltesse!

Akkor jó a megoldás, ha tartalmazza minimum a pénztár helyét, az árubemutató eszközöket, a próbához szükséges ülőkéket, tükröt. A betekintő kirakathoz közel én például árubemutató állványt tennék, amin mindig azokat a termékeket helyezném el, amelyek a vevőket a leginkább becsábítják az üzletbe. Ezen az állványon különös gonddal kell kihelyezni az árukat.

3. Mennyiben változik a terv, ha hátfalas kirakattal dolgozik?

A hátfalas kirakatot külön be kell rendezni, és az eladótérben a kirakat hátfalához érdemes faliállványt elhelyezni.

4. Milyen árutároló, és bemutató eszközöket alkalmazna?

A cipők bemutatására leginkább a ferde cipőtárolókkal ellátott polcokat használják. Érdemes fali állványokat és középállványokat is alkalmazni, sőt jó ötlet lehet a sztender.

5. Tervezze meg a kiegészítő tárgyak körét (pl. kell-e tükör, szék?)

Mindenképpen kell a tükör és a szék is. A tükör lehet egész és félalakos, lehetőleg dönthető, de a cipőboltokban jellemző a döntött tükörcsík az állványok alján.

IV/3. Az alábbi megállapítások egy újságcikkből valók. Olvassa el és véleményezze!

A szépség ugyanis fontos a vevő szimpátiájának elnyeréséhez, de önmagában nem minden. A belső tér ügyes kialakításával bizony olyan termékek megvásárlására is kapható lesz az érdeklődő, amelyet amúgy esze ágában sem lett volna megszerezni. Ilyen bevált forma

például az Ikea lakberendezési áruházaiban a „labirintus”. A termékekkel zsúfolt eladótér dzsungelében meghatározott „kötelező haladási iránnyal”, kijelölt útvonallal, szinte az áruház minden szegletén végigvezetik a betérő kíváncsiakat, akiknek nem ritkán éppen a látványtól jön meg a vásárlási kedve.

(Forrás: Progresszív magazin: A kereskedő – Szépségverseny – Forgalomnövelő külcsín és forma 2006. évfolyam 11. szám)

Kérdések

1. A „labirintus” milyen berendezési elvet követ? Mi a véleménye erről a módszerről?

Zártpályás eladótér. Ezzel a módszerrel növelhető a vásárlási kedv, az impulzusvásárlás. Azonban vigyázni kell, hogy ne essünk túlzásba, és nehogy elveszítse a vevő a türelmét.

2. Keressen hasonló példákat a lakóhelyén, illetve szakirodalomból, internetről!

Az ABC-k – szupermarketek, hipermarketek jellemzően zártpályások, de a klasszikus formában, nem úgy, mint az IKEA.

Részlet egy zártpályás eladótérből:

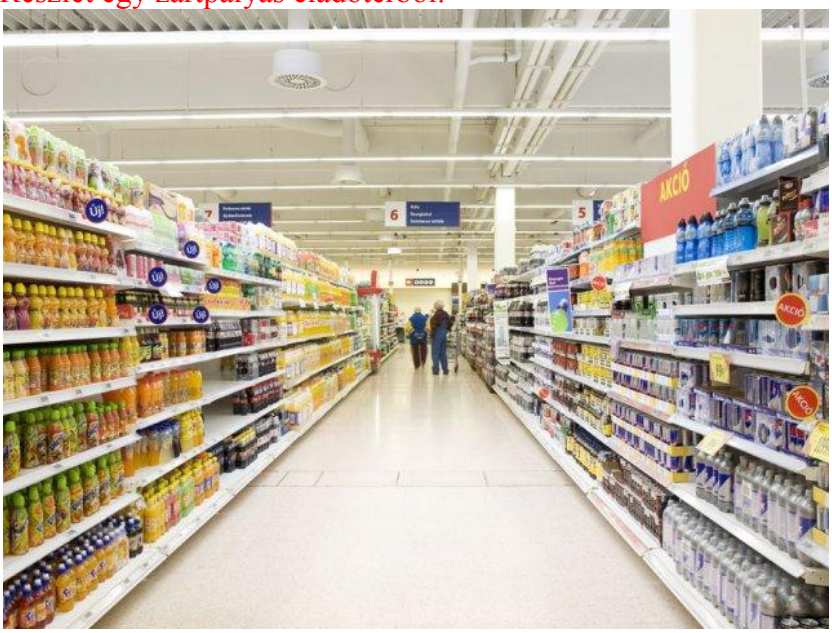

Forrás: http://www.pos-pop.hu/

3. Keressen legalább egy szabadpályás elrendezésű eladóteret, majd vesse össze a zárt-, és a szabadpályás eladótér előnyeit, hátrányait!

Forrás: http://zalaplaza.hu/uzlet/cosmos/

A zártpályás eladótér előnyei:

Ösztönzi az impulzusvásárlást, jól rendszerezett, könnyen átlátható mind a vevőnek, mind az eladónak (a vevő könnyen tájékozódik, az eladó könnyebben figyelemmel tarthatja a boltot). Jobb a helykihasználás.

A szabadpályás értékesítés előnyei:

Szabadabb mozgástér a vevőnek, a vásárlás szabadsága ösztönöz a további vásárlásra. Kellemesebb környezet. Lehetőség van különleges árubemutató eszközök és módszerek alkalmazására.

IV/4. Rendes Ottó egy ABC-áruház vezetője. Az üzletben az ABC-knél megszokott áruválaszték van. A raktárakat az érvényes jogszabályok alapján szakosították termékcsoportok szerint. Az itt használt árutároló eszközök elöregedtek, le kell őket cserélni.

Kérdések

1. Vegyük sorra, milyen szakraktárak találhatók az üzletben!

Az áruk tulajdonságainak figyelembevételével az alábbi szakraktárak kialakítása a leggyakoribb:

- szárazáru raktár
- hűtőraktár
- zöldség-gyümölcs raktár
- vegyiáru raktár[2]

Ezen felül lehet még külön konzerv és italáru raktár, fűszer- kávé- tea raktár, tojásraktár, kenyérraktár, stb.

2. Tervezze meg a szárazáruraktár berendezési tárgyait!

Erős, teherbíró és stabil polcok, tömbös tárolás esetén raklapok, konténerek, gördíthető polcok, állványok.

[2] Forrás: http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/17_0007_002_101015.pdf

3. Nézzen utána a gyümölcsök tárolására vonatkozó speciális előírásoknak!

Hőmérséklet 2-10 fok között, relatív páratartalom 80-95% között, földön tárolni itt is tilos. Megfelelő szellőzés. …

IV/5. Keressen az interneten legalább 5 olyan céget, aki saját márkájához displayt is ajánl!

Chio, Pickwik, Coca-cola, Duracell elemek és akkumulátorok, Milka csokik, rágók. …

IV/6. Nézzen utána a szakirodalomban és a gyakorlatban, hogy egy méteráru üzletbe milyen speciális berendezési tárgyak szükségesek!

Speciális pult, polcos faliállványok és/vagy középállványok.

2.4 A kereskedő munkáját segítő gépek, eszközök

IV. Esettanulmányok

IV/1. Étkes Ella kis élelmiszerüzletében többnyire törzsvevők vásárolnak, akik a környéken laknak, illetve dolgoznak. Ismeri is, hogy ki milyen terméket szeret vásárolni. A vevők rendszeresen elmondják véleményüket, és Ella igyekszik eszerint alakítani a boltját. Meg is van az eredménye, mert az üzlet hosszú évek óta nyereséges. A környező munkahelyek többsége az elmúlt két év során a bérek házipénztári kifizetése helyett áttért a bankszámlára történő átutalásra, és mindegyik cég ad a dolgozóinak étkezési utalványt. Erről is tudomása van a tulajdonosnak. Ezért is jutott arra az elhatározásra, hogy a régi pénztárgépet lecseréli egy modernebbre. Elhatározásában az is megerősítette, hogy áruválasztéka egyre szélesedett, és egyre nehezebb volt a készletek naprakész nyilvántartása, a rendelések kialakítása.

Kérdések

1. Milyen követelményeknek kell megfelelnie a leendő pénztárgépnek?

Tudja kezelni az érvényes áfa-kulcsok mindegyikét, legyen megfelelő számú regiszter az egyes árucsoportok rendszerben történő kezeléséhez, legyen bankkártya terminál, lehetőség legyen a készpénzes, bankkártyás, utalványos fizetések elkülönítésére. A pénztárgép lehetőleg legyen alkalmas a számítógépes készletnyilvántartás kezelésére, naprakész vezetésére.

2. Keressen az interneten olyan pénztárgépeket, amik megfelelnek a kialakított elvárásoknak! Nézze meg legalább két olyan cég ajánlatát, amelyik új gépekkel foglalkozik, és nézzen használt készülékeket is!

http://atcpenztargep.hu/
http://www.priorcash.hu/
http://www.penztargepcentrum.hu/
http://pénztárgép.hu/ ……

3. Keressen a géphez csatolható kiegészítőket is!

A fenti honlapokon kiegészítők is találhatók

4. Segítse Ella döntését! Értékelje ki az ajánlatokat, és tegyen konkrét javaslatot! Érveljen választása mellett (ár, külső, kezelhetőség, kiegészítő csatlakozások, helyigény, regiszterek száma stb.)!

Kis cég, egy üzlet, tehát nem kell „túltervezni” a pénztárgépet.

IV/2. Ön egy illatszerekkel és háztartási vegyiárukkal foglalkozó üzletlánc központjában dolgozik. A cég 4 új üzletet nyit a következő fél évben az ország különböző pontjain. Az üzletek alapterülete közel azonos, 850 és 1000 m^2 között mozog. Az Ön feladata megtervezni, és beszerezni a szükséges árumozgató gépeket.

Kérdések

1. Nézzen utána a környezetében található hasonló profilú üzletekben, milyen az áruválaszték, miben érkezik az áru, hogyan történik az árutárolás a raktárban!

Az áruk zöme kartonban, vagy zsugorfóliában érkezik, a kisebb és tubusos áruk formára nyomott tartókban érkeznek, amikben ki is helyezhetők az eladótérbe. Az árukat a raktárban polcokon tárolják.

2. Válassza ki a tanult árumozgató eszközök közül azokat, amiket szükségesnek tart az üzletekbe!

Négykerekű kiskocsi, molnárkocsi, rollykocsi

3. Mondjon legalább egy olyat a tanultak közül, amit biztosan nem szerez be!

Felrakógép

4. A 2. pontban kiválasztott eszközök közül egyre keressen rá az interneten! Nézze meg az árát, és a lehetséges típusait!

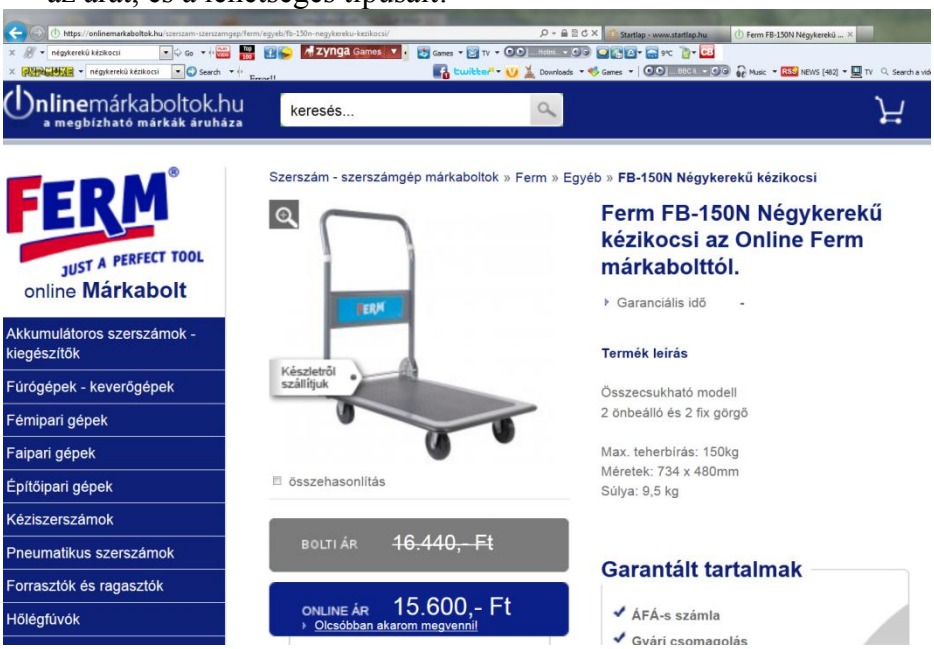

IV/3. Mérő Gáspár egy mérlegkészítő és -értékesítő cég értékesítési osztályán dolgozik. A cég a piacon fellelhető összes mérlegfajtából készít a patikamérlegtől a vágóhídi mázsákig. A következő hétre össze kell állítania egy ajánlatot három kereskedelmi vállalkozásnak.

Segítsen az ajánlatok összeállításában, melyik üzletnek milyen tudású, és méréshatárú mérlegekre van szüksége!

1. Az első egy élelmiszer nagykereskedelmi cég, amelyik foglalkozik csemegeáruk értékesítésével is.

2. A második egy ékszerész, aki bevesz tört aranyat és más nemesfémet, ékszereket készít és árul.

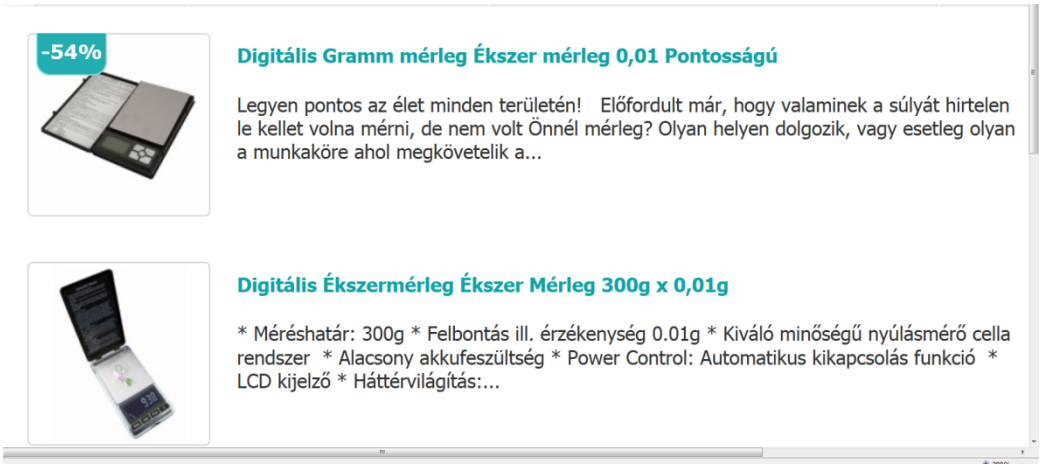

3. A harmadik egy szupermarket, ahol a csemegeosztályra 4, a zöldségosztályra 2 mérleg szükséges.

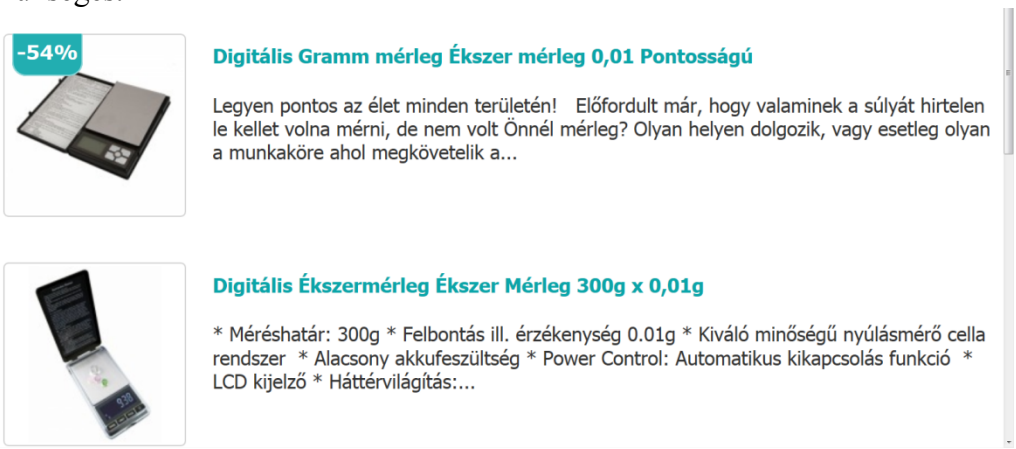

IV/4. Elemezze a következő idézetet!
”A csemegepult tulajdonképpen egy kirakat, melynek önmagában is figyelemfelkeltőnek, igényeket gerjesztőnek kell lennie. Ugyanazon üzletben a csemegepult forgalma akár meg is duplázható, ha a választékot áttekinthetően, gusztusosan, árában, nevében beazonosíthatóan prezentáljuk, és persze a higiéniai szabályok betartásáról sem feledkezünk meg. Ma már a felvágottak szeletelt bemutatása alapvetőnek tekinthető….
…A legjobb megoldás, ha az ártáblácska közvetlenül a termék mellett helyezkedik el. A polcsínes vagy gyűjtő árkiírás csak önbecsapás, a félénk vevőknek nem kielégítő megoldás. Ügyeljünk arra is, hogy a terméknév és ára kellően nagybetűvel, jól olvashatóan kerüljön kiírásra, hisz relatíve messziről kell beazonosítani, ráadásul üvegen keresztül. Hasznos, ha az adott termék márkanevét is feltüntetjük a táblácskán, hisz miért mondanánk le a milliárdos befektetéssel felépített márkanevek forgalomösztönző erejéről?”
(Forrás: Progresszív Kosár 2005. évfolyam 11. szám – Nem könnyű jól csinálni!)

Kérdések

1. Milyennek kell lennie a csemegepultnak ahhoz, hogy megfeleljen az idézet első mondatának?

Tiszta, rendezett, folyamatosan feltöltött pult, fehér, vagy fém tálcák, a csemegeárukat kiemelő, vöröses világítás, pontos és egyértelmű tájékoztató táblák, …

2. Tervezze meg a csemegepult berendezését! (tálcák, dekoráció)

Fehér színű, vagy rozsdamentes tálcák, díszítés lehet maga a felvágott, vagy sajt, amit különleges módon szeletelünk, vagy feltekerünk, de használhatunk néhány zöldségfélét, pl. paprikát, petrezselyemzöldet, paradicsomot, stb.

3. Miben tér el egy csemegepult és egy csemege hűtővitrin?

A vitrin több polcos.

IV/5. Pálinkás Pál palackozott italok boltját szeretne nyitni. Az üzlet eladótere 30 m^2, a raktár 60 m^2. Az eladótérben az árukat faliállványokra és gondolákra helyezik ki, de az egyik sarokban az olcsóbb termékek rekeszben kerültek elhelyezésre. A raktárban a plafonig biztosított a raklapos tárolási lehetőség.

Kérdések

1. Tegyen javaslatot árumozgató eszközökre!

Ládahúzó kampó, molnár kocsi és/vagy négykerekű kézikocsi, mert sok a rekeszes áru és a láda.

2. Keressen a profilhoz leginkább alkalmazkodó pénztárgépet!

NOVA EU **Hőnyomtatós, hordozható pénztárgép kasszafiókkal**	**S&E Sence & Emotions** Sam4s, **Samsung licence**, kasszafiókkal, opciós akkumulátorral

- Felhasználási terület: Kis- közepes forgalmú üzletek
- Méretek 326 x 190 x 107 mm. (mély. x szél. x mag.)
- Súly 1,2 kg
- 10 db direkt gyűjtő és 10 db indirekt gyűjtő
- 3000 db PLU-k
- Kezelők száma 20
- Hőnyomtató, gyors papírbefűzés mechanizmussal, 2 papírkifogyás-érzékelő
- Nyomtatási sebesség 70 mm/s
- Papírméret 2 x 38 mm átmérő max: 50mm hőpapír
- Háttérvilágítással ellátott 4 soros LCD
- 1 soros 10 karakteres LCD vevőkijelző
- Külső csatlakozók: 1 x kasszafiók RJ11, 2 x RS232 (scanner, Pc csak szervizcélra), 1 x USB (PC-csatl. csak PLU feltöltésre)
- Akkumulátor 6V, kapacitás max. 200 db 2 tételsoros nyugta

A kiskereskedelmi ár kasszafiókkal együtt:
39 990 Ft + 27% ÁFA (bruttó 50 787 Ft)

Ezt a kategóriájú pénztárgépet a magyar piacon máshol, ilyen áron nem kaphatja meg!

- 2x38 mm termonyomtató
- Akkumulátoros működés (opció)
- Új euró üzemmódú szoftver
- Kasszadoboz
- 5 000 árucikkes memória
- Pc kapcsolat
- Mérleg kapcsolat
- Vonalkódolvasó kezelés
- Árucikkenként 3 árszint

Kiskereskedelmi ár: 49 990 Ft + 27% ÁFA (bruttó 63 487 Ft)

A S&E pénztárgép és a hozzá csatlakoztatható fiók **gyakran szerepel akcióinkban**.

2.5 Áru- és vagyonvédelmi eszközök, módszerek

IV. Esettanulmányok

IV/1. Cellu Litisz fogyókúrás termékek boltját szeretne nyitni. A választékban szerepelnek gyógynövények, táplálék kiegészítők, és más fogyókúrás készítmények; a fogyást, és regenerálódást segítő készülékek; valamint az ehhez kapcsolódó szakkönyvek. A 30 m^2-es üzlet egy 10 emeletes panelház aljában kap helyet. Az üzlet alapvetően önkiszolgáló rendszerben működik, de a gépeket hagyományos módon értékesítik. Az ellenérték rendezése minden termék esetében a kijárat előtt elhelyezett pénztárnál történik. A tulajdonos mellett két fő dolgozik a boltban.

Kérdések

1. Nézzen utána, milyen tűzveszélyességi fokozatba tartozik az üzlet! Kötelező-e automata tűzoltó rendszert kialakítani?

A tűzállósági fokozatokkal összefüggő követelmények feleljenek meg a vonatkozó jogszabályoknak:
1.2. A tűzveszélyességi osztályba sorolástól függetlenül
1.2.1. I. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani a magas épületet, továbbá azt a középmagas, tömegtartózkodásra szolgáló épületet, amelyben a tömegtartózkodásra szolgáló helyiség padlószint-magassága a 13,65 m-t meghaladja;
1.2.2. Legalább II. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani a bölcsődét, óvodát, szociális otthont, a zárt gépjárműtárolót, a mozgásukban és cselekvőképességükben korlátozott személyek elhelyezésére, oktatására, nevelésére, kezelésére, foglalkoztatására szolgáló kétszintesnél magasabb épületet, valamint a középmagas épületet és az I. tűzállósági fokozatba nem tartozó épületek alatti kettő és annál több pinceszinteket.
1.2.3. Legalább III. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani az iskolát, a kétszintesnél magasabb lakó- és az 1.2.1. és 1.2.2. pontokban nem említett közösségi épületet, - ha az épület legfelső használati szintje nem haladja meg a 13,65 m szintmagasságot; a többszintes nyitott gépjárműtároló építményt, továbbá a mozgásukban és cselekvőképességükben korlátozott személyek elhelyezésére, oktatására, nevelésére, kezelésére, foglalkoztatására szolgáló legfeljebb kétszintes épületet.
1.2.4. Legalább IV. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani a "C" tűzveszélyességi osztálybasorolású függőleges térelhatároló nélküli fedett terek épületszerkezeteit, a legfeljebb egy pinceszinttel, földszinttel és egy emeleti szinttel (vagy beépített tetőtérrel) rendelkező lakó- és üdülőépületeket, továbbá azt az egyszintes közösségi rendeltetésű épület, aminek befogadóképessége a 25 főt meghaladja, de legfeljebb 50 fő.
Megjegyzés: A „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményeknél a megengedett tűzszakasz méretét a rá vonatkozó táblázatban a III. tűzállósági fokozatnál meghatározottak szerint kell megállapítani.
1.2.5. Legalább V. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani a legfeljebb egyszintes üdülő- és közösségi épületet, amelynek befogadóképessége legfeljebb 25 fő.

1.2.6. Az egyszintes "A" és "B" tűzveszélyességi osztályú függőleges térelhatároló szerkezet nélküli fedett terek tetőszerkezetét tartó pilléreket, oszlopokat legalább nem éghető (A1 vagy A2 tűzvédelmi osztályú) R15 tűzállósági határértékű szerkezetből kell építeni.
1.2.7. Azok a tűzszakaszok, amelyek teljes területe önműködő tűzjelző és oltóberendezéssel van ellátva vagy területük legfeljebb a vonatkozó jogszabályban megengedett alapterület legfeljebb 25 %-a az 1.1. és 1.2. bekezdésben meghatározottaknál - a szintszámnak megfelelően - eggyel alacsonyabb tűzállósági fokozathoz tartozó tűzállósági határértékű épületszerkezetekből létesíthetők a tűzvédelmi hatóság engedélyével.
1.2.8. Jogszabály az 1.1. és 1.2. bekezdésben foglaltaktól eltérő követelményeket is megállapíthat.
1.2.9. Amennyiben a tűzállósági fokozat az előzőek alapján nem állapítható meg, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság állásfoglalása az irányadó.

Az üzlet épületének tűzállósági és tűzveszélyességi besorolása az épülettől, és a tevékenységtől függ. Az üzlet egy 10 emeletes épület alján van, így I. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani. Egy önálló egyszintes épületre elegendő a IV. fokozat. Egy kiskereskedelmi üzlet jellemzően „C” tűzveszélyességi osztályba tartozik.

2. Tegyen javaslatot az üzlet berendezésére, a termékek elhelyezésére!

A gyógynövényeket, táplálék kiegészítőket, egyenes és kifelé döntött polcozású faliállványokra, és középállványokra helyezném, a készülékeket angolpultba, illetve a pult mögé faliállványra tenném, a szakkönyveket forgatható középállványra, illetve display-re helyezném ki. A pénztárat a kijárat előtt helyezzék el.
A berendezési tárgyak szerintem fából legyenek, mert túl nagy terhelést nem kapnak, és a profilhoz jobban illenek a természetes anyagok. A tasakos, vagy éppen az akciós termékeket háncskosárban is bemutathatnák.

3. Milyen módon osztaná be a munkát a 3 fő között, hogy minél kisebb lehetőség legyen a lopásra?

A két alkalmazott dolgozzon felváltva délelőtt, délután. Ha Pl. az üzlet reggel 9-től este 7-ig lesz nyitva, akkor a délelőttös legyen 8,30-tól 16,30-ig, a délutános 11,30-tól 19,30-ig, a tulajdonos pedig inkább délután legyen bent, mert akkor általában nagyobb a forgalom, jobban kell figyelni. Az árufeltöltést inkább délelőttre kellene tenni.

4. Melyik tanult vagyonvédelmi megoldást javasolná az üzletnek?

Vagyonvédelmi tükröt, a jó munkaszervezést, esetleg álkamerát.

5. Hogyan védené a kisméretű készülékeket, gépeket?

A nagyértékű készülékekre érdemes vezetékes védelmet kialakítani, bár az nem olcsó. Olcsóbb, ha zárt vitrinben helyezzük el őket.

IV/2. Válasszon ki lakóhelyén 2, illatszereket (parfümöt is) értékesítő üzletet. Lehetőleg az egyik egy áruházlánc része legyen, a másik egy kisebb önálló egység. Hasonlítsa össze a két boltot az alábbi szempontok alapján:

Kérdések

1. Mekkora az üzlet, egyszerre hányan dolgoznak az üzletben? Milyen szervezési megoldásokat (berendezés, munkaszervezés) alkalmaznak az áruvédelemre?
2. Hogyan függ össze az alkalmazott értékesítési mód, és az áruvédelem?

Az önkiszolgáló értékesítésnél szükséges az áruvédelmi technikák bevezetése, míg a hagyományos értékesítésnél nagyobb szerepe van a tárolási módnak és a személyes jelenlétnek, mint visszatartó erőnek.

3. A terméken milyen áruvédelmi módszert (etikett, védőtok…) alkalmaznak?

A védőtok, védőkupak a jellemző.

4. Van-e és szükséges-e a biztonsági őr?

Nagyobb üzletekben ajánlott, egy kis drogériában nem szükséges.

IV/3. Pink Mici egy kis butikot működtet, ahol hagyományos értékesítési móddal árulja az exkluzív, egyedi termékeket. A vevőkör a magas jövedelműek közül kerül ki. Az üzlet egy sétálóutcában található. A ruhák sztendereken és próbababákon kerülnek bemutatásra. Az üzletben csak a tulajdonos dolgozik. Mici a biztonság érdekében tükörrendszert alkalmaz, valamint megfigyelő kamerát.

Kérdések

1. Mi a véleménye erről a megoldásról?

A tükör nagyon jó, a kamera drága, és nincs, aki figyelje a kamera képét. Elegendő lenne az álkamera is.

2. A megnövekedett forgalom miatt szükség lenne valami kiegészítő megoldásra is. Mit javasolna? (Tartsa szem előtt, hogy exkluzív üzletről van szó!)

Egy alkalmazottat, az a forgalom miatt és a biztonság miatt is előnyös lenne.

IV/4. Lénia Márton papír-írószer üzlete teljes egészében önkiszolgáló. A termékek állványokon, gondolákon kerültek elhelyezésre. Mivel túl sok apró árut értékesítenek, szeretnék az áruvédelmet növelni.

Kérdések

1. Érveljen a biztonsági őr alkalmazása mellett!

Az élőerős védelem a leghatékonyabb és legrugalmasabb, már a jelenléte is visszatartó.

2. Érveljen a kamera mellett!

A jól beállított, lehetőleg mozgó kamerákkal nagy területet lehet belátni. Alacsony az élőmunka igénye, egyszerű a működtetése. Bizonyítékként is szolgálhat. …

3. Érdemes lenne etikettet alkalmazni?

Nem, mert sok kis értékű és kisméretű terméket forgalmaznak, amihez nem éri meg. A nagyobb értékű termékek esetében lehetne elgondolkodni az alkalmazásán, de helyette inkább az angolpultot és a zárható vitrineket javaslom.

Összefoglaló esettanulmányok

I. A budapesti székhelyű Fotexnet Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. internetes értékesítési megoldást kínál mindazon vállalatok számára, akik terméküket, szolgáltatásukat az interneten keresztül szeretnék forgalmazni, magas piacra lépési költségek nélkül. A saját fejlesztésű szoftver az internetes értékesítés valamennyi fázisát támogatja, a rendelés leadásától a kiszállítás teljesítéséig. A felület nyújtotta szolgáltatások egyszerűen személyre szabhatóak. Partnerei számára egyéni megállapodások alapján biztosít bármilyen tartalmi vagy szolgáltatásbeli fejlesztést, amelyek gyorsan és egyszerűen végrehajthatók. A beérkező rendelések folyamatosan nyomon követhetők és kereshetők, valamint ezen rendelésekről és az áruház forgalmának alakulásáról naprakész, részletes statisztikák állnak rendelkezésre.
A Fotexnet összesen 55 céggel áll kapcsolatban, akik rajta keresztül kínálják termékeiket, és nem csak virtuálisan, hanem a valóságban is elérhetők. Ez a garancia arra, hogy a kínált termékek a meghirdetettnek megfelelő minőségűek.

Kérdések, feladatok

1. A kereskedelem melyik típusába sorolható a Fotexnet Kft.?

Csomagküldő – webáruház. Hozzá kell tennem, hogy a vállalkozás példa a közvetítő kereskedelem új formájára, hiszen nem a cég értékesíti saját termékeit, hanem felületet biztosít a csomagküldő kereskedelmi cégeknek.

2. A tevékenység megkezdéséhez működési, vagy telephely engedély szükséges? Hol kellett ezt beszereznie a cégnek?

A tevékenység szolgáltatásnak minősíthető, ezért üzletet nyithatnak, és nem telephelyet. Most már azonban nem kell működési engedély, csupán be kell jelenteni a tevékenység megkezdését.

3. Röviden ismertesse az üzlettel szembeni elvárásokat külső és belső kép szempontjából!

Mivel internetes felület működtetéséről van szó, nincs szükség különleges külső-, belső képre. A praktikum, és a gazdaságosság a lényeg. A termékeiket ezen a felületen kínáló cégek viszont rendelkeznek saját üzlettel, telephellyel. Számukra az a fontos, hogy a forgalmazott termékekhez, a vevőkörhöz igazítsák az üzletük képét.

4. Milyen minimális feltételeknek kell megfelelnie infrastruktúra, és eszközellátottság terén a webáruháznak?

Létező üzlettel, ahol bemutatják a cég által kínált termékeket. Az üzleteknél elvárt közműellátással, megfelelő számítógéppel, biztonságos és nagy kapacitású internet eléréssel, informatikai eszközökkel, telefonnal.

II. A Metro Kereskedelmi Kft. Magyarországon 13 áruházzal rendelkezik. A cég tipikus cash&carry üzlethálózat, ahol az elsődleges feladat a viszonteladók kiszolgálása. Az üzletben kizárólag kártyával lehet vásárolni. Kártyát az intézmények, vállalatok, vállalkozók, illetve azok alkalmazottai, és bizonyos foglalkozások művelői kaphatnak. A METRO Cash & Carry a METRO Group leányvállalata. A düsseldorfi székhelyű cég a világ harmadik legnagyobb kereskedelmi vállalata, és az egyik legnagyobb németországi vállalatcsoport. A csoport 55,7 milliárd eurós forgalmat ért el 2005-ben; a világ 30 országában több mint 250 000

munkavállalót foglalkoztat. A METRO Cash & Carry Hungary a magyarországi HORECA szektor és a független kiskereskedők egyik legfontosabb partnere. Az áruházak külső és belső jegyei alapvetően megegyeznek. A termékválasztékuk kisebb eltérésekkel és aránybeli eltolódásokkal azonos, mindhárom árufőcsoport termékei megtalálhatók, az árubemutatás rendszere is egységes. Az áruházak alapterülete a hipermarketekhez hasonlítható, berendezése átmenet a kiskereskedelmi üzletek és a nagykereskedelmi raktárak között. A tárolás az eladótérben is fém állványokon történik, amelyek jóval magasabbak az eladótérben megszokottnál. Ezért az eladótérben is targoncák segítségével mozgatják az árukat. A cég honlapja az interneten megtalálható. http://www.metro.co.hu/.

Kérdések, feladatok

1. Egy új áruház megnyitásához milyen engedélyeket kell a cégnek beszereznie?

Működési engedélyt, és a hozzá kapcsolódó szakhatósági engedélyeket (ÁNTSZ, NAV, tűzoltóság …)

2. Az Önök közelében van-e Metro áruház? Ha igen, indokolja, vajon miért telepítették ide! Ha nincs, Ön szerint érdemes-e létesíteni?

Nagyvárosokba települnek, ahol sok a vállalkozás, főként a kisvállalkozó, a kis üzleteket működtető kiskereskedő.

3. Személyes tapasztalat, vagy az interneten található információk, képek alapján jellemezze az áruházak külső megjelenését! Ön szerint fontos-e a kirakat, alkalmazzák-e?

A földszintes önálló épület körbekerített telken fekszik, ahol saját parkolókat alakítottak ki. Az épületet kívülről a fém, az üveg jellemzi. A kék szín dominál a kék-sárga felirat mellett. Kirakat nincs, inkább a ki- és bejáratnál található egy-egy betekintő rész, amit aktuális kínálattal, vagy akciós termékekkel töltenek meg. Azért nincs szükség kirakatra, mert az üzlet optimálisan autóval megközelíthető, tehát a kirakat figyelemfelkeltő, és reklámhatását nem tudnák érvényesíteni.

4. Nézzen utána, mit jelent a HORECA!

Hotel, Restaurant, Café

5. Figyelje meg, hogyan történik a pékáruk bemutatása! Milyen árubemutató eszközöket használnak? (Ha nincs a közelében Metro áruház, akkor figyeljen meg egy szupermarketet.)

Natúr fa, rácsos polcozatú fali és középállványokon.

III. Látogasson el egy közelben lévő bevásárlóközpontba! Ott az alábbi szempontok szerint végezzen megfigyelést! Figyelem, a félreértések, kellemetlenségek elkerülése érdekében a megfigyelést a bevásárlóközpont vezetőinek tudtával, szervezett formában érdemes elvégezni! (Megfigyeléseit házi dolgozatban is összefoglalhatja!)

Kérdések, feladatok

1. A kiskereskedelmi tevékenység milyen fajtáit találja meg a bevásárló központban? Milyen szórakozási lehetőségeket, szolgáltatásokat vehetünk itt igénybe? Milyen üzletkörök jelennek meg?

Segítség a tevékenység kiválasztásához:

52 KISKERESKEDELEM

A kiskereskedelmet először az értékesítés helye szerint kell besorolni (kiskereskedelmi boltokban 52.1–52.5-ig, nem boltokban: 52.6). A boltokban történő kiskereskedelem tovább bontható új áruk kiskereskedelmére (52.1–52.4) és használt áruk kiskereskedelmére (52.5). Az új áruk üzletben történő kereskedelme tovább bontható szakosodott kiskereskedelemre (52.2–52.4-ig), és nem szakosodott kiskereskedelemre (52.1) A fenti csoportok még tovább bonthatók az eladott áru fajtája szerint. A nem boltokban történő értékesítést a kereskedelem formája szerint soroljuk be (pl. csomagküldő, piaci, házaló, árusító automata stb.).

Ebbe az ágazatba tartozik:

– az új és használt személyi és háztartási cikk (átalakítás nélküli) értékesítése boltban, áruházban, pavilonban, csomagküldő szolgálaton keresztül, házaló és utcai árus által fogyasztók széles körének személyi vagy háztartási fogyasztására vagy használatára,

– a személyi és háztartási cikk javítása, be- vagy felszerelése függetlenül attól, hogy ez a kiskereskedelmi
értékesítéssel együtt vagy attól függetlenül történik,

– a bizományosi, ügynöki kiskereskedelem,

– a kiskereskedelmi aukciós házak.

Nem ebbe az ágazatba tartozik:

– a gépjármű, motorkerékpár és alkatrészeik illetve üzemanyaguk értékesítése, lásd 50

– a gabona, az érc, a kőolaj, az ipari vegyszer, a vas és acél, az ipari gép és felszerelés kereskedelme,
lásd 51

– az étel és ital helybeni fogyasztásra történő értékesítése és az ételt elvitelre készítő vendéglátói értékesítés, lásd 55.30, 55.40, 55.51

– a személyi fogyasztási cikk és háztartási eszköz bérbeadása, kölcsönzése, lásd 71.40

52.1 Vegyes kiskereskedelem

52.11 Élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:

– az áruk széles körének kiskereskedelmi értékesítése az élelmiszer, ital és dohányáru eladási túlsúlyával
(olyan általános, áruházi kiskereskedelem, ahol a meghatározó élelmiszer, ital és dohányáru mellett még
ruházati cikket, bútort, szerelvényt, fémtömegcikket, kozmetikai terméket stb. is értékesítenek).

52.12 Iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:

– az áruk széles körének kiskereskedelmi értékesítése, ahol nem az élelmiszer, ital és a dohányáru értékesítése a meghatározó, hanem az iparcikké,

– az olyan általános áruházi tevékenység, amelynél a ruházati cikk, bútor, szerelvény, fémtömegcikk, kozmetikai termék, ékszer, játék, sportfelszerelés stb. forgalmazása a meghatározó.

52.2 Élelmiszer-, ital-, dohányáru-kiskereskedelem

52.21 Zöldség-, gyümölcs-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a burgonya, a hazai és déligyümölcs, a citrusfélék, a zöldségfélék kiskereskedelme.
* Kizárólag a saját számlára történő nagykereskedelmi értékesítés tartozhat ide.
136
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a tartósított gyümölcs, zöldség kiskereskedelme, lásd 52.27

52.22 Húsáru-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a friss, hűtött, fagyasztott, szárított, füstölt és egyéb módon tartósított nyershús és belsőség kiskereskedelme,
– a húsból és belsőségből készített húskészítmény, felvágott és konzerv kiskereskedelme,
– a baromfi és vadhús kiskereskedelme.

52.23 Hal-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a friss, hűtött, fagyasztott vagy egyéb konzerválási eljárással tartósított halak és egyéb puhatestűek, rákfélék kiskereskedelme.

52.24 Pékáru-, édesség-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a kenyér és pékáru (pl. péksütemény, kétszersült, cukrászsütemény, torta, mézeskalács) kiskereskedelme,
– az édesség (pl. csokoládé, cukorka, cukorral tartósított [kandírozott] gyümölcs) kiskereskedelme.

52.25 Ital-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a sör, bor, likőr és egyéb alkoholtartalmú ital, gyümölcs- és zöldségital, ásványvíz és egyéb alkoholmentes
üdítőital kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a kávé, tea kiskereskedelme, lásd 52.27
– a tej kiskereskedelme, lásd 52.27
– az ital helybeni fogyasztásra történő értékesítése, lásd 55.40

52.26 Dohányáru-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a cigaretta, dohány, szivar kiskereskedelme.

52.27 Egyéb élelmiszer-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a tej, tejtermék, tojás, étolaj és zsír (pl. tej, tojáspor, vaj, margarin, sajt, túró, savanyított tejtermék) kiskereskedelme,
– a tartósított gyümölcs és zöldség, olajos és egyéb magvak kiskereskedelme,
– az egyéb, máshol fel nem sorolt élelmiszer (pl. cukor, élelmiszerkészítmény, száraztészta, fűszernövény,
kávé, tea) kiskereskedelme.

52.3 Gyógyszer, gyógyászati termék, illatszer kiskereskedelme

52.31 Gyógyszer-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a gyógyszer (pl. antibiotikum, vitamin, szérum, diagnosztikai reagens, kontrasztanyag és fogászati készítmény, kötözőszer, sebvarró fonal és hasonló anyag) kiskereskedelme.
137

52.32 Gyógyászati termék kiskereskedelme

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a gyógyászati termék, az ortopédiai cikk, gyógyászati segédeszköz (pl. fecskendő, katéter és hasonlók,
mechanikai hatást kifejtő gyógyászati készülék, az emberi test hiányos vagy elveszett funkcióját pótló eszköz
[művégtag], hallásjavító készülék, szívritmusszabályzók, orvosi és sebészeti bútor és alkatrészei, mozgássérült közlekedőkocsijai alkatrésszel együtt) kiskereskedelme.

52.33 Illatszer-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:

– a kozmetikai és testápolási cikk (pl. szépség-, arc- és bőrápoló készítmény, haj-, száj- és fogápoló-, borotválkozószer,
dezodor, fürdéshez való készítmény, toalettpapír, zsebkendő, kéztörlő) kiskereskedelme.

52.4 Egyéb fogyasztási cikk kiskereskedelme

52.41 Textil-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a szövet, ruházati méteráru kiskereskedelme,
– a fonal kiskereskedelme,
– a takaró, szőnyeg, hímzés készítéséhez szükséges alapanyag kiskereskedelme,
– a lakástextília pl. ágynemű, asztalterítő, törölköző kiskereskedelme,
– a rövidáru, pl. varrótű, varrócérna kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a függöny, ágyterítő, bútorhuzat kiskereskedelme, lásd 52.44

52.42 Ruházati kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a ruházati cikk (férfi-, női, fiú- és lányka felső- és alsóruházat, harisnyafélék, pulóver és hasonló kötött
termék, csecsemőruházat, sportruházat) kiskereskedelme,
– a bőrruházat, szőrmeáru kiskereskedelme,
– a ruházati kiegészítők, pl. a kesztyű, a nyakkendő, a nadrágtartó, a zsebkendő stb. kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a rövidáru-kiskereskedelem, lásd 52.41

52.43 Lábbeli-, bőráru-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a lábbeli (pl. bőr-, gumi-, textil-, műanyag, vízálló lábbeli, sportcipő, cipőkellék) kiskereskedelme,
– a bőráru (pl. nyergesáru, lószerszám, pénztárca) kiskereskedelme,
– a bőrből és bőrhelyettesítő anyagból készült utazási felszerelés (pl. bőrönd, kézitáska) kiskereskedelme.

52.44 Bútor, háztartási cikk kiskereskedelme

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a háztartási bútor (pl. ülőbútor, konyhabútor, hálószobabútor, kerti bútor, bútorállvány és keret, bútoralkatrész, ágybetét, matrac, ékfejpárna) kiskereskedelme,
– a világítástechnikai termék, világítóberendezés és alkatrészei (pl. villamos világítóeszköz, világítóberendezés,
lámpák, világítási és feliratüveg) kiskereskedelme,
– a háztartási edény, evőeszköz, fajansz, üvegáru, porcelán, kerámia, finom acéláruk, fém asztali, konyhai
és más háztartási áruk, cserépedény kiskereskedelme,
– a függöny, csipkefüggöny és más textilből készült lakberendezési cikk (pl. ágyterítő, bútorhuzat, faliszőnyeg, falvédő),
– a fa-, parafa áru és (vessző) fonatból készült termék (pl. étkezési eszköz és konyhai cikk fából, fadísztárgy, keret festményhez, képhez, tükörhöz, parafatermék, kosár és más hasonló fonottáru) kiskereskedelme,
138
– a máshova nem sorolt háztartási cikk és felszerelés, a nem elektromos háztartási gép és készülék (pl.
asztali és konyhafelszelés műanyagból, nem villamos háztartási fűtőkészülék, seprő, kefe, ecset) kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a parafából készült padlóburkoló kiskereskedelme, lásd 52.48
– a régiség-kiskereskedelem, lásd 52.50
– az irodabútor kiskereskedelem, lásd 52.48
– a beépített konyhabútor beszerelése, lásd 45.42
– a szőnyeg-kiskereskedelem, lásd 52.48
– a speciális orvosi és sebészeti bútor kiskereskedelme, lásd 52.32
– a szőnyegpadló-kiskereskedelem, lásd 52.48

52.45 Elektromos háztartási cikk kiskereskedelme

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– az elektromos háztartási gép és készülék (pl. hűtő- és fagyasztógép, mosogatógép, mosó- és szárítógép, kötő-, varró-, tűző- és egyéb hasonló típusú elektromos háztartási gép, elektromos vízmelegítő és víztároló, elektromos főző és fűtőkészülék) kiskereskedelme,
– a híradás-technikai készülék, (autó)rádió, televízió és más, háztartásban használatos audiovizuális készülék kiskereskedelme,
– a lemez, hangszalag, hang- és videokazetta-, CD, DVD, felvétel nélküli hang-, kép- és adathordozó eszköz kiskereskedelme,
– a hangszer, hangszeralkatrész és partitúra kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a nem elektromos háztartási készülék kiskereskedelme, lásd 52.44
– a hang- és videofelvétel (szalag, lemez, kazetta és CD) kölcsönzése, lásd 71.40

52.46 Vasáru-, festék-, üveg-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a barkácsfelszerelés és barkácsoláshoz szükséges anyag (pl. láncfűrész, fa- és fémmegmunkáló barkács szerszámgép, kő, kerámia, beton, üveg és hasonló építőanyag) kiskereskedelme,
– a működési elvtől függetlenül mindenfajta fűnyíró kiskereskedelme,
– a vasáru, szerszám (pl. mezőgazdasági, kertészeti, erdészeti és egyéb szerszám, zár, lakat, kulcs, huzal,
drót, szövet, épületszerelvény, csaptelep, központi fűtés szelepei és egyéb vasáruk, szivattyú) kiskereskedelme,
– a festék, fénymáz, lakk, gyanta (pl. bőrfesték, pác, pigment) kiskereskedelme,
– a síküveg (úsztatott üveg, hajlított, megmunkált üveg, biztonsági üveg, szigetelő üveg, üvegtükör) kiskereskedelme,
– az építési anyag (pl. tégla, épületfa, fából készült építőanyag, épületszerkezet, nyílászáró, vízvezeték- és
fűtési berendezés és felszerelés) kiskereskedelme,
– a szaniteráru (pl. fürdőkád, zuhanyzótálca, mosdókagyló, mosogató) kiskereskedelme,
– a szauna kiskereskedelme.

52.47 Könyv-, újság-, papíráru-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a könyv (pl. nyomtatott könyv, brossúra, röplap és a hasonló anyag, szótár, lexikon, térkép) kiskereskedelme,
– az újság, folyóirat, periodikus kiadvány kiskereskedelme,
– a papír, írószer, nyomtatvány (pl. boríték, levelezőlap, karton, pergamen és egyéb papíráru, nyomtatvány) kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a használt vagy antikvár könyv kiskereskedeme, lásd 52.50
139

52.48 Egyéb, máshova nem sorolt iparcikk-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– az irodabútor, irodagép, számítógép és kész szoftvertermék (pl. másológép, ügyviteltechnikai gép, irodai
ofszet sokszorosítógép, nyomtatók, írógép, számológép, pénztárgép, bérmentesítő gép, irodai fémeszköz,
páncélszekrény, tároló-, adatrögzítő és -átalakító gép, mikrofilm-készítő és mikrofelvétel-olvasó készülék)
kiskereskedelme,
– a fotó-, optikai és precíziós műszer (pl. fotólemez, film, fotóvegyszer, fényképészeti fényforrás, kontaktlencse, szemüveglencse, szemüveg, szemüvegkeret, távcső, optikai teleszkóp, mikroszkóp, fényképezőgép, vetítők, fotóoptikai alkatrész és tartozék, kézi hosszmérő, fénymérő, hőmérő) kiskereskedelme,
– a telekommunikációs berendezések kiskereskedelme,
– a tapéta és padlóburkoló (pl. linóleum, műanyag és parafa padlóburkolók, szőnyegpadló), kiskereskedelme,
– a szőnyeg és a takaró kiskereskedelme,
– az óra, karóra, ékszer (pl. gyöngy, drágakő, órák, óraalkatrész, óraszíj) kiskereskedelme,
– a sport-, horgász-, kempingfelszerelés, csónak és kerékpár (pl. tornatermi és atlétikai cikk, korcsolyák,

vitorlás, hajómotor, vitorlázó repülőgép, légballon) kiskereskedelme,
– a játék kiskereskedelme,
– a vágott virág, dísznövény és szaporítóanyagaik (pl. palánta, virághagyma, gumók, dugvány, oltvány)
kiskereskedelme,
– mezőgazdasági vegyszer és hobbiállat-eledel kiskereskedelme,
– az ajándékáru, kézműáru iparcikk, a kegytárgy kiskereskedelme,
– a háztartási tüzelőolaj, palackozott gáz, szén és tűzifa kiskereskedelme,
– a fegyver és lőszer kiskereskedelme,
– a bélyeg, érme kiskereskedelme,
– a műalkotás (egyedi és sokszorosított) kiskereskedelme,
– a máshova nem sorolt, nem élelmiszertermék (pl. toll, takarmány, művirág, gyerekkocsi, bemutató- és
szemléltetőeszköz) kiskereskedelme,
– az optikusi kiskereskedelmi tevékenység.

52.5 Használtcikk-kiskereskedelem

52.50 Használtcikk-kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a használt könyv kiskereskedelme,
– az egyéb használt árucikk kiskereskedelme (pl. használt ruházati cikk, sportszer, bútor),
– a régiség kiskereskedelme.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a használt gépjármű és a használt gépjármű-alkatrész kiskereskedelme, lásd 50.10, 50.30

52.6 Nem bolti kiskereskedelem

52.61 Csomagküldő kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a bármilyen áru csomagküldő hálózaton keresztül történő kiskereskedelme; a vevő az árut reklámon keresztül,
katalógusból, modell alapján, vagy a reklám bármely más formáján (televízión, rádión, telefonon, interneten)
keresztül ismeri meg és választja ki, és megrendelésére az eladó azt részére megküldi.
Nem ebbe a szakágazatba tartozik:
– a használt gépjármű és a használt gépjármű-alkatrész kiskereskedelme, lásd 50.10, 50.30

52.62 Piaci kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a bármely áru utcai közterületen, piacon, vásáron, általában mozgatható árusítóhelyen, pulton történő
kiskereskedelmi értékesítése.
140

52.63 Egyéb nem bolti kiskereskedelem

Ebbe a szakágazatba tartozik:
– a bármely terméknek a fenti kiskereskedelmi formáktól eltérő értékesítése:
 kiskereskedelmi (házaló) ügynöki értékesítés,
 automatán keresztül történő árusítás,
 mozgó árusítás,
 aukciós házak tevékenysége,
 internetes aukció.

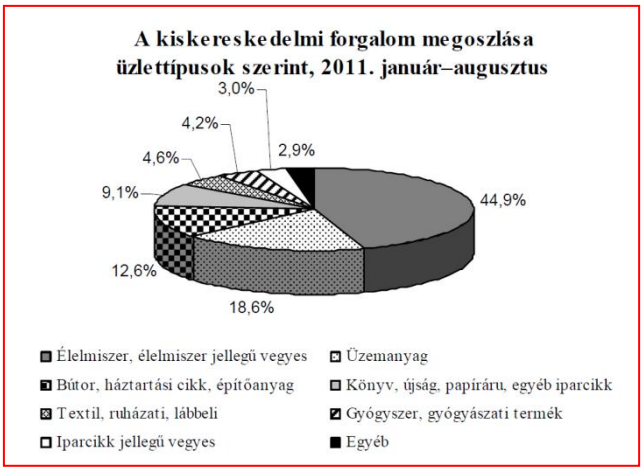

Forrás: KSH.hu

2. Írja le a bevásárló központ külső jellemzőit! Környezet, megközelíthetőség, méret, stílus, illeszkedés a környezetbe, külső felületek, reklámok stb.

Nagy, jellemzően többemeletes épület, parkolókkal (a bevásárló központ épületében, vagy körülötte), parkosított környezetben, a külső falak modernek, jellemző anyaguk a fém, és az üveg, a nagy felületeken elhelyezhetők reklámok, kevés a kirakati rész.

3. Lépjen be a bevásárló központba, és jellemezze a belső teret! A bejárat utáni tér, a belső terek hangulata, tágassága, az üzletek külső képe, esetleg egységes jellemzők, tájékozódási lehetőségek.

Általában tágas terek, pihenő részek, mozgólépcső, lift stb.

4. Válasszon ki egy ruházati üzletet és jellemezze! Mennyire előnyös az üzlet elhelyezkedése a központon belül, milyen a külső képe, a bejárata, van-e kirakat?

…… egyéni

5. Lépjen be az üzletbe, és értékelje a belső képet! Írja le az alkalmazott színeket, a berendezési tárgyakat, az árubemutatás módját!

…… egyéni

6. Milyen a pénztárgép, alkalmaznak-e kártyaleolvasót, végeznek-e csomagolást és hogyan?

…… egyéni

7. Használnak-e a pénztárgépen kívül más eszközöket?

…… egyéni

8. Hogyan oldják meg a vagyonvédelmet? Használnak-e áruvédelmi rendszert, és ha igen, milyet?

…… egyéni

3. A vállalkozások személyi feltételeinek biztosítása

3.1 Létszámgazdálkodás és munkakörök

IV. Esettanulmányok

IV/1. Egy kereskedelmi vállalkozás a kertvárosban ABC-áruházat akar nyitni. Az áruház alapterülete 350 négyzetméter. A csemegeosztály és a zöldségosztály hagyományos értékesítési módon üzemel, a többi cikket önkiszolgáló módon értékesítik. Az üzletbe összesen 3 pénztárgépet terveznek úgy, hogy állandóan működik egy, és szükség szerint állítják be a másik kettőt. Az üzlet reggel 7-től este 7-ig tart nyitva, szombaton pedig déli 1 óráig.

Kérdések, feladatok

1. Keressen lakóhelyéhez közel hasonló üzletet! Nézze meg, hány ember dolgozik az üzletben, és ezek alapján tegyen javaslatot a bolt létszámára!

Az üzletet kétműszakos rendben kell üzemeltetni, műszakonként legalább 6-6 fővel.

2. Lehetőség szerint tervezze meg a létszám összetételét is!

Szükséges legalább 1 boltvezető, 1 helyettes, 2 fő a csemegeosztályra, 2 fő a zöldségosztályra, 2 fő állandó pénztáros, és 4 fő az önkiszolgáló területekre.

IV/2. Kora Hajnalka reggeli futárszolgálatot hozott létre 2000-ben. Jelenleg négy megyében összesen 16 városban működik a szolgálat, 170 fő alkalmazottal. A központban dolgozik a 3 fős vezetőség, a kereskedelmi és marketingmunkát egy négyfős marketingrészleg végzi. A központban ezen felül még 3 fő dolgozik adminisztrációs területen. A rendelések felvételével városonként 2-2 fő foglalkozik, mellettük dolgozik 1-1 diszpécser, aki a kiszállítást szervezi. Minden városban van két fő olyan munkatársuk, akinek feladata a kiszállítandó termékek összekészítése. A 16 helyen összesen 80 fő végzi a reggelik, a tej, a péksütemények és egyéb termékek kihordását.

Kérdések, feladatok

1. Csoportosítsa a létszámot a végzett munka jellege, valamint az intézményi statisztika szabályai szerint!
   - Csoportosítás a végzett munka jellege szerint:
     - Fizikai: kiszállító: 80 fő, komissiózó: 16*2=32 fő. Összesen ***112 fő***
     - szellemi: 4 fő marketinges, 3 fő adminisztrátor, rendelésfelvétel: 16*2=32 fő, diszpécser: 16*1=16 fő. Összesen: ***55 fő***
     - vezető állású: ***3 fő***

Összesen: 112+55+3= 170 fő

- Intézményi statisztika szerinti csoportosítás:
  - Alkalmazásban állók: a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban állnak, és havi átlagban legalább 60 munkaórában dolgoznak.
    Alkalmazásban állók csoportosítása a foglalkoztatás jellege szerint
    - Alkalmazásban állók munkajogi állományi létszáma
      Ide tartoznak a munkáltatónál munkaviszonyban álló személyek
    - Alkalmazásban állók statisztikai állományi létszáma
      munkajogi állományi létszám a tartósan távollévők nélkül (pl.: a szülési szabadságon lévők, gyermekgondozási ellátás alatt fizetés nélküli szabadságon lévők, egyhavi keresőképtelen betegség után, stb.)
  - Egyéb foglalkoztatottak (állományon kívüli létszám):
    A vállalkozás tevékenységében aktívan résztvevő személyek, akik munkájukért nem, vagy a minimálbér arányos részénél kevesebb munkabért kapnak (pl. egyéni vállalkozó)

Mindenki az alkalmazotti létszámba, a munkajogi állományi létszámba tartozik, de az információk alapján nem lehet megítélni, hogy ki nem számít bele a statisztikai állományi létszámba.

2. Nyáron, a szabadságok idejére egyetemistákat is alkalmaznak minimum 2, maximum négy hétre. Őket milyen formában foglalkoztathatja a cég?
   Atipikus foglalkoztatási formában, pl. részmunkaidőben, alkalmi munkavállalóként, munkaerő kölcsönzéssel.

IV/3. Kalapács Kornél kovácsműhelyt működtet, ahol főként kerítéseket készít. A tevékenységet egyéni vállalkozóként végzi. Munkájában fia segíti, aki lakatos. A fiú ötletei alapján hozzákezdenek kisebb dísztárgyak gyártásához is. Először csupán megrendelésre dolgoznak, de úgy döntenek, érdemes lenne piacra gyártani. Ezért a jövő évtől 3 fő alkalmazottat terveznek felvenni, egy értékesítőt, és két kovácsot.

Kérdések, feladatok

1. Milyen minőségben foglalkoztathatja a vállalkozó a fiát? Ön milyen formát javasol és miért?
   Családtagként, vagy alkalmazottként. Én az alkalmazotti foglalkoztatást javaslom, mert így élvezi a munkavállalók minden jogát, a foglalkoztatás keretei világosan szabályozottak.
2. Mindhárom új alkalmazottat főállásban kívánják foglalkoztatni. Ők milyen foglalkoztatási kategóriába tartoznak?
   Főállású alkalmazottak, az állományi létszámba tartoznak.

IV/4. Gyakorlati munkahelyén gyűjtse össze, milyen munkakörök kerültek kialakításra!

Kérdések, feladatok

1. Írja le röviden az egyes munkakörökhöz kapcsolódó feladatokat!
   …. Egyéni
2. A tankönyvben található minta alapján készítsen egy munkaköri leírást a pénztárosnak!

A tankönyv mintája alapján:

Cég neve: Csemege Üzlet Kft.

Munkaköri leírás: Kis Piroska Pénztáros részére

Részleg/osztály	1. sz. ABC		
Hely	Budapest Nagy u. 10.		
Beosztás	Pénztáros		
Felettes	Tóth Ibolya	*Beosztás*	Boltvezető
Szint/fokozat	Munkakör típusa ☐ Részmunkaidős ____40____ óra / hét	X☐ Teljes munkaidős ☐ megbízásos/alkalmi munkavállaló	

Általános leírás

Feladat, munkavégzés:

A munka megkezdésekor belép a pénztárgépbe, ellenőrzi annak működését, elhelyezi a váltópénzt. Köszönti a vevőt, megkérdi, van-e törzsvásárlói kártyája, ha nincs, ajánlja. Rögzíti a vevő által vásárolt áruk ellenértékét a pénztárgépben. Kezeli az árut, a kódleolvasót, a pénztárgépet, a bankkártya terminált. A zöldséget, gyümölcsöt a pénztárpultba épített mérlegen leméri, és annak árát is rögzíti a pénztárgépben. A visszáru, sztornó és a göngyöleg értékét mínuszként beüti. Az összes tétel rögzítése után jól hallhatóan és érthetően közli a vevővel a fizetendő értéket.

Készpénzes, bankkártyás fizetést bonyolít le, kezeli a pénzhelyettesítőket, utalványokat. Szükség esetén csomagolja az árut. A belső szabályzatban leírt módon elköszön a vevőtől. Elvégzi a kasszazárás feladatait.

Munkája közben figyel a tételek és mennyiségek pontos beütésére, a szabályszerű és precíz pénzkezelésre. Gyors és megbízható, a vevővel figyelmes és udvarias. Rendelkezik megfelelő áruismerettel, követi az új áruk készletre vételét. Tájékozott az árakról és akciókról.

Ellenőrzési feladatok: Ellenőrzi a pénztárgép működőképességét, a pénzkészletet, figyel az árak helyességére, a nagyobb dobozos áruk csomagolását megbontja.

Karbantartási munkálatok: A pénztáros köteles a pénztárgépet rendeltetésszerűen és szabályosan használni. A pénztárgép, és a pénztárhoz tartozó területek tisztaságáért a pénztáros felel. A pénztárgépben szükség esetén szalagot cserél. Egyéb karbantartási feladata nincs.

Jelentések, igénybejelentések: Köteles jelenteni a boltvezetőnek:
ha a pénztárgép rendellenesen, vagy egyáltalán nem működik,.

Tájékoztatás felettesek felé: a munkája során történt különleges eseményekről, a vevőktől kapott releváns információkról, a felmerült problémákról köteles tájékoztatni közvetlen

felettesét. Tájékoztatás beosztottak felé: -			
Munkahelyi tapasztalatra vonatkozó követelmények			
-			
Iskolai végzettségre vonatkozó követelmények			
eladó – pénztárosi szakképzettség			
Átnézte	Ellenőr Elvira	*Beosztás*	munkaügyi osztályvezető
Jóváhagyó	Főnök Ferenc	*Beosztás*	Értékesítési osztályvezető
Feladás dátuma	2012. október 30.		
Alkalmazás dátuma	2012. október 30.		

Egy másik minta:

MUNKAKÖRI LEÍRÁS

1. Munkavállaló adatai

Munkavállaló neve:	
Jogviszony jellege:	teljes/részmunkaidős munkaviszony
Munkaviszony kezdete	□□□□.□□.□□

2. Munkakör általános jellemzői

Munkakör megnevezése:		
Szervezeti egység:		
Munkahelye:		
Közvetlen felettes:		
Közvetlen beosztottja(i):		
Helyettesítője:		
Helyettesíteni köteles:		
Munkakör betöltésének feltételei:	Munkakör betöltéséhez szükséges iskolai végzettség	Jogosítvány

	Nyelvhasználat, nyelvtudás	IT ismeretek
	Elvárt gyakorlati tapasztalat	Egyéb

3. Munkakörbe tartozó feladatok

Munkavállaló feladatai:	▪
Munkavállaló felelőssége:	▪
Munkavállaló kötelessége:	▪

4. Munkavállaló ellenőrzése

Munkavállaló ellenőrzése:	Ellenőrzésre jogosult munkáltatói jogok gyakorlója	Ellenőrzésre jogosult még:
	munkavégzés ellenőrzésére alkalmas eszközök	
	munkavégzés ellenőrzésére használt eszközök	

5. Megjegyzés

Munkakörbe nem tartozó feladatok:	A munkakör betöltője köteles felettese utasítása alapján további olyan feladatokat is teljesíteni, melyek jellegüknél fogva a tevékenység ellátásához valamilyen formában kapcsolódnak!
Munkaköri leírás módosítása:	Jelen munkaköri leírásban foglaltakat – a munkakör változatlanul hagyása mellett - a munkáltató egyoldalúan jogosult módosítani!

6. Átadás, átvétel

A munkaköri leírás tartalmát megismertem, abból egy példányt a mai napon átvettem, melynek tényét aláírásommal igazolom.

Kelt: ……, 20… év …… hó … nap **……**
munkavállaló

IV/5. A Kati Csemege üzletben 18 fő dolgozik. A cégvezetés az alábbiakban határozta meg a boltvezető feladatait, hatáskörét:

Napi rendelések összeállítása	A szavatossági időn belüli minőségi hibás termékek kicseréltetése	összeállítása
A reszortfelelősök utasítása a hiányzó áru rendelésére	Árak kialakítása	Kapcsolódás az üzletlánc országos és régiós akcióihoz
Árurendelés	Árnyilvántartás vezetése	Kapcsolattartás a vevőkkel
Üzletkötők fogadása	Árufeltöltés szervezése	Javaslatkészítés az üzletlánc áruforgalmi tevékenységéhez
Árubemutatón való részvétel	Piackutatás a vevők között	Árudiszponálás (áruátadás más boltnak)
A megrendelt áru beérkezésének ellenőrzése	Értékesítési akció szervezése	Az üzletláncnak megfelelő bolti arculat biztosítása
Megrendelés módosítás készítése-naponta	A dolgozók felszólítása az akciós áruk kínálására	Munkabeosztás készítése
Az áru átvétele	A reklámozandó termékek körének	

Reggeli eligazítás
A pénztárosi munka szervezése
Az alkalmazottak megjelenésének, magatartásának ellenőrzése
A raktári munkarend kialakítása
Megbeszélés a reszortfelelősökkel
Az üzletműködés koordinálása
A következő heti munkabeosztás megtervezése
Az áru előkészítése az éjszakai tárolásra
A műszakváltás lebonyolítása
A dolgozók munkájának értékelése
Heti takarítási terv készítése
Az évi szabadságok megtervezése
A számlák előkészítése a könyvelésre
Az előző napi pénztárjelentések összesítése
Pénztárzárás
A tabló ellenőrzése
A jelenléti ív kitöltésének ellenőrzése
A számítógépes adatrögzítés ellenőrzése
Jegyzőkönyv felvétel (árváltozási, lopási, baleseti)
Létszámtervezés
Havi zárás készítése (forg., beszerzés, készlet, selejtezés)
Bér kifizetés
Az éves forgalom megtervezése havi bontásban
A pénztárgépek éves forgalmának lezáratása
Jövedéki leltár készítése
Nyilvántartás vezetése a költségekről, termelékenységről
Munkaerő felvétel
Munkaerő elbocsátás
Fegyelmi jogkör gyakorlása
A dolgozók továbbképzésének megszervezése
tanulók oktatása
Balesettel kapcsolatos tev.
Tűzvédelmi, balesetvédelmi, munkavédelmi oktatás
Szabályváltozásból adódó feladatok ismertetése

Beszámoló a havi boltvezetői értekezleten
A dolgozók képzése pénzellenőrzéssel, étkezési utalvánnyal kapcsolatosan
A szabadságról visszajött dolgozók meghallgatása
Kapcsolattartás a kismamákkal, nyugdíjasokkal
Konfliktuskezelés
A vagyonvédelem biztosítása
Szúrópróbaszerű pénztárellenőrzés
Tűzoltó készülékek ellenőriztetése
Rágcsáló és kártevő irtás megszervezése
A leltározás lebonyolítása
A központi körlevélben lévő utasítások végrehajtása
A hűtők működőképességének ellenőrzése
A bolti eszközök karbantartása
A megfelelő munkakörülmények biztosítása
Az ellenőrzési és felügyeleti szervek előírásainak betartása
Költségcsökkentés
A tulajdonosi érdekek képviselete
A kiszállításhoz szükséges információk beszerzése
a szállítási útvonal megtervezése

Kérdések, feladatok

1. Jelölje meg azokat a feladatokat, amit az Ön által ismert üzlet vezetője nem lát el! Adjon rá magyarázatot, miért!

…….. Egyéni

2. Sorolja be az egyes feladatokat a boltvezetőnél leírt csoportok szerint! (Áruforgalmi, munkaszervezési, döntési-irányítási, ellenőrzési-értékelési feladatok)

A besorolásban lehetnek eltérések, mert vannak olyan feladatok, amelyek több helyre is besorolhatók.

áruforgalmi	munkaszervezési	döntési-irányítási	ellenőrzési-értékelési
feladatok			
Napi rendelések összeállítása	A reszortfelelősök utasítása a hiányzó áru rendelésére	Árnyilvántartás vezetése	A megrendelt áru beérkezésének ellenőrzése
Árurendelés	Árufeltöltés szervezése	A számlák előkészítése a könyvelésre	A tabló ellenőrzése
Üzletkötők fogadása	A dolgozók felszólítása az akciós áruk kínálására	Munkaerő felvétel	A jelenléti ív kitöltésének ellenőrzése
Árubemutatón való részvétel	Munkabeosztás készítése	Jegyzőkönyv felvétel (árváltozási, lopási, baleseti)	A számítógépes adatrögzítés ellenőrzése
Megrendelés módosítás készítése-naponta	Reggeli eligazítás	Az üzletműködés koordinálása	Szúrópróbaszerű pénztárellenőrzés
Az áru átvétele	A pénztárosi munka szervezése	Létszámtervezés	Tűzoltó készülékek ellenőriztetése
Árak kialakítása	A raktári munkarend kialakítása	Bér kifizetés	A hűtők működőképességének ellenőrzése
Árudiszponálás (áruátadás más boltnak)	Megbeszélés a reszortfelelősökkel	tanulók oktatása	Nyilvántartás vezetése a költségekről, termelékenységről
Piackutatás a vevők között	A műszakváltás lebonyolítása	Balesettel kapcsolatos tev.	Beszámoló a havi boltvezetői értekezleten
Értékesítési akció szervezése	Heti takarítási terv készítése	Tűzvédelmi, balesetvédelmi, munkavédelmi oktatás	Az alkalmazottak megjelenésének, magatartásának ellenőrzése
A reklámozandó termékek körének összeállítása	Az évi szabadságok megtervezése	Szabályváltozásból adódó feladatok ismertetése	A dolgozók munkájának értékelése
Kapcsolódás az üzletlánc országos és régiós akcióihoz	A következő heti munkabeosztás megtervezése	Munkaerő elbocsátás	Az előző napi pénztárjelentések összesítése
Kapcsolattartás a vevőkkel	A leltározás lebonyolítása	Fegyelmi jogkör gyakorlása	Pénztárzárás
Javaslatkészítés az üzletlánc áruforgalmi tevékenységéhez	Rágcsáló és kártevő irtás megszervezése	Kapcsolattartás a kismamákkal, nyugdíjasokkal	Jövedéki leltár készítése
Az üzletláncnak megfelelő bolti arculat biztosítása	A szabadságról visszajött dolgozók meghallgatása	Konfliktuskezelés	A pénztárgépek éves forgalmának lezáratása

Az áru előkészítése az éjszakai tárolásra	A dolgozók továbbképzésének megszervezése	A központi körlevélben lévő utasítások végrehajtása	Havi zárás készítése (forg., beszerzés, készlet, selejtezés)
Az éves forgalom megtervezése havi bontásban	A dolgozók képzése pénzellenőrzéssel, étkezési utalvánnyal kapcsolatosan	A bolti eszközök karbantartása	
A kiszállításhoz szükséges információk beszerzése		A megfelelő munkakörülmények biztosítása	
a szállítási útvonal megtervezése		Az ellenőrzési és felügyeleti szervek előírásainak betartása	
		Költségcsökkentés	
		A tulajdonosi érdekek képviselete	
		A vagyonvédelem biztosítása	
		A szavatossági időn belüli minőségi hibás termékek kicseréltetése	

3.2 Munkaerő-felvételi folyamat

IV. Esettanulmányok

IV/1. A Szélmalom Kft. gabonaőrléssel foglalkozik. Az ügyvezető a kft. egyik tulajdonosa, ezen kívül 4 fő szellemi foglalkozású, és 50 fő fizikai dolgozó vesz részt a cég tevékenységében. Minden alkalmazott főállású. A kft. bővíti raktárkapacitását, ezért 4 új alkalmazottat kell felvenniük. Szükség lesz egy raktárvezetőre, egy targoncásra és két raktárosra. A raktárvezető tartja a kapcsolatot a malommal, irányítja a raktározási munkát, megszervezi az áru ki- és beszállítását, végzi a nyilvántartási feladatokat. A targoncás és a raktárosok feladata a végrehajtás: az árumozgatás, elhelyezés, az árukezelés, és áruvédelem, a raktár rendben tartása. A cégvezetés elvárása, hogy az új alkalmazottak rendelkezzenek érettségivel, és a munkakörhöz szükséges szakképesítéssel, a raktárvezetőnek legalább 5 éves raktározási tapasztalata legyen.

Kérdések, feladatok

1. Mi szerepeljen a toborzási üzenetben? Készítsen álláshirdetést!

Az egyes állásokat meghirdethetik külön-külön is, de érdemes inkább egy, legfeljebb két (egyet a raktárvezetőnek és egyet a többi munkakörre) hirdetést készíteni.
A toborzási üzenetben szerepeljenek legalább a következők: a cég neve, a meghirdetett munkakörök, a hozzájuk elvárt végzettség, tapasztalat, egyéb feltételek, a jelentkezés helye, ideje, módja, további információs lehetőségek.

Példa az álláshirdetésre:
A Szélmalom Kft. kapacitás-bővítés miatt keres érettségizett munkavállalókat az alábbi munkakörökbe:
1 fő raktárvezető: a jelentkezés feltétele logisztikai ügyintéző szakképzettség és legalább 5 év raktározási területen szerzett tapasztalat.
1 fő targoncás: a jelentkezés feltétele targoncavezetői jogosítvány, előny raktárosi szakképzettség
2 fő raktáros: a jelentkezés feltétele raktáros, vagy logisztikai ügyintéző szakképzettség.
Jelentkezés postai úton, önéletrajz benyújtásával az alábbi címen:
Szélmalom Kft. Személyzeti osztály, Pécs Hegyi út 312.
Jelentkezési határidő 2012. november 19.
További információ a 72/111-1111-es telefonszámon

2. Ha lakóhelyén működik a példában szereplő cég, akkor mit javasol nekik, melyik újságban érdemes hirdetni?

Ajánlatos a helyi megyei lapban, esetleg ingyenes hirdetési újságokban megjelenni.

3. Tervezze meg a toborzási folyamatot! Döntse el, melyik lépés szükséges, és hogyan! (Előszűrés, teszt, interjú…)

Beérkező önéletrajzok áttekintése, előszűrés a végzettség és tapasztalat alapján.
Teszt nem szükséges
Interjú: érdemes strukturált interjút készíteni a jelentkezőkkel, mert így egységesebb képet kapunk a döntéshez.
Döntés, ajánlattétel
A győztes kihirdetése, felvétel

4. Mi a véleménye, a fenti állásokat érdemes-e az interneten keresztül is meghirdetni? Válaszát indokolja!

Igen, mert egyre többen keresnek az interneten keresztül állást, olcsóbb, gyorsabb és egyszerűbb. Valószínűleg a potenciális jelentkezők közül többen interneteznek, mint ahányan nyomtatott sajtót olvasnak.

IV/2. A Pille Kereskedelmi Zrt. országos bolthálózattal rendelkezik. A következő évben új üzletet létesít, és ehhez keres munkatársat. A cég a következő álláshirdetést adta fel:

Az országos hálózattal rendelkező Pille Kereskedelmi Zrt.

új nyíregyházi üzletébe keres
BOLTVEZETŐ-HELYETTES
munkatársat

Feladatok:

- a bolt működéséhez szükséges személyi, tárgyi, áruforgalmi és pénzügyi folyamatok szervezése,
- a vásárlók kifogástalan kiszolgálásának biztosítása,
- a bolt működési költségeinek optimalizálása,
- az alkalmazottak munkájának kiosztása, ellenőrzése,
- a bolti rendelések elkészítése, áruátvétel, adminisztráció,
- a bolti leltárak megszervezése, lebonyolítása.

A munkakör betöltésének feltétele:

- minimum középfokú kereskedelmi végzettség,
- élelmiszer-kereskedelemben szerzett tapasztalat,

- felhasználói szintű számítógépes ismeret,
- dinamikus munkavégzés, önállóság.

Kérdések, feladatok

1. A hirdetés alja hiányzik. Vajon mi maradt le a hirdetésből? Pótolja a hiányosságokat!
A jelentkezés helye, ideje, módja, további információs lehetőségek.
2. Szükségesnek tartja-e interjú beépítését a kiválasztási folyamatba? Miért?
Igen, mindenképpen. Azért, hogy megismerjük a jelentkezők személyes tulajdonságait, fellépését, stb.
3. Milyen jövedelemre számíthat a leendő helyettes? Nézzen utána interneten vagy más forrásból!
2012-ben a minimálbér 93500 Ft. A tájékozódásban segítenek az állásportálok, illetve pl. a http://www.fizetesek.hu vagy a http://www.kasz.hu weblapok.

IV/3. A Jégszilánk Kft. 2005-ben alakult, fagyasztott termékek előállítására. Jelenleg 150 alkalmazottal dolgoznak, van egy gyártórészleg 80 fővel, a beszerzés, értékesítés területén 30 alkalmazott dolgozik, a többiek adminisztrációs feladatokat látnak el. A gyártósor műszakvezetője nyugdíjba ment, ezért új műszakvezetőt kell keresni. A gyártó részleg vezetője szerint két ott dolgozó kolléga is alkalmas lehet a munkakör betöltésére. A két kolléga között kellene egy belső kiválasztási folyamatot végigvinni. A cégvezetés azonban jobbnak látja, ha külső forrásból is keresnek jelentkezőket. Külső toborzásnál a hirdetést a tervek szerint a megyei napilapban teszik közzé három alkalommal.

Kérdések, feladatok

1. Határozza meg a kiválasztás szempontjait!
Felsőfokú sütőipari és/vagy gépész diploma, 1-3 év élelmiszeripari termelésben szerzett tapasztalat. Előnyt jelent minőségügyi és, vagy műszakvezetői tapasztalat
Szükséges kompetenciák:
Problémamegoldó és konfliktuskezelési készségek, gyártási és szolgáltatási környezet ismerete, gyártási sztenderdek és folyamatok ismerete, eredményes együttműködési képesség minden szinten
2. Milyen eszközöket, információkat használhatunk fel a belső kiválasztásnál?
A kiválasztott munkatársak feletteseinek megkérdezése, az eddigi munkájuk értékelése a termelési eredmények alapján, megfigyelés, interjú, teszt, …
3. Véleménye szerint elegendő-e a megyei lap a toborzáshoz?
A pozíció miatt ajánlott országosan, vagy legalább is régióban hirdetni.
4. Milyen érvek sorakoztathatók fel a külső forrás mellett?
Friss munkaerő, új ötletek, új mentalitás, új technikák, módszerek, objektív kiválasztás.
5. Milyen érvek sorakoztathatók fel a külső forrás ellen?
Bizonytalan a választás helyessége, nem ismerhetjük meg annyira a jelentkezőket, mintha belső forrásból választanánk.
6. Hozzon döntést, melyik forrást tartja megfelelőbbnek!

A belső forrást a megbízható részlegvezető ajánlja, ráadásul ez olcsóbb, és biztosabb is. De választható az is, hogy mindkét forrást egyszerre vizsgálják (ha időben és pénzben belefér).

IV/4. Péter egy kereskedelmi főiskolai diplomával rendelkező 25 éves fiatalember. Egy hete mondtak fel neki első munkahelyén – egy élelmiszer nagykereskedelmi cégnél –, ahol a főiskola elvégzése óta dolgozott, mint értékesítési asszisztens. Rendelkezik egy angol középfokú nyelvvizsgával, és társalgási szinten beszél franciául. Számítógépes ismeretei felhasználói szinten kiterjednek az általánosan elvárt programokra (szövegszerkesztés, táblázatkezelés, levelezőprogram, előadás szerkesztő). Saját autója nincs, de van jogosítványa. Jelenleg nincs munkája, állást keres, ami megfelel a végzettségének, és szakmai tapasztalatának.

Kérdések, feladatok

1. Keressen az interneten olyan állásajánlatokat, ami megfelelhet Péternek!
Értékesítési vezető, bolthálózat vezető, áruházvezető-helyettes, … Egyéni
2. Milyen elvárásokat támasztanak a cégek a talált munkakörökhöz?
…… Egyéni
3. Gyűjtsön össze legalább 3 munkaközvetítő céget, ami az interneten is megtalálható!
http://www.jobmonitor.hu http://www.workania.hu http://www.cvonline.hu http://www.profession.hu
4. Milyen újságokban érdemes keresnie Péternek álláshirdetést?
HVG, Figyelő, országos, megyei napilapok, …

IV/5. A Könyvmoly Kft. 14 könyvesboltot működtet, mindegyiket egy-egy közép-magyarországi városban. Az üzletekben a diákoknak, fiataloknak szóló könyvek, krimik és gyerekkönyvek választéka a legszélesebb, de mindenki megtalálja a neki megfelelőt. A vevők önkiszolgáló rendszerben vásárolnak, de legalább két eladónak kint kell lennie az eladótérben, hogy bármikor tájékoztatást tudjanak adni a vevő kérdéseire. Az eladók udvariasak, nem tolakodók és gyorsak. Naprakészen ismerik a készletet, amit az eladótérben lévő számítógép segítségével bármikor meg is nézhetnek. Nincs külön pénztáros, mindegyikük kezeli a kasszát a saját kódjával belépve. A következő üzletet Budapestre tervezik.

Kérdések, feladatok

1. Ön szerint milyen végzettséget, tapasztalatot és milyen személyes tulajdonságokat kell elvárni a leendő jelentkezőktől?

Az eladóknak eladói, vagy kereskedői végzettség, érettségi. Kompetenciák közül fontos az irodalmi tájékozottság, az olvasás szeretete, jó szövegértés, lényeglátás (hogy a vásárlónak el tudja mondani, miről szól a könyv, kinek ajánlja, illetve mi jellemzi az adott írót). Fontos még a számítógépes adatbázisok, készletprogramok ismerete, mert a könyvesboltokban egy-egy könyvre író és cím alapján is rá lehet keresni. Pénztárgép kezelésében szerzett tapasztalat előny.
A boltvezetőnek kereskedő végzettség, és legalább 3 éves bolti kereskedelmi tapasztalat. Vezetői, illetve könyvesbolti tapasztalat előny.

2. Tervezze meg az álláshirdetést a boltvezetőre és egy eladóra!

A Könyvmoly Kft. újonnan nyíló budapesti üzletébe keres
1 fő boltvezetőt és 1 fő eladót
A jelentkezés feltételei:
Eladói, vagy kereskedői végzettség, érettségi
Irodalmi tájékozottság, kezelői szintű számítógépes ismeretek
Előny pénztárgép-kezelői tapasztalat
A boltvezetőnek kereskedő végzettség és a fentieken felül:
legalább 3 éves kiskereskedelmi tapasztalat
Vezetői, illetve könyvesbolti tapasztalat előny.
Jelentkezés kézzel írott önéletrajzzal
cím: Szolnok Lapos u. 20.
további információ:a 60/88888888-as telefonon

IV/6. Jolánka cége gyermekfelügyelettel foglalkozik. A cég bővítése miatt új munkatársakra van szükség. Jolánka olyan alkalmazottakat keres, akik után foglalkoztatási kedvezményt lehet igénybe venni. Ezért a területileg illetékes regionális munkaügyi központhoz fordul, ahol a regisztrált munkanélkülieket (a pályakezdőket is) nyilvántartják.

Kérdések, feladatok

1. Keresse meg a legközelebbi munkaügyi központot (lehet interneten is)! Milyen szolgáltatásokat nyújtanak munkáltatók részére, mely szolgáltatások a legkeresettebbek?

Legfrissebb információk 2012-ben a http://www.ommf.gov.hu/ honlapon.

2. Milyen szolgáltatásokat nyújtanak álláskeresők részére? Mennyire ismerik és használják ezeket az érintettek?
3. Nézzen utána, milyen érvényes foglalkoztatási kedvezmények élnek, milyen feltételekkel veheti igénybe ezeket egy-egy cég!

3.3 Munkaviszony létesítése és megszüntetése

IV. Esettanulmányok

IV/1. Munkaszerződés (részlet):

„ … Felek megállapodnak abban, hogy jelen munkaszerződéssel 2015. december 31. napjáig tartó határozott idejű munkaviszonyt létesítenek. A Munkavállaló kötelezettséget vállal a munkaszerződés szerinti munkavégzésre. A Munkáltató köteles a munkavállalót a munkaszerződés szerint foglalkoztatni. A munkába lépés napja: 2008. január 21.

A Munkavállaló munkaköre: bolti eladó. A Munkavállaló kijelenti, hogy a Munkáltató a munkakörébe tartozó feladatokat részletesen ismertette, a munkaköri leírást a jelen munkaszerződés aláírásával egyidejűleg a Munkavállaló részére átadta.

A Munkáltató munkavégzésének helye: Belvárosi Csemege Áruház, (Nagyváros, Kis utca 58.)

A Munkavállaló személyi alapbére bruttó 80 000 Ft/hó. A munkavállalót az értékesítés után teljesítménybér illeti meg. A teljesítménykövetelmények a Kollektív Szerződésben kerültek rögzítésre.

A Felek a munkaviszony létesítésekor 15 nap próbaidőt kötnek ki. A próbaidő alatt a munkaviszonyt bármelyik fél azonnali hatállyal megszüntetheti…."

Kérdések, feladatok

1. Milyen hibát fedez fel a munkaszerződés részletben?

Határozott idejű munkaviszony legfeljebb 5 évre létesíthető.

2. Minimum mennyi teljesítménybért kell kapnia a munkavállalónak, hogy az érvényes minimálbérnél 20 000 Ft-tal többet kapjon?

2012-ben a minimálbér 93.500 Ft, tehát 113.500 Ft-ot kell keresnie. Ehhez a teljesítménybér 113.500 – 80.000 = 33.500 Ft kell legyen.

3. Szükséges-e kitérni a szerződésben a munkába lépés napjára? Miért?

Nem, mert ha a szerződésben nem szerepel a dátum, akkor a munkaviszony kezdete a szerződéskötést követő nap, a munkába állás a szerződéskötést követő első munkanap.

IV/2. Máriás Máté megpályázott egy osztályvezetői állást a helyi nagyáruház ruházati osztályán. Miután őt választották leendő munkatársnak, közölték, hogy a következő hétfőn délelőtt 9-kor meg kell jelennie a vállalatnál. A dolgozók felvételével megbízott személy elmondta Máténak, hogy milyen iratokat kell bemutatnia szerződéskötéskor. A biztonság kedvéért minden általa fontosnak tartott iratot elvitt magával. Íme a lista:

- Személyi igazolvány, lakcímigazoló kártya,
- Taj-kártya, adókártya,
- Iskolai, szakmai végzettséget igazoló bizonyítványok: általános iskolai, érettségi bizonyítvány, kereskedő OKJ-s bizonyítvány, gyors és gépírás és pénztárgépkezelő tanfolyam elvégzését igazoló okmány,
- Előző munkahely által kiállított okmányok: munkáltatói igazoló lap, működési bizonyítvány,
- Az összes eddigi munkahelynél eltöltött munkaviszonyt felsoroló irat.

Kérdések, feladatok

1. Ön szerint minden szükséges okmányt magával vitt Máté?

Hiányzik: egészségügyi alkalmasságot igazoló orvosi vélemény; erkölcsi bizonyítvány

2. Melyik az, ami felesleges?

Gyors és gépírás tanfolyam elvégzését igazoló okmány, működési bizonyítvány, az összes eddigi munkahelynél eltöltött munkaviszonyt felsoroló irat.

3. Véleménye szerint mi a szerepe a működési bizonyítványnak?

A munkavállaló kérelmére (és csak akkor) munkaviszonyának megszűnésekor, illetve az ezt követő egy éven belül a munkáltató köteles **működési bizonyítványt** adni, ami

tartalmazza a betöltött munkakört és a munkavállaló munkájának értékelését. Ezért inkább a válogatás során érdemes bemutatni.

IV/3. Tódor, Bendegúz és Kamilla testvérek. Tódor a legidősebb, 21 éves, most szerzett kereskedő végzettséget egy kereskedelmi szakközépiskolában. Bendegúz 17 éves gimnáziumi tanuló. Kamilla 14 éves, befejezte az általános iskolát és felvették abba a középiskolába, ahová Tódor is járt. Munkát keresnek, ezért elmennek a helyi munkaügyi kirendeltségre, ahol a következő állásajánlatokat találják.

- Mélygarázsba kasszás a nyári szabadságok idejére
- Műszaki üzletbe eladó
- Ruházati üzletbe üzletvezető helyettes
- Árufeltöltő heti 15 órában, jellemzően délutáni és hétvégi munkavégzéssel
- Moziba jegyszedő
- Szórólapterjesztés
- Sportruházati márkaboltba szakképzett eladó
- Részmunkaidős pénztáros

Kérdések, feladatok

1. Kamilla tud-e munkát vállalni? Ha igen, hogyan; ha nem, miért nem?

Nem, legfeljebb szórólapterjesztést vállalhat, mert a MT kimondja, hogy:

34. § (1) Munkavállaló az a természetes személy, aki munkaszerződés alapján munkát végez.
(2) Munkavállaló az lehet, aki a tizenhatodik életévét betöltötte. Ettől eltérően munkavállaló lehet - az iskolai szünet alatt - az a tizenötödik életévét betöltött tanuló, aki nappali rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytat.
(3) A gyámhatóság engedélye alapján a jogszabályban meghatározott kulturális, művészeti, sport-, hirdetési tevékenység keretében a tizenhatodik életévét be nem töltött személy is foglalkoztatható

2. Milyen munkákat javasol Bendegúznak? Ő milyen feltételekkel vállalhat munkát?
   - Mélygarázsban kasszás a nyári szabadságok idejére
   - Árufeltöltő heti 15 órában, jellemzően délutáni és hétvégi munkavégzéssel
   - Moziban jegyszedő
   - Szórólapterjesztés
3. Melyik állást nem javasolná Tódornak, miért?
   - Műszaki üzletben eladó
   - Ruházati üzletben üzletvezető helyettes – bár jobb lenne néhány év szakmai tapasztalat után vállalni
   - Sportruházati márkaboltban szakképzett eladó
4. Ön dolgozik, dolgozott-e, hol és milyen feltételekkel?

…. Egyéni

5. Mi a véleménye a diákmunka helyzetéről?

… Egyéni

IV/4. Szita Kata egy butikban helyezkedett el 2008. szeptember 7-én eladóként. A munkaszerződés megkötésekor 30 napos próbaidőben egyeztek meg a munkáltatóval. Szeptember 28-án Kata a következő értesítést kapta a cégtől:

címzett: Szita Kata
tárgy: Értesítés munkaviszony megszűnéséről

Tisztelt Munkavállaló!

Értesítem, hogy az Ön és a Szépruha Kft. között 2008. év szeptember hónap 7. napján próbaidő kikötésével, határozatlan időre kötött munkaszerződést a mai napon azonnali hatállyal megszüntetem. Döntésemhez a Munka Törvénykönyve, valamint a hivatkozott munkaszerződés szolgáltat jogalapot, amely szerint próbaidő alatt bármelyik fél azonnali hatállyal, írásban, indokolás nélkül felmondhatja a szerződést.

Tájékoztatom, hogy a mai napon átveheti a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos igazolásokat, a pénztárban felveheti munkabérét és egyéb járandóságait, és felszólítom, hogy a birtokában lévő, a cég tulajdonát képező munkaeszközökkel számoljon el.

Kelt: Valaholpuszta, 2008. szeptember 28.

……
Munkáltató

Kérdések, feladatok

1. Jogszerű-e a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetése?

Igen, ld. MT

2. Milyen igazolásokat kell kapnia Katának?

(2) A munkaviszony felmondással történő megszüntetésekor legkésőbb az utolsó munkában töltött naptól, egyébként legkésőbb a munkaviszony megszűnésétől számított harmadik munkanapon a munkavállaló részére ki kell fizetni a munkabérét, egyéb járandóságait, valamint ki kell adni a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.

81. § (1) A munkáltató a munkavállaló kérelmére, ha a munkaviszony legalább egy évig fennállt, a munkaviszony megszüntetésekor (megszűnésekor) vagy legfeljebb az ezt követő egy éven belül a munkavállaló munkájáról írásban értékelést ad.

6) Véleménye szerint mikortól vállalhat munkát más cégnél Kata?

Szeptember 29-től

IV/5. A Szabó Bt. öltönyök készítésével foglalkozik. A cég alkalmazásában 15 varrónő, 1 üzemvezető, két értékesítő üzletkötő és egy ügyvezető, egy helyettes dolgozik. Minden varrónő szakképzett, megbízható munkaerő, pontosan érkeznek munkába, teljesítik az utasításokat, vigyáznak a rájuk bízott eszközökre, anyagokra. Figyelnek egymásra és segítik egymást a munka során. Az egyik varrónő, aki 2 éve dolgozik a cégnél, nagyon ügyetlen és lassú. Ő ront a legtöbbet munkája során, és körülbelül 10%-kal több időt fordít egy-egy munkadarabra, mint az átlagosan teljesítő társai. Az üzemvezető javaslatára meg kívánják szüntetni a munkaviszonyát, és ezt megbeszélték a dolgozóval is.

Kérdések, feladatok

1. Milyen lehetséges megoldások közül választhat a munkáltató?

Felajánlja a közös megegyezést.
Rendes felmondással felmond, melyben indokolja a felmondását (ezt azonban a dolgozó megtámadhatja).

2. Vegye végig az egyes megszüntetési módokat, és vizsgálja meg, melyik hogyan valósítható meg, és milyen következményekkel jár a dolgozóra és a cégre nézve.

Közös megegyezés: a felek megegyeznek a megszüntetés feltételeiben
Felmondás: jelen esetben a munkáltató teszi meg, köteles írásban közölni, és indokolni a felmondást. Ha kollektív szerződés, vagy a munkaszerződés más megállapodást nem tartalmaz, akkor 2 év munkaviszony után végkielégítés nem jár, a felmondási idő 30 nap.

3. Van-e olyan megoldás, amelyben a dolgozó végkielégítést kaphat?

Igen, ha közös megegyezéssel így állapodnak meg.

4. Rendes felmondás esetén mennyi felmondási idő jár a dolgozónak?

Az általános szabályok szerint 30 nap

IV/6. Az Árkád Ruházati üzletben 4 eladó, egy üzletvezető és egy helyettes dolgozik. Nincs külön pénztáros, minden alkalmazott kezeli a pénztárt is. Az üzlet délelőtt 10-től este 6-ig tart nyitva, főként középkorú nőknek készült ruházati termékeket, divatárut értékesítenek. A bolt az átlagos, vagy annál kissé magasabb jövedelmű rétegeket célozza meg, mind választékával, mind áraival. A kiszolgálás színvonalas, udvarias, az eladók jól ismerik az árukészletet és a vevők igényeit. Az egyik eladó beadja a felmondását, mert új munkahelyet talált, ahol magasabb lesz a fizetése. Egy másik eladóval pedig gondok vannak, mert kiderült, hogy rendszeresen rosszul ad vissza a vevőknek, illetve az ismerőseinek a tényleges árnál kevesebbet üt be a pénztárgépbe.

Kérdések, feladatok

1. Mi a teendője a munkáltatónak az első eladó rendes felmondása kapcsán? Vezesse végig a folyamatot! Jár-e a dolgozónak végkielégítés, ha 6 éve van alkalmazásban?

A munkáltató kötelessége munkaviszony megszüntetésekor, hogy a munkavállaló részére kifizesse a munkabért, egyéb járandóságot, valamint kiadja a munkaviszonyra vonatkozó igazolásokat. A kifizetésről és az igazolások kiadásáról legkésőbb az utolsó munkában töltött napon köteles gondoskodni. Ez alól kivétel, ha a munkaviszony a bejelentés napjával szűnik meg, ekkor 3 napon belül kell teljesíteni a kötelezettségeket.
A munkavállaló részére kiadandó igazolásnak a következőket kell tartalmaznia:

- a munkavállaló személyi adatai, taj-száma;
- a munkáltatónál munkaviszonyban töltött idő tartama;
- a munkabérből jogerős határozat vagy jogszabály alapján levonandó tartozás, vagy igazolás arról, hogy a munkavállaló munkabérét tartozás nem terheli;
- a munkaviszony megszűnésének évében igénybe vett betegszabadság időtartama;
- végkielégítés összege;
- a munkavállaló által választott magán nyugdíjpénztár adatai.

A munkavállaló kérelmére (és csak akkor) munkaviszonyának megszűnésekor, illetve az ezt követő egy éven belül a munkáltató köteles működési bizonyítványt adni, ami tartalmazza a betöltött munkakört és a munkavállaló munkájának értékelését.
Ha a magánszemély munkaviszonya év közben megszűnik, a munkáltató az adóévben általa kifizetett jövedelemről és a levont adóelőlegekről szóló adatlapot a munkaviszony megszűnésének időpontjában köteles a magánszemély részére kiadni.
A foglalkoztató köteles a nyilvántartás adataival egyező igazolást kiadni a biztosított részére a tárgyévben levont járulékok (tagdíj) összegéről és az azok alapjául szolgáló jövedelmekről a jövedelemigazoláshoz csatoltan.

Hogyan szüntetheti meg a cég a problémás dolgozó munkaviszonyát? Neki jár-e végkielégítés és felmondási idő?
Rendkívüli felmondással, vagyis az új MT szerint azonnali hatályú felmondással:
42. Azonnali hatályú felmondás
78. § (1) A munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél
a) a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.
79. § (1) Azonnali hatályú felmondással - indokolás nélkül - megszüntetheti
a) a fél a munkaviszonyt a próbaidő alatt,
b) a munkáltató a határozott idejű munkaviszonyt.
(2) Az (1) bekezdés b) pont szerinti megszüntetés esetén a munkavállaló jogosult tizenkét havi, vagy ha a határozott időből hátralévő idő egy évnél rövidebb, a hátralévő időre járó távolléti díjára.

3.4 A munkavégzés keretei

IV. Esettanulmányok

IV/1. A Panda Bt. Kiskereskedelmi tevékenységet folytat, állateledeleket forgalmaz. A huszonegy üzletben összesen 54 alkalmazottja van. Mindegyik üzletben megtalálhatók a száraz tápok, a konzervek és az előhűtött vagy fagyasztott, nyers alapanyagok (csirke nyesedék vagy hasonló).

Kérdések, feladatok

1. Soroljon fel legalább 5 olyan kötelességet, amit a munkáltatónak teljesítenie kell az adott üzletben!

A munkavégzés során a **munkáltatónak kötelessége** a munkavégzés kereteit, feltételeit biztosítani, a dolgozók **egészséges és biztonságos munkakörülményeit** garantálni. Köteles a munkavállalót a munkaszerződés és a vonatkozó szabályok szerint foglalkoztatni. A cégvezetés feladata, hogy biztosítsa a munkához szükséges eszközöket, gépeket és a helyet.

Mindezeknek olyan állapotban kell lenniük, hogy rendeltetésszerű használatuk ne okozhasson sérülést, egészségkárosodást, vagy más kárt a dolgozónak.
A munkáltatónak meg kell adnia a dolgozó számára a munkavégzéshez szükséges **tájékoztatást és irányítást**, ezen kívül lehetőséget kell adni a dolgozónak a szükséges ismeretek megszerzésére. Végül az egyik legalapvetőbb kötelesség: a **munkabér** kifizetése.

2. Soroljon fel legalább 5 olyan kötelességet, amit a munkavállalónak teljesítenie kell az adott üzletben!

A **munkavállaló köteles** az előírt helyen és időben, **munkára képes állapotban megjelenni** és a munkaidejét munkával tölteni, illetőleg ez alatt munkavégzés céljából a munkáltató rendelkezésére állni. Munkáját az elvárható **szakértelemmel és gondossággal**, az **előírások és utasítások szerint** kell végeznie, és közben szükség szerint együtt kell működnie munkatársaival. Munkája során nem veszélyeztetheti más egészségét és testi épségét. Munkáját köteles személyesen ellátni.
A munkavállaló köteles a munkája során tudomására jutott üzleti titkot, valamint a munkáltatóra, illetve a tevékenységére vonatkozó alapvető fontosságú információkat megőrizni. A titoktartás nem terjed ki a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekű adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségre. A munkavállaló – munkabérének és költségeinek megtérítése mellett – köteles a munkáltató által kijelölt tanfolyamon vagy továbbképzésen részt venni, és az előírt vizsgákat letenni.

IV/2. A Választék Kereskedelmi Bt. egyik üzletében 4 fő dolgozik. Mind a négyen egyformán felelnek a leltárhiányért és ezt a munkaszerződésükben is rögzítették. 2008 júniusában felvesznek egy frissen végzett kereskedőt, akinél 1 hónap próbaidőben állapodnak meg. A munkaszerződésben megjelölt jogok és kötelezettségek megegyeznek a régi dolgozókéval. A harmadik hét után a tulajdonos leltárt rendel el, ahol megállapítják, hogy 520 000 Ft hiány van. A hiány egyötöd részét ráterhelik az új dolgozóra, aki ez ellen tiltakozik és nem hajlandó fizetni.

Kérdések, feladatok

1. Ön szerint felel-e az új dolgozó a leltárhiányért vagy sem? Miért?

Nem, mert a munkavállaló nem dolgozott az adott munkahelyen a két egymást követő leltározás közötti időszaknak (leltáridőszak) legalább a felében.
Ráadásul a szöveg alapján valószínűsíthető, hogy nem történt meg a leltári készlet szabályszerű átadása és átvétele.

2. Ha a dolgozó ezután meg akarja szüntetni a munkaviszonyát, akkor milyen megoldást javasolna?

Akár a rendkívüli felmondást (azonnali hatályú felmondást) is választhatja, mert:
78. § (1) A munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél
a) a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.
De választhatja a felmondást, vagy a közös megegyezést.
Azonban mégis a legegyszerűbb megoldást javaslom: a próbaidő alatti azonnali hatályú felmondást.

IV/3. Az alábbiakban néhány olvasói levelet közlünk a Kisalföld.hu honlapról.

„Munkaadóm 15 nap évi szabadságot állapított meg számomra. Szerintem ez gyanúsan kevés. Szabályos ez?” – kérdezte olvasónk aki „Gyanús” jeligével küldött szerkesztőségünkbe levelet.

„Tavaly májusban léptem be egy új céghez, mert a családi helyzetem olyan volt, hogy a volt cégemnél – ami nemzetközi fuvarozásban volt – nem tudtam dolgozni tovább. Az új helyen segédvezetőként dolgoztam, mivel náluk ez a szabály. A negyedik napon történt a balesetem. Nekem kellett a rakodásban segíteni. Ahogy szálltam ki a kocsi jobb oldalán, gödörbe léptem és két helyen tört el a bokám. A mai napig is táppénzen vagyok vele. Közben 2004 júniusában a cég felmondott, állítólag próbaidőn belül. Azóta táppénzen vagyok, a lábamat műteni kell, de munkahelyem nincs. Kérdezem én, megteheti-e ezt a cég? Mivel a lábam már nem lesz olyan sohasem, az elhelyezkedésem is kérdéses a későbbiekben. Lehet-e kártérítést követelni tőlük és ha igen, akkor hol?” – kérdezte „ntx1” jeligét választó olvasónk.

Kérdések, feladatok

1. Ismeretei alapján jogos-e az első panasz, kevés-e a 15 nap szabadság?

Amennyiben főállásban foglalkoztatják napi 8 órában, akkor az alapszabadság eleve 20 nap, így jogos a panasz.

2. Milyen kártérítési felelősség vonatkozik a dolgozó balesetére, ha bizonyítani tudja, hogy munkahelyi baleset történt?

A munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékében felel. Mentesül a munkáltató a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan, vagy a munkavállaló vétkes magatartása okozta. A fentiektől eltérően a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató a munkavállalónak okozott kárért vétkessége esetén felel.

3. Táppénz ideje alatt felmondhatnak-e a dolgozónak?

Igen, mert az MT csak az alábbi kivételeket említi:

65. §

(3) A munkáltató felmondással nem szüntetheti meg a munkaviszonyt

a) a várandósság,

b) a szülési szabadság,

c) a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság (128. §, 130. §),

d) a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés, valamint

e) a nő jogszabály szerinti, az emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésének, de legfeljebb ennek megkezdésétől számított hat hónap

tartama alatt.

4. Nézzen utána, hogy mi vonatkozik a próbaidőre!

Próbaidő alatt bármelyik fél indoklás nélkül felmondhat.

IV/4. Kiskalapos Kázmér 41 éves mérnök. 10 éve dolgozik az Elektromogul Kft.-nél, mint fejlesztő. A felesége 38 éves varrónő, 5 éve műszakvezető egy varrodában, de most végez egy szabászati tanfolyamot, ami hetente egyszer van szombaton. A vizsga április 17-én lesz, szerdán. Van két gyerekük: a 17 éves Bianka és a 14 éves Tamás. Idén nyáron július 17-től szeretnének elmenni nyaralni két hétre külföldre.

Kérdések, feladatok

1. Hány nap alapszabadsága van a férjnek és hány a feleségnek?

Az új MT rendelkezései szerint minden munkavállalónak 20 nap az alapszabadsága, és az életkor előrehaladtával jár pótszabadság. A férj 41 éves, tehát a szabadsága 20+8= 28 nap, a feleség 38 éves, tehát a szabadsága 20+6= 26 nap.

2. A feleségnek milyen jogcímen járhat még szabadság és mennyi?

Nem csak a feleségnek, hanem mindkét szülőnek jár a 16 évesnél fiatalabb gyerekek utáni pótszabadság.

118. § (1) A munkavállalónak a tizenhat évesnél fiatalabb
a) egy gyermeke után kettő,
b) két gyermeke után négy,
c) kettőnél több gyermeke után összesen hét
munkanap pótszabadság jár.

Tehát a 14 éves Tamás után jár mindkettőjüknek 2-2 nap.

A feleségnek ezen felül a tanulmányai idejére is adható szabadság. Az erre vonatkozó szabályok a következők:

3. A férjnek mikor kell egyeztetnie a munkáltatójával, hogy a nyári szabadságra biztosan el tudjon menni?

122. § (1) A szabadságot - a munkavállaló előzetes meghallgatása után - a munkáltató adja ki.
(2) A munkáltató évente hét munkanap szabadságot - a munkaviszony első három hónapját kivéve - legfeljebb két részletben a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni. ***A munkavállalónak erre vonatkozó igényét legalább tizenöt nappal a szabadság kezdete előtt be kell jelentenie***.
(3) A szabadságot - eltérő megállapodás hiányában - úgy kell kiadni, hogy tartama legalább összefüggő tizennégy napot elérjen.
(4) ***A szabadság kiadásának időpontját a munkavállalóval legkésőbb a szabadság kezdete előtt tizenöt nappal közölni kell.***

A férjnek a saját kérésére csupán 7 munkanap szabadságot köteles kiadni a munkáltató, ő pedig 10 munkanapot szeretne kérni. Ezért érdemes már a szabadságok tervezésekor jelezni a felettesnek, hogy mikor szeretne szabadságra menni, így a munkáltató nagyobb valószínűséggel veszi figyelembe a dolgozó kérését.

4. Milyen bérezési formát tart jónak a fejlesztőmérnök és a varrónő munkakörben? (Ne feledje, hogy a feleség nem csupán varrónő, hanem műszakvezető is.)

A fejlesztőmérnök esetében az időbért (személyi alapbért) javaslom, amit kiegészíthet egy jól kidolgozott prémium rendszer. A feleségnél az alapbér + teljesítménybér kombinációt javaslom.

IV/5. Az Elektromogul Kft.-nél, ahol a fenti feladatban szereplő Kázmér is dolgozik, összesen 60 főt foglalkoztatnak főállásban. Év közben 4 fő vállalt munkát a cégnél alkalmi munkavállalói könyvvel összességében 60 órában. A takarítást 6 fő kölcsönzött munkaerővel oldották meg. A könyvelést kiszervezték, egy adótanácsadó cég két embere foglalkozik a cég könyvvezetésével, ők állítják össze az éves beszámolót is.

Kérdések, feladatok

1. Hány főről kell jelentést készítenie a cégnek az egyes hatóságok felé?

A 60 fő főállású és a 4 fő alkalmi munkavállalóról.

2. Milyen hatóságoknak mit kell lejelenteni, és milyen gyakorisággal?

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek
Az APEH hatáskörébe tartozik a személyi jövedelemadó, a munkaadói, munkavállalói járulék és a szakképzési hozzájárulás. Ezek pontos bevallását, befizetését az APEH ellenőrzi.
Az adóbevalláshoz szükséges jövedelemigazolás, kedvezményre jogosító igazolások a következő év január 31-éig
A munkaviszony megszűnésekor kiállított igazolás
Végkielégítés kifizetésekor kiállított igazolás
A cég adatszolgáltatást teljesít az adóhatóság felé alkalmazottak részére kiadott üdülési csekk, és a munkáltatói kölcsön összegéről, valamint az alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztatottaknak kifizetett adóköteles jövedelmekről is.
Az éves adatszolgáltatást a következő év január 31-éig, alkalmi munkavállalói könyvvel dolgozók esetében március 31-éig kell megtenni gépi adathordozón, vagy elektronikus úton.

Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek
A területileg illetékes egészségbiztosítási pénztáraknak kell jelenteni a cégnél megtörtént egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékok befizetését (létszám + levont és befizetett összegek). Ezen felül el kell készíteni és a törvény által megszabott határidőig be kell nyújtani a cég által teljesített egészségbiztosítási kifizetésekről (táppénz, gyed stb.) készült havi jelentést, majd az éves összesítőt.

Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek
A foglalkoztató a biztosítottakról köteles olyan nyilvántartást vezetni, amely tartalmazza:

- a biztosított nevét és személyi adatait,
- társadalombiztosítási azonosító jelét,
- a magánnyugdíjpénztári tagságára vonatkozó adatot,
- a foglalkoztató adatait,
- a biztosítási időre és a szolgálati időre vonatkozó adatokat,
- a levont járulékok alapját és összegét, továbbá a biztosított után fizetett tételes összegű egészségügyi hozzájárulást.

A foglalkoztató a tárgyévet követő év január 31. napjáig köteles a nyilvántartás adataival egyező igazolást kiadni a biztosított részére a tárgyévben levont járulékok (tagdíj) összegéről és az azok alapjául szolgáló jövedelmekről a jövedelemigazoláshoz csatoltan.
A nyilvántartó lapot az adatszolgáltatásra kötelezettnek a tárgyév december 31. napjával minden biztosítottra vonatkozóan le kell zárni, és a tárgyévet követő év február 20-ig a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnak (kirendeltségnek) meg kell küldeni.

Állami Foglalkoztatási Szolgálat – regionális munkaügyi központok felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek

A munkaviszony létrejöttekor be kell jelenteni a munkavállalót a munkaügyi központoknál az Egységes Magyar Munkaügyi Adatbázisba (EMMA).

3. Nézzen utána a hivatalok honlapjain is! http://www.apeh.hu/, http://www.oep.hu/, http://www.onyf.hu/, http://www.afsz.hu/Engine.aspx, vagy http://www.magyarorszag.hu/.
4. Van-e teendője a cégnek a kölcsönzött munkaerővel, és a kiszervezett feladatokat végzőkkel?

Munkáltatói feladatok nincsenek, de a munkavégzés feltételeit a cégnek kell biztosítani úgy, ahogyan a kölcsönzési-, illetve a kiszervezésre vonatkozó szerződésben rögzítették.

3.5 Hatékony létszám- és bérgazdálkodás

IV. Esettanulmányok

IV/1. A Garabonciás Bt. könyvértékesítéssel foglalkozik. 2005-ben alakult, ekkor egy boltot működtetett és 4 alkalmazottja volt, az éves árbevétel 45 millió Ft volt. 2007-ben már 3 üzletben értékesítettek összesen 15 fő alkalmazottal: 3 boltvezető, 9 eladó és 3 pénztáros. A cég éves árbevétele elérte a 215 000 000 Ft-ot. 2008-ban az összes eladó megszerezte a pénztárgépkezelői végzettséget is. Az üzleteket átrendezték, ezért áttekinthetőbbek, könnyebben bejárhatók, beláthatók lettek. A jó munkaszervezésnek köszönhetően mindhárom üzletben feleslegessé váltak a pénztárosok. Decemberben új üzletet nyitottak. Ide felvettek egy új boltvezetőt és a többi boltból 2 pénztárost eladói minőségben átvettek. Így csak egy dolgozót kellett elbocsátani.

Kérdések, feladatok

1. Hogyan alakult a termelékenység 2005-ben, illetve 2007-ben? Értékelje a változást!

2005.
Árbevétel= 45 M Ft
Létszám= 4 fő
Egy főre jutó havi árbevétel= 45*1000/4/12= 937,5 ezer Ft/fő/hó
2007.
Árbevétel= 215 M Ft
Létszám= 15 fő
Egy főre jutó havi árbevétel= 215*1000/15/12= 1.194,4 ezer Ft/fő/hó
Változás:
1194,4-937,5= +256,9 ezer Ft/fő/hó
1194,4/937,5*100= 127,4 % ⇨ +27,4%
A termelékenység 2005-ről 2007-re256,9 ezer Ft-tal, vagyis 27,4%-kal nőtt.

2. 2008 végére hány főt foglalkoztatott a cég?

Létszám 2008-ban= 15+1-1= 15 fő

3. Vizsgálja meg a létszám összetételét munkakörönként 2008. januárjára és 2008. decemberére vonatkozóan!

Létszám 2008. január:

munkakör	létszám (fő)	megoszlás (%)	számítás
boltvezető	3	20,0	3/15*100
eladó	9	60,0	9/15*100
pénztáros	3	20,0	3/15*100
sszesen	15	100,0	

Létszám 2008 december:

munkakör	létszám (fő)	megoszlás (%)	számítás
boltvezető	4	26,7	4/15*100
eladó - pénztáros	11	73,3	11/15*100
Összesen	15	100,0	

A létszám nagysága nem változott, de az összetétele igen, mert 1 fővel, vagyis 6,7%-kal nött a boltvezetők aránya a beosztottakhoz képest.

4. Állapítsa meg az átlagos alkalmazotti létszámot 2008-ra!

Átlagos létszám= (15+15)/2= 15 fő

5. Jellemezze a cég munkaerő gazdálkodását a váltás intenzitásával!

Váltás 1 fő

Váltás intenzitása= 1/15*100= 6,7%

A dolgozók közül 1 főt elküldtek, 1 főt felvettek, tehát 1 fő csrélődött, vagyis a váltás 1 fő, ami a létszám 6,7%-át jelenti.

IV/2. A Bermuda Utazásszervező és Közvetítő Kft. a fővárosban, minden megyeszékhelyen, és még néhány nagyvárosban működtet egy-egy irodát, így összesen 25 irodája van. Főként utazásközvetítéssel foglalkoznak (más cégek útjait ajánlják és értékesítik), de van 8 saját buszuk is, amelyekre utakat szerveznek.

A cég munkaügyi nyilvántartásából 2008-ra a következő adatokat ismerhetjük meg.

	Január 1.	Június 1.	Október 1.	December 31.
Ügyvezető, egyéb felsővezetők	3 fő	3 fő	3 fő	3 fő
Könyvelés, egyéb adminisztráció	5 fő	5 fő	5 fő	5 fő
Irodavezető (utazásszervező is)	25 fő	25 fő	25 fő	25 fő
Utazásszervező, értékesítő	38 fő	32 fő	30 fő	30 fő
Buszsofőr	8 fő	16 fő	16 fő	8 fő
Idegenvezető	6 fő	10 fő	8 fő	8 fő
Összesen	85 fő	91 fő	87 fő	79 fő

Kérdések, feladatok

1. Melyik munkakörben a legnagyobb a létszámváltozás? Ön szerint ennek mi lehet az oka?

Sofőr munkakörben, mert télen kevesebb a buszos út.

2. A vezetőség hány százalékát teszi ki az összlétszámnak január 1-jén, illetve december 31-én?

Vm vezetőség jan.01.= 3/85*100= 3,5%

Vm vezetőség dec.31.= 3/79*100= 3,8%

3. Hányan foglalkoznak az utazások szervezésével október 1-jén, ez hanyad része az összlétszámnak?

Utazásszervezéssel foglalkozik október 1-jén: 25+30=55 fő

Utazásszervezéssel foglalkozók az összlétszám arányában=55/87*100=63,2 %

4. Számítsa ki az éves átlagos létszámot az összes létszámra vonatkozóan!

$$Éves\ átlagos\ létszám = \frac{\frac{85}{2} + 91 + 87 + \frac{79}{2}}{4 - 1} = 86{,}7\ fő$$

IV/3. A Nagyanyó Bt. házi jellegű befőttek, lekvárok előállításával, értékesítésével foglalkozik immár 10 éve. Az üzemben 18 ember dolgozik a gépek mellett 1 üzemvezetővel, 2 műszakvezetővel és 2 karbantartóval. Az értékesítéssel 5 üzletkötő foglalkozik, akik főként áruházláncokat és nagykereskedőket céloznak meg. Az adminisztrációt 2 fővel oldották meg, a cégvezetést az egyetlen beltag végzi. A cégnél alkalmazzák az időbért, az alapbérrel kombinált jutalékos bért és a tiszta jutalékos bérezést.

Kérdések, feladatok

1. Melyik bérezési formát melyik munkakörhöz kötné?

Az üzemben ember dolgozik a 1 üzemvezetővel, 2 vel és 2 val. Az értékesítéssel 5 foglalkozik, akik főként áruházláncokat és nagykereskedőket céloznak meg. Az t 2 fővel oldották meg, a cégvezetést az egyetlen beltag végzi.

munkakör	létszám (fő)	javasolt bérezés
üzemvezető	1	idő + teljesítménybér
műszakvezető	2	idő + teljesítménybér
gépek mellett	18	teljesítménybér
karbantartó	2	időbér
üzletkötő	5	teljesítménybér
adminisztráció	2	időbér
cégvezető	1	időbér

2. Tegyük fel, hogy az üzletkötők tiszta jutalékos rendszerben dolgoznak. Állapítsa meg egy üzletkötő bérét, ha tudja, hogy a jutalék a megkötött üzlet értékének 8%-a, és az üzletkötő az elmúlt hónapban 1 900 000 Ft értékű árut adott el!

Az üzletkötő bére= 1900000*0,08= 152.000 Ft

3. Számítsa ki ugyanennek az üzletkötőnek a bérét, ha alapbérrel kombinált jutalékos bért kap! Az alapbére 70 000 Ft, a jutalékkulcs pedig a kötött üzlet értékének 4%-a.
4. Az üzletkötő bére= 1900000*0,04+70000= 148.000 Ft
5. Melyik bérezési formával jár jobban az üzletkötő? Milyen értékű üzletkötés esetén kedvezőbb az üzletkötőnek, ha a másik bérezési módot alkalmazza a munkáltató?

A 2. kérdésben leírt bérezés a kedvezőbb.

A két bérezési formával ugyanannyit keres, ha a 70.000 Ft pontosan 4%-nyi jutaléknak felel meg.

Ekkor az üzletkötés értéke= 70000/0,04= 1.750.000 Ft

Mert:

Tiszta jutalékos bérezésnél: 1750000*0,08= 140.000 Ft

Alapbér + jutaléknál: 1750000*0,04+70000= 140.000 Ft

Ha tehát az üzletkötő 1.750.000 Ft-os árbevételnél kevesebbet forgalmaz, akkor előnyösebb az alapbér + jutalék.

IV/4. A Kiskosár Csemegebolt 4 fővel dolgozott 2007-ben. Az árbevételük 67 millió Ft volt. Egy-egy vevő átlagosan 2400 Ft-ért vásárolt. 2008-ra növelni szeretnék a forgalmat. A

vevőkör ismeretében megállapították, hogy a vevők közel 80%-a nem árérzékeny, szívesen veszi az újdonságokat, és azt, ha a választékot magas minőségű termékekkel is kiegészítik. Ezért döntött úgy a vezetés, hogy növeli a magasabb árfekvésű, de jó minőségű termékek arányát a készletben. Ennek hatására a következő évre az árbevétel 5,2 millió Ft-tal emelkedett úgy, hogy a létszámon nem kellett változtatni. A vevőkör sem bővült jelentősen, csupán évi 1000 vásárlással lett több.

Kérdések, feladatok

1. Milyen volt a termelékenység 2007-ben? Az év során mennyien vásároltak az üzletben? Hány vevőt szolgált ki egy eladó 1 hónapban átlagosan?

2007.
Létszám= 4 fő
Árbevétel= 67 millió Ft
Minőségi mutató= 2.400 Ft/vevő
Éves termelékenység= 67000/4= 16.750 ezer Ft/fő/hó
Havi termelékenység= 67000/4/12= 1.395,8 ezer Ft/fő/hó
Éves vevőszám: 67000000/2400= 27.917 vevő
Leterheltség= 27917/4/12= 581,6 vevő/fő/hó

2. Elemezze a termelékenységet és a leterheltséget 2008-ra is!

2008.
Létszám= 4 fő
Árbevétel= 67+5,8= 72,8 millió Ft
Éves vevőszám: 27.917+1000= 28.917 vevő
Éves termelékenység= 72800/4= 18.200 ezer Ft/fő/hó
Havi termelékenység= 72800/4/12= 1.516,7 ezer Ft/fő/hó
Leterheltség= 28917/4/12= 602,4 vevő/fő/hó
Minőségi mutató= 72800000/28917= 2.517,6 Ft/vevő

3. Hasonlítsa össze a két év adatait, és értékelje a változást!

Változás értékelése:

adat	**változás értékben**	**változás %-ban (Vd)**
létszám	4-4= 0 fő	4/4*100= 100,0% változás: 0,0 %
Árbevétel	+5,8 millió Ft	72,8/67*100= 108,7 % vagy 5,8/67*100=108,7% változás: +8,7 %
termelékenység	1516,7-1395,8= +120,9 ezer Ft/fő/hó	1516,7/1395,8*100=108,7% vagy 120,9/1395,8*100= +8,7% változás: +8,7 %
leterheltség	602,4-581,6=+20,8 vevő/fő	602,4/581,6*100= 103,6% vagy 20,8/581,6*100= +3,6% változás: +3,6 %
minőségi mutató	2517,6-2400= +117,6 Ft/vevő	2517,6/2400*100= 104,9 % vagy 117,6/2400*100=+4,9% változás +4,9 %

A termelékenység 8,7%-kal nőtt, ami azt jelenti, hogy egy dolgozó egy hónap alatt átlagosan 120.900 Ft-tal forgalmazott többet a tárgyévben, mint az előző évben.
A termelékenységnövekedés annak köszönhető, hogy a létszám változatlansága mellett sikerült növelni az árbevételt.
Változatlan létszám mellett nőtt a vevőszám, ezért nőtt a dolgozók leterheltsége.
Egy-egy vevő nagyobb értékben vásárolt 2008-ban, mint 2007-ben. A vásárlások száma kisebb ütemben emelkedett, mint az árbevétel.

IV/5. A belvárosban található a Forrás Divatáru üzlet, ahol összesen 2 alkalmazott van. Mindketten napi 8,5 órát dolgoznak, de ebből fél óra lejön az ebédidő miatt. A butik júliusban 21 napot volt nyitva, ez alatt 3 640 000 Ft-os forgalmat értek el, és összesen 667 vevő vásárolt. Az egyik eladó alapbére 80 000 Ft, a másiké 85 000 Ft volt. Jutalékként a forgalom 0,2%-át kapják meg az alapbérük arányában felosztva.

Kérdések, feladatok

1. Mennyi a hónapban ledolgozott összes munkaóra?

Összes ledolgozott munkaóra= 8*21*2= 336 munkaóra

2. Számítsa ki a havi termelékenységet, leterheltséget és a minőségi mutatót!

termelékenység= 3640/2= 1.820 ezer Ft/fő/hó
leterheltség= 667/2= 333,5 vevő/fő/hó
minőségi mutató= 3640000/336= 5.457 Ft/vevő

3. Számítsa ki a termelékenységet és a leterheltséget 1 munkaórára is!

termelékenység munkaórára= 3640000/336= 10.833 Ft/mó
leterheltség munkaórára= 667/336= 2 vevő/mó

4. Mennyi a dolgozók bruttó bére és a hónapban összesen kifizetett bér?

összes jutalék= 3640000*0,2/100= 7.280 Ft
szorzószám= 7280/(80000+85000)= 0,04412

	jutalék	bruttó bér
1. eladó	80000*0,04412= 3.530 Ft	80000+3530= 83.530 Ft
2. eladó	85000*0,04412= 3.750 Ft	80000+3750= 83.750 Ft
összesen	7.280 Ft	172.280 Ft

5. Mekkora az átlagbér és a forgalom mekkora hányadát kell munkabérként kifizetni?

Átlagbér= (83530*88750)/86-140 Ft/fő/hó
Bérhányad= 172280/3640000*100= 4,7%

Összefoglaló esettanulmányok

I. Az Univer Coop Zrt. adatai:

Az Univer Coop Zrt. az Univer cégcsoport tagja. 5 C+C áruház és 34 kiskereskedelmi egység, 2 sütőipari üzem, 740 alkalmazott, jelenlét három régióban, 11,4 milliárd árbevétel – a legfontosabb adatokkal így mutatható be az Univer Coop Zrt. A társaság feladata a cégcsoporton belül a kis- és nagykereskedelem, beleértve az áru- és anyagbeszerzést,

készletezést, áruforgalmat, hálózatfenntartást. A cég stabilitását jelzi, hogy az év során csupán 9 fő távozott, és 11 főt vettek fel.

Az Univer Coop Zrt. a vezérigazgató irányításával működik. A kereskedelmi igazgatósághoz tartozik 5 fő vezető, egy titkárnő, a beszerzés 15 fővel, és a marketing 8 fővel. A kis- és nagykereskedelmi értékesítés 470, illetve 123 fős. A technológiai és műszaki fejlesztéssel 10 alkalmazott foglalkozik, továbbá az informatikai hátteret 4 fő biztosítja. A sütőipari igazgatóság feladata egyfelől a termelés (pékáru, piskóta és cukrászat összesen 48 fővel), illetve az értékesítés 10 fő, a technológiai és műszaki fejlesztés 4 fő, az adminisztráció 6 fő, a szállítás 32 fő, és a minőségbiztosítás 5 fő. A részvénytársaság gazdasági szervezetében készülnek az analitikus nyilvántartások, elemzések, értékelések.

Az Univer Coop Zrt. működteti a kecskeméti, és a jánoshalmi sütőipari üzemeket – ezekhez cukrászat is tartozik – amelyekben alapvető napi cikkeket – kenyeret – illetve finom- és dúsított pékárut, kiflit, zsemlét, lekváros buktát, továbbá babapiskótát gyártanak. Az üzemek pénzben mért évi 850 millió forintos kibocsátása önmagában is tekintélyes.

A C+C áruházak a viszonteladókra specializálódtak, őket látják el – az Univer Coop Zrt. forgalmának 32 százaléka származik ebből. A kiskereskedelmi üzletek, ahol a bevétel 68 százaléka realizálódik – élelmiszer ABC-k és sütőipari szakboltok – a legforgalmasabb központokban találhatók, sok az évtizedek óta visszajáró törzsvásárlójuk. A részvénytársaság üzleti filozófiája egyszerű: kiszolgálni a vevőt mindazzal, amire a napi bevásárláskor szüksége van.

Kérdések, feladatok

1. Csoportosítsa a létszámot a végzett munka jellege szerint! Az összes létszám hány %-át teszik ki az egyes csoportok?

		megoszlás
fizikai	673	673/742*100= 90,7 %
szellemi	63	63/742*100= 8,5 %
vezető állású	6	6/742*100= 0,7 %
összesen	742	100,0 %

2. Készítsen munkaköri leírást egy kiskereskedelmi egységben dolgozó eladónak!

Munkaköri leírás

Név:	
Munkakör:	Bolti eladó
A munkakörbe tartozó feladatok:	
Lebonyolítja az áru, göngyöleg minőségi és mennyiségi átvételét A hibás teljesítésből való teendőket elvégzi Az áruhoz előírás szerint csatolandó dokumentumok meglétét, és azok szabályszerűségét ellenőrzi Gondoskodik az áru mennyiségének és minőségének megóvásáról Folyamatosan gondoskodik az áru szakmai szabályok szerinti kihelyezéséről Gondoskodik az árak feltűntetéséről, az árjelzés ellenőrzéséről Fogadja a vevőt, az igényeit megismeri	

Igény szerint bemutatja az árut a vevőnek, és tájékoztatja az áruval kapcsolatos szolgáltatásokról Ajánlja az árut a vevőnek Az egyes árukra előírt tárolási követelmények betartását folyamatosan ellenőrzi és feljegyzi Elvégzi az üzlet nyitását/ zárását és üzemeltetését a biztonsági és vagyonvédelmi előírásoknak megfelelően Bolthelyiséget tisztántartja	
Munkavállaló felelőssége:	
Felelős az üzlet pontos időben történő nyitásáért, a vevők igényeinek maximális kielégítéséért. Felelős - az ÁNTSZ előírásainak megfelelően - az élelmezési üzem tisztaságáért, a személyi higiéné betartásáért és betartatásáért. Felelős az élelmiszerek és vegyi áruk tárolására vonatkozó szabályok betartásáért. Felelős az áruk ellenőrzéséért, a szavatossági idő figyeléséért. Felelős a munkahelyi rend és fegyelem követelményeinek betartásáért. Felelős higiénés és munkavédelmi előírások betartásáért.	
Munkavállaló kötelessége:	
A munkavállaló köteles a munkaidő beosztásnak megfelelően a munkavégzési helyen időben, tiszta munkaruhában, ápoltan megjelenni és közvetlen felettesénél munkára jelentkezni. Köteles munkaidejében a munkaterületen tartózkodni. A munkaterületet magáncélból nem hagyhatja el felettese engedélye nélkül. Köteles a munkából való távolmaradást a legrövidebb időn belül felettesével közölni! Rendkívüli munkavégzésre a törvényes mértékig kötelezhető! Köteles a balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat a munkaterületén betartani, illetve betartatni! A munkavállaló tudomásul veszi, hogy tevékenysége során szerzett információk a szolgálati, valamint az üzleti titok tárgykörébe tartoznak, ezért ezeket semmi módon nem közölheti más személlyel. A munkavállaló köteles a közvetlen felettes utasításait haladéktalanul végrehajtani, kivéve, ha az sérti a vonatkozó munka és balesetvédelmi előírásokat, vagy a munkavállaló személyiségi jogait! A munkavállaló köteles a munkaidő beosztásnak megfelelően a munkavégzési helyen időben, tiszta munkaruhában, ápoltan megjelenni és közvetlen felettesénél munkára jelentkezni. Köteles munkaidejében a munkaterületen tartózkodni. A munkaterületet magáncélból nem hagyhatja el felettese engedélye nélkül. Köteles a munkából való távolmaradást a legrövidebb időn belül felettesével közölni! Rendkívüli munkavégzésre a törvényes mértékig kötelezhető! Köteles a balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat a munkaterületén betartani, illetve betartatni! A munkavállaló tudomásul veszi, hogy tevékenysége során szerzett információk a szolgálati, valamint az üzleti titok tárgykörébe tartoznak, ezért ezeket semmi módon nem közölheti más személlyel. A munkavállaló köteles a közvetlen felettes utasításait haladéktalanul végrehajtani, kivéve, ha az sérti a vonatkozó munka és balesetvédelmi előírásokat, vagy a munkavállaló személyiségi jogait!	
Munkavállaló ellenőrzése:	
A munkakör betöltője köteles felettese utasítása alapján további olyan feladatokat is teljesíteni, melyek jellegüknél fogva a tevékenység ellátásához valamilyen formában kapcsolódnak!	

A munkaköri leírás tartalmát megismertem, abból egy példányt átvettem.

Kelt: ……, 20… év …… hó … nap …… munkavállaló

3. Az egyik ABC vezetője nyugdíjba ment. A cégvezetés úgy döntött, az eddigi boltvezető helyettest bízza meg a munka ellátásával. Hogyan nevezzük ezt a toborzási módot?

Belső toborzás

4. A marketing részlegen is történt üresedés, a marketing asszisztens felmondott. Mi a teendője a cégnek a felmondás kapcsán? Jár-e a dolgozónak végkielégítés? Milyen szabályok vonatkoznak a felmondási időre?

Nem jár végkielégítés, mert ö mondott fel.
A cég teendői a felmondással kapcsolatban:
A munkavállaló részére kifizeti a munkabért, egyéb járandóságot, valamint kiadja a munkaviszonyra vonatkozó igazolásokat.
A munkavállaló kérelmére, illetve az ezt követő egy éven belül a munkáltató köteles működési bizonyítványt adni.

5. Ezt a munkakört újsághirdetés útján kívánják betölteni. Keressen hasonló tartalmú álláshirdetéseket, és fogalmazzon meg Ön is egy álláshirdetést!

Minta az internetről (forrás: http://www.jobinfo.hu/allas/Marketing-asszisztens//2362633/CV-nln/sponz):

Marketing asszisztens
Partnerünk a vendéglátóipari szektor egyik élenjáró, nemzetközi háttérrel rendelkező vállalkozása, mely marketing csapatába keres Marketing asszisztenst.
Feladatok:
- Kapcsolattartás ügynökségekkel, beszállítókkal
- Kisebb marketing projektek teljes előkészítése
- Belső részlegek marketinges támogatása
- Kampányok, akciók, projektek koordinálása
- Teljeskörű marketing adminisztráció (adatbázis-kezelés, kutatások, elemzések)

Elvárások:
- Felsőfokú, szakirányú végzetség
- Min. 2 éves releváns kiskereskedelem/FMCG területen szerzett szakmai tapasztalat
- Rendszerben való gondolkodás képessége
- ANGOL nyelv középszintű ismerete
- Precíz, önállóan dolgozni képes személy

Amit kínálunk:
- Széles körű tapasztalatszerzési és tanulási lehetőség
- Multinacionális, mégis családias légkör
- Dinamikus, fiatalos csapat
- Széleskörű cafetéria elemek juttatása

Jelentkezés:
Online regisztrációs lap kitöltése és önéletrajz feltöltése a Randstad honlapján

6. Számítsa ki a nagykereskedelemre vonatkozó termelékenységet az ismert adatok alapján!

Létszám 123 fő
Forgalom= 11.400*0,32= 3.648 millió Ft
Termelékenység= 3648000/123/12= 2.471,5 ezer Ft/fő/hó

II. Egy autókereskedés létszámterve: 32 fő

Ipari tanulók:

– autószerelő:	2 fő
– villamossági és elektronikai műszerész:	1 fő
– karosszérialakatos:	2 fő
∑ ipari tanuló:	**5 fő**

Fizikai állományban dolgozó létszám:

– autószerelő:	8 fő
– villamossági és elektronikai szakember:	1 fő
– mosó munkás:	1 fő
– karosszérialakatos:	4 fő
– fődarab szerelő:	1 fő
– raktáros:	1 fő
– anyagbeszerző:	1 fő
– TMK-s gondnok:	1 fő
∑ fizikai állományban dolgozó létszám:	**18 fő**

Értékesítés:	6 fő
Vezető:	1 fő
Adminisztrátor:	2 fő

Kérdések, feladatok

1. Csoportosítsa a létszámot a végzett munka jellege szerint! Az összes létszám hány %-át teszik ki az egyes csoportok?

Az autókereskedés létszámterve:

Létszámcsoport	létszám (fő)	létszám megoszlása %
fizikai	23	23/32*100= 71,9
szellemi	8	8/32*100= 25,0
vezető állású	1	1/32*100= 3,1
összesen	32	100,0

2. Milyen bérezési formát érdemes alkalmazni a fizikai állománynál, az adminisztrátornál, illetve az értékesítőknél?

Fizikai állomány: a raktáros, anyagbeszerző és TMK-s kivételével alap + teljesítménybér
Adminisztrátor: személyi alapbér – időbér
Értékesítő: teljesítménybér.

3. A szalon vezetője 38 éves, 5 éve dolgozik a cégnél. A kollektív szerződés a vezetőknek évi 3 nap pótszabadságot javasol. Mennyi éves szabadság jár a vezetőnek?

20+6+3= 29 nap

4. Az adott év lezárásakor milyen teendői vannak a cégnek a munkavállalóival kapcsolatban?

A dolgozók részére az adóbevalláshoz szükséges jövedelemigazolás, kedvezményre jogosító igazolások a következő év január 31-éig

Éves adatszolgáltatás a következő év január 31-éig a NAV felé: alkalmazottak részére kiadott üdülési csekk, és a munkáltatói kölcsön összegéről, valamint az alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztatottaknak kifizetett adóköteles jövedelmekről is.
Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek
A területileg illetékes egészségbiztosítási pénztáraknak kell jelenteni a cégnél megtörtént egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékok befizetését a cég által teljesített egészségbiztosítási kifizetésekről (táppénz, gyed stb.) készült havi jelentést, majd az éves összesítőt.
Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek
A foglalkoztató a tárgyévet követő év január 31. napjáig köteles a nyilvántartás adataival egyező igazolást kiadni a biztosított részére a tárgyévben levont járulékok (tagdíj) összegéről és az azok alapjául szolgáló jövedelmekről a jövedelemigazoláshoz csatoltan.
A nyilvántartó lapot az adatszolgáltatásra kötelezettnek a tárgyév december 31. napjával minden biztosítottra vonatkozóan le kell zárni, és a tárgyévet követő év február 20-ig a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnak (kirendeltségnek) meg kell küldeni.

III. A Kellem Zrt. egyik divatáru üzlete egy nagyváros belvárosában található, főként a középkorú, és idősebb, magas jövedelmi kategóriába tartozó vásárlókat célozza meg. A jelentős idegenforgalom miatt az üzletet sok külföldi (főként osztrák) is meglátogatja. A július havi forgalom 14 200 ezer Ft. Az eladók alapbérrel kombinált jutalékos bérezésben részesülnek, az összes felosztható jutalék a forgalom 2%-a. A jutalék felosztása az alapbérek arányában történik. Az újonnan felvett dolgozók 1 hónapos próbaidővel kerülnek az üzletekbe. A próbaidő alatt fix havi bruttó 90 000 Ft-os bért kapnak. A boltban júliusban 5 fő dolgozik, az összes alapbérük 430 000 Ft havonta. A cég új eladót keres, akit szeptember 1-jétől kíván foglalkoztatni. Ezért a megyei napilapban álláshirdetést tervez feladni összesen 2 alkalommal. A dolgozó felvételét a boltvezetőre bízzák, hozzá kell beadni az önéletrajzokat, a hirdetés megjelenése után ő végzi a toborzás, kiválasztás minden lépését. A kiválasztás után a felvétel munkajogi részét a cég székhelyén lévő munkaügyekkel foglalkozó kolléga végzi.

Kérdések, feladatok

1. Határozza meg a leendő munkatárssal szembeni elvárásokat!

Ruházati eladó, vagy kereskedő végzettség. Áruismeret, jó beszédkészség, empátia, meggyőzőerő, udvariasság, német nyelvtudás – szóbeli kommunikáció. …

2. Tervezze meg a boltvezető feladatait a felvételi döntés meghozataláig!

- Álláshirdetés elkészítése, megjelentetése,
- önéletrajzok áttekintése, szelektálás,
- interjú megszervezése, lebonyolítása,
- döntés, a győztes kiértesítése …

3. Tervezze meg a munkaügyi feladatokat a döntés után!

- Felvételi beszélgetés a munkaviszony, és a munkavégzés körülményeiről, feltételeiről, a munkaszerződés előkészítése
- Munkaszerződés
- Munkaköri leírás
- A munkavégzéshez szükséges eszközök átadása, pl. munkaruha
- A munkavégzéshez szükséges információk, tájékoztatás
- A munkavállaló nyilvántartásba vétele, bejelentése.

4. Határozza meg a felvett dolgozó nettó bérét a próbaidő alatt! A jelenleg érvényes adóval és járulékokkal számoljon!

A jelenlegi szabályok a 2012. évi szabályok lesznek. A munkabér a próbaidő alatt sem lehet kevesebb, mint a minimálbér, ezért a számítást 93500 Ft havi bruttó bérrel végezzük el.

megnevezés	**érték**	**számítás**
Bruttó havi munkabér:	93.500 Ft	
Éves bruttó jövedelem:	1.122.000 Ft	93500*12
Gyermekek száma:	0	
Munkavállalói járulék (1,5%):	1.403 Ft	93500*0,015
Munkavállalói eü-i járulék (7%):	6.545 Ft	93500*0,07
Állami nyugdíjjárulék (10%):	9.350 Ft	93500*0,1
Családi adókedvezmény:	0 Ft	
Számított SZJA:	14.960 Ft	1122000*0,16
Családi adókedvezménnyel csökkentett SZJA:	14.960 Ft	
Összes adó:	14.960 Ft	
Adójóváírás*:	0 Ft	
Nyugdíjjárulék utáni kedvezmény:	0 Ft	
Összes kedvezmény:	0 Ft	
Havi összes levonás a bruttó bérből:	32.258 Ft	1403+6545+9350+14960
Nettó havi munkabér:	61.242 Ft	93500-32258
Munkaadói egészségbiztosítási járulék (3%):	2.805 Ft	93500*0,03
Munkaadói TB járulék (24%):	22.440 Ft	93500*0,24
Szakképzési alap hozzájárulás (1,5%):	1.403 Ft	93500*0,015
Havi összes munkaadói járulék:	26.648 Ft	2805+22440+1403

5. Mennyi a felvett eladó bruttó bére a próbaidő utáni hónapra, amikor az alapbére 75 000 Ft, az üzlet forgalma pedig 16 700 ezer Ft?

Összes jutalék= 1670000*0,02= 334.000 Ft
összes alapbér= 430000+75000= 435.000 Ft
szorzószám= 334000/435000= 0,76781609
a felvett dolgozó jutaléka= 75000*0,76781609= 57586 Ft
bruttó bér= 75000+57586= 132.586 Ft

6. Hogyan alakult a hatékonyság az új dolgozó felvétele előtt és után? Értékelje, értelmezze a kapott eredményt!

Felvétel előtt:
Forgalom= 14.200 ezer Ft
létszám 5 fő
termelékenység= 14200/5= 2.840 ezer Ft/fő/hó
Felvétel után:
Forgalom= 16.700 ezer Ft
létszám 6 fő
termelékenység= 16700/5= 2.783 ezer Ft/fő/hó
termelékenység változás= 2783-2840= - 57 ezer Ft/fő/hó
Vd termelékenység= 2783/2840*100= 98,0 % (csökkenés 2%)
Tehát a termelékenység kis mértékben csökkent.